

Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2013

Bratislava, december 2014

Vydavateľ:
Slovak Business Agency

© SBA, Bratislava, 2014

Všetky práva vyhradené. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Obsah

1. Metodické poznámky	8
2. Úvod.....	9
3. Vývoj zahraničného obchodu Slovenska v roku 2013.....	10
4. Celkový vývoz v roku 2013 z pohľadu MSP	12
4.1 Komoditná štruktúra celkového vývozu MSP	13
4.1.1 Vývoz high-tech tovarov	17
4.2 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP	18
4.2.1 Vývoz MSP do krajín EÚ.....	19
4.2.2 Vývoz MSP do krajín mimo EÚ	23
4.3 Odvetvové členenie celkového vývozu MSP.....	26
4.4 Regionálna štruktúra vývozu MSP	30
4.5 Početnosť vyvážajúcich MSP.....	32
5. Celkový dovoz v roku 2013 z pohľadu MSP.....	34
5.1. Komoditná štruktúra dovozu MSP	36
5.1.1 Dovož high-tech tovarov	39
5.2. Teritoriálna štruktúra dovozu MSP	40
5.2.1 Dovož MSP z krajín EÚ.....	41
5.2.2 Dovož MSP z krajín mimo EÚ	45
5.3. Odvetvové členenie celkového dovozu MSP.....	48
5.4. Regionálna štruktúra dovozu MSP.....	49
5.5. Početnosť dovážajúcich MSP.....	50
6. Vývoj salda obchodnej bilancie MSP	53
7. Porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a v krajinách EÚ.....	54
7.1. Početnosť vyvážajúcich a dovážajúcich MSP.....	56
8. Záver.....	59
9. Príloha	62

Zoznam tabuliek

Číslo tabuľky	Názov tabuľky
Tabuľka č. 1	Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 2	Komoditná štruktúra vývozu MSP do susedných krajín v SR v roku 2013
Tabuľka č. 3	Celkový objem vývozu v roku 2013 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí
Tabuľka č. 4	Štruktúra vývozu do krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 5	Štruktúra vývozu do krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 6	Vývoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013
Tabuľka č. 7	Vývoz MSP v rámci jednotlivých sektorov priemyselnej výroby v roku 2013
Tabuľka č. 8	Početnosť vývozcov tovaru v roku 2013
Tabuľka č. 9	Odvetvová štruktúra vyvážajúcich MSP a podiel vyvážajúcich MSP na celkovom počte MSP v roku 2013
Tabuľka č. 10	Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 11	Komoditná štruktúra dovozu MSP zo susedných krajín SR v roku 2013
Tabuľka č. 12	Celkový objem dovozu v roku 2013 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí
Tabuľka č. 13	Štruktúra dovozu z krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 14	Štruktúra dovozu z krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012
Tabuľka č. 15	Dovoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013
Tabuľka č. 16	Početnosť dovozcov tovaru v roku 2013
Tabuľka č. 17	Odvetvová štruktúra dovážajúcich MSP a podiel dovážajúcich MSP na celkovom počte MSP v roku 2013
Tabuľka č. 18	Štruktúra vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ
Tabuľka č. 19	Štruktúra dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ
Tabuľka č. 20	Zoznam High-tech produktov

Zoznam grafov

Číslo grafu	Názov grafu
Graf č. 1	Vývoj zahraničného obchodu Slovenska
Graf č. 2	Objem celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013
Graf č. 3	Objem celkového vývozu MSP podľa právnej formy v roku 2013
Graf č. 4	Trend vývoja vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov
Graf č. 5	Komoditná štruktúra vývozu MSP v roku 2013
Graf č. 6	Vývoj vývozu 5 najvýznamnejších komodít MSP
Graf č. 7	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze

	najvýznamnejších komodít v roku 2013
Graf č. 8	Objem vývozu high-tech produktov podľa veľkostných kategórií podnikov
Graf č. 9	Teritoriálna štruktúra vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013
Graf č. 10	Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín EÚ v roku 2013
Graf č. 11	Vývoj vývozu MSP do 10 najvýznamnejších krajín v rámci vývozu do EÚ
Graf č. 12	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín EÚ v roku 2013
Graf č. 13	Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín mimo EÚ v roku 2013
Graf č. 14	Vývoj vývozu MSP do 10 najvýznamnejších krajín v rámci vývozu na trhy mimo EÚ
Graf č. 15	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín mimo EÚ v roku 2013
Graf č. 16	Vývoj vývozu MSP do susedných krajín SR
Graf č. 17	Vývoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013
Graf č. 18	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze v sektoroch priemyselnej výroby v roku 2013
Graf č. 19	Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v krajoch SR v roku 2013
Graf č. 20	Vývoj vývozu MSP v krajoch SR
Graf č. 21	Veľkostná štruktúra vyvážajúcich podnikateľských subjektov v roku 2013
Graf č. 22	Štruktúra vyvážajúcich MSP podľa právnej formy v roku 2013
Graf č. 23	Objem celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013
Graf č. 24	Objem celkového dovozu MSP podľa právnej formy v roku 2013
Graf č. 25	Trend vývoja dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov
Graf č. 26	Komoditná štruktúra dovozu MSP v roku 2013
Graf č. 27	Vývoj dovozu 5 najvýznamnejších komodít MSP
Graf č. 28	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze najvýznamnejších komodít v roku 2013
Graf č. 29	Objem dovozu high-tech produktov podľa veľkostných kategórií podnikov
Graf č. 30	Teritoriálna štruktúra dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013
Graf č. 31	Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín EÚ v roku 2013
Graf č. 32	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín EÚ v roku 2013
Graf č. 33	Vývoj dovozu MSP z 10 najvýznamnejších krajín v rámci dovozu z EÚ
Graf č. 34	Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín mimo EÚ v roku 2013
Graf č. 35	Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín mimo EÚ v roku 2013
Graf č. 36	Vývoj dovozu MSP z 10 najvýznamnejších krajín v rámci dovozu z trhov mimo EÚ
Graf č. 37	Dovoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013
Graf č. 38	Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov

	v krajoch SR v roku 2013
Graf č. 39	Veľkostná štruktúra dovážajúcich podnikateľských subjektov v roku 2013
Graf č. 40	Štruktúra dovážajúcich MSP podľa právnej formy v roku 2013
Graf č. 41	Vývoj salda obchodnej bilancie podľa veľkostných kategórii podnikov
Graf č. 42	Podiel MSP na celkovom vývoze do krajín EÚ, v jednotlivých krajinách EÚ v roku 2012
Graf č. 43	Podiel MSP na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ, v jednotlivých krajinách EÚ v roku 2012
Graf č. 44	Podiel vyvážajúcich MSP v jednotlivých krajinách EÚ v sektore priemyslu v roku 2012, podľa teritoriálnych oblastí
Graf č. 45	Podiel dovážajúcich MSP v jednotlivých krajinách EÚ v sektore priemyslu v roku 2012, podľa teritoriálnych oblastí

Zoznam máp

Číslo mapy	Názov mapy
Mapa č. 1	Regionálna štruktúra celkového vývozu MSP podľa krajov SR v roku 2013
Mapa č. 2	Regionálna štruktúra celkového dovozu MSP podľa krajov SR v roku 2013

1. Metodické poznámky

Prezentované štatistické údaje o postavení malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR s tovarom sú spracované na základe definitívnych výsledkov zahraničného obchodu SR za rok 2013, ktoré boli publikované Štatistickým úradom SR (ŠÚ SR) v podrobnej štruktúre v novembri 2014.

Údaje zahraničného obchodu Slovenska s členskými krajinami EÚ vychádzajú zo spracovania prostredníctvom metodiky k systému INTRASTAT. Zahraničný obchod s tretími krajinami (mimo EÚ) je spracovaný prostredníctvom metodiky k systému EXTRASTAT.

Štruktúra zahraničného obchodu podľa veľkostných kategórií podnikov je spracovaná na základe údajov, z ktorých boli vylúčené operácie vykonávané zahraničnými osobami (z celkového vývozu tvorili 8,1 % a z celkového dovozu 7,7 %).

Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu je spracovaná podľa národného konceptu, t.j. podľa krajiny pôvodu (pri celkovom dovoze) a krajiny určenia (pri celkovom vývoze). V prípade nešpecifikovaného dovozu (tvoril 9,0 % z celkového dovozu) sa spracovanie uskutočnilo na základe krajiny zaslania. Krajina pôvodu je krajina, v ktorej bol tovar úplne vyrobený alebo získaný, alebo v ktorej tovar podstúpil podstatnú transformáciu. Za krajinu určenia sa považuje krajina, kde má byť tovar používaný, spotrebovaný alebo spracovaný, alebo posledná známa krajina, do ktorej bude tovar dopravený.

Veľkostná kategorizácia podnikov používaná v tomto materiáli je v súlade s odporúčaním Európskej komisie č. 2003/361/EC platným od 1. 1. 2005. Kategóriu malých a stredných podnikov (MSP) tvoria podniky s počtom zamestnancov menším ako 250, kategóriu veľkých podnikov tvoria podniky s počtom zamestnancov 250 a viac. V rámci kategórie MSP rozlišujeme mikropodniky (0 - 9 zamestnancov), malé podniky (10 - 49 zamestnancov) a stredné podniky (50 - 249). Kategória mikropodnikov zahŕňa aj podnikateľské subjekty s nezisteným počtom zamestnancov. Okrem počtu pracovníkov platia pre kategorizáciu podniku podľa uvedenej smernice aj ďalšie kritériá týkajúce sa výšky obratu, hodnoty aktív a vlastníckej štruktúry. V nasledujúcich podkapitolách uvažujeme s počtom zamestnancov ako s jediným kritériom na začlenenie podniku do kategórie MSP. V prípade jedného významného exportéra (s počtom zamestnancov menej ako 250) bol pri posudzovaní jeho zaradenia do príslušných veľkostných kategórií zohľadnený aj objem obratu/vývozu, ktorý niekoľkonásobne prekračuje odporúčanú hranicu obratu pre MSP (50 mil. Eur), na základe čoho bol uvedený subjekt zaradený do kategórie veľkých podnikov.

Z hľadiska právnych foriem zahrňujú podnikateľské subjekty v jednotlivých veľkostných kategóriách právnické osoby – podniky, ako aj fyzické osoby – podnikateľov.

Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode high-tech tovarov je spracované na základe zoznamu high-tech tovarov podľa Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4.

Údaje o veľkostných kategóriách a ekonomickej činnosti podnikateľských subjektov boli použité na základe prepojenia údajov Registra zahraničného obchodu ŠÚ SR a Registra organizácií ŠÚ SR. Zdrojom údajov o zahraničnom obchode ostatných krajín EÚ je Eurostat.

2. Úvod

Pre slovenské hospodárstvo je charakteristická vysoká úroveň otvorenosti ekonomiky a proexportná orientácia. Slovenská ekonomika vplyvom vysokého stupňa zapojenia hospodárstva do medzinárodnej delby práce sa zaraďuje medzi najotvorenejšie ekonomiky vo svete.

V súčasnosti pretrvávajúci nevýrazný domáci dopyt po vyprodukovaných tovaroch a službách čoraz viac núti slovenských podnikateľov hľadať odbytište svojej produkcie v zahraničí. Zlepšiť svoju konkurenčnú schopnosť na zahraničných trhoch sa snažia aj malé a stredné podniky (MSP), ktoré tvoria v slovenskom hospodárstve nezastupiteľnú úlohu hlavne v oblasti tvorby pracovných miest a v rozvoji regiónov.

Napriek tomu, že malé a stredné podniky na Slovensku poskytujú v podnikovej ekonomike pracovné príležitosti viac ako dvom tretinám aktívnej pracovnej sily a podieľajú sa viac ako polovicou na tvorbe pridanej hodnoty¹, v zahranično-obchodnej výmene Slovenska pretrvávajú dominantné postavenie veľkých podnikov. V roku 2013 sa malé a stredné podniky podieľali na celkovom objeme vyvezeného tovaru 29,1 %. Podiel malých a stredných podnikov na celkovom dovoze tovarov predstavoval 41,0 %.

V roku 2013 si malé a stredné podniky na Slovensku mierne oslabili svoje celkové postavenie v zahranično-obchodnej výmene tovaru, ale naopak posilnili svoje postavenie v obchode z high-tech tovarom. Z teritoriálneho hľadiska sa nedarí malých a stredným podnikom znížiť závislosť od dopytu zo strany krajín EÚ. V roku 2013 dosiahol vývoz malých a stredných podnikov na trhy mimo EÚ podiel len 18,1 %. Práve presadzovaním sa na mimoeurópskych trhoch môžu malé a stredné podniky diverzifikovať svoje odbytištia a tým zmierniť následky ekonomickej stagnácie v Európe, ktorá dolieha aj na slovenskú ekonomiku prostredníctvom slabšieho externého dopytu. Spolu so spracovanými údajmi zahraničného obchodu to poukazuje na zvýšenú potrebu podpory expanzie MSP na zahraničné trhy.

Materiál prezentuje postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR na základe definitívnych údajov o zahraničnom obchode v roku 2013. Analyzovaný je vývoz a dovoz z hlavným ťažiskom na kategóriu malých a stredných podnikov z pohľadu veľkostných kategórií podnikov, komoditnej štruktúry, ekonomickej činnosti, regionálnej a teritoriálnej oblasti obchodu. Súčasťou materiálu je porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a v krajinách EÚ, ako aj hodnotenie vývoja vybraných ukazovateľov zahraničného obchodu MSP v období rokov 2012 a 2013.

Slovak Business Agency ďakuje pracovníkom Oddelenia štatistiky zahraničného obchodu Štatistického úradu SR za poskytnutie dátových vstupov, na základe ktorých bolo možné uvedený materiál spracovať a tým podrobnejšie preskúmať postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR.

¹ Zdroj: SBA, Správa o stave malého a stredného podnikania v Slovenskej republike v roku 2013

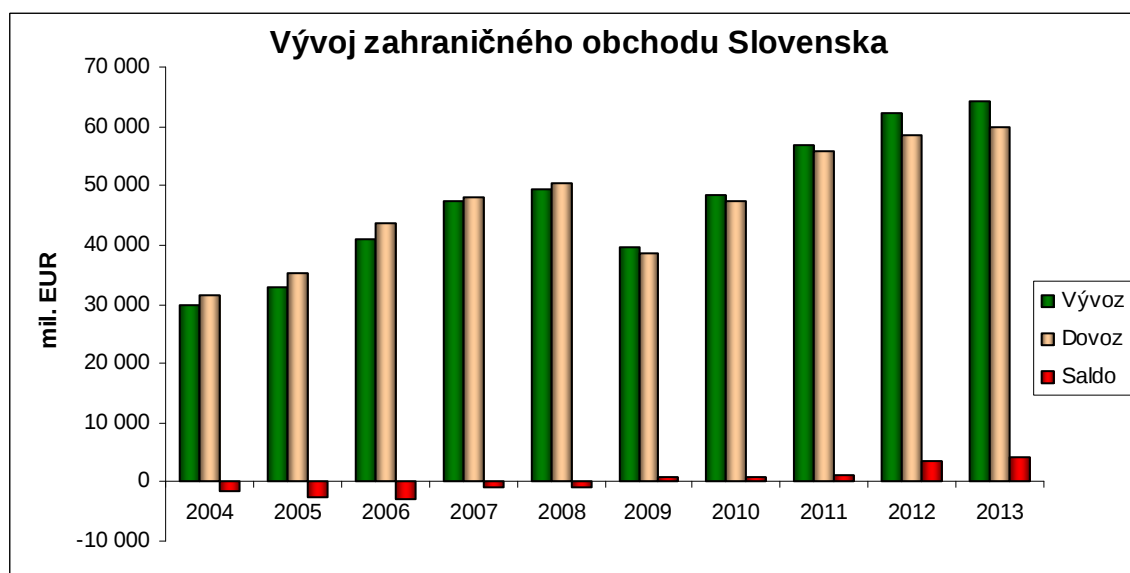
3. Vývoj zahraničného obchodu Slovenska v roku 2013

Celkový vývoz zo Slovenska dosiahol v roku 2013 hodnotu 64 172,3 mil. Eur, s medziročným rastom o 3,3 % (v roku 2012 bol zaznamenaný rast 9,4 %). Celkový dovoz tovarov dosiahol hodnotu 59 939,9 mil. Eur a oproti roku 2012 sa zvýšil o 2,3 % (v roku 2012 bol zaznamenaný rast 5,1 %)

Celková bilancia zahraničného obchodu za rok 2013 bola aktívna v objeme 4 232,4 mil. Eur, čo je najvyššia dosiahnutá hodnota od roku 2003 (v roku 2012 saldo dosiahlo hodnotu 3 555,7 mil. Eur). Tento rast je ovplyvnený pokračovaním trendu vyššieho medziročného rastu vývozu ako dovozu, avšak v oboch prípadoch medziročný rast postupne spomaľuje.

Exportná výkonnosť ekonomiky vyjadrujúca podiel vývozu výrobkov a služieb na HDP v roku 2013 oproti predchádzajúcemu obdobiu vrástla iba mierne (o 1,2 p. b.) na 93 %. Dovozná náročnosť vyjadrujúca podiel dovozu výrobkov a služieb na HDP medziročne vzrástla iba nepatrne (o 0,3 p. b.) na 88,4 %. Otvorenosť slovenskej ekonomiky (podiel zahraničného obchodného obratu na HDP) dosiahla 181,4 % (v roku 2012 179,9 %).

Graf č. 1

Zdroj: Štatistický úrad SR, spracované SBA

Z hľadiska tovarovej štruktúry celkového vývozu Slovenska (podľa tried Harmonizovaného systému) **rozhodujúci podiel tvorili stroje, prístroje, elektronických zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku (32,8 %), vozidlá, lietadlá, plavidlá a dopravné zariadenia (25,0 %), základné kovy a výrobky zo základných kovov (10,5 %) a nerastné výrobky (6,0 %).**

Podľa definitívnych údajov kapitol Harmonizovaného systému za rok 2013 sa najvýraznejšie zvýšil vývoz telefónnych súprav vrátane telefónov na celulárnu sieť alebo ostatných bezdrôtových sietí o 790,6 mil. Eur, osobných automobilov a iných motorových vozidiel konštruovaných hlavne na prepravu osôb o 589,1 mil. Eur, častí súčastí a príslušenstva motorových vozidiel o 440,7 mil. Eur a strojov na automatické spracovanie údajov a ich jednotiek o 382,7 mil. Eur a monitorov a projektorov, televíznych prijímačov o 194,2 mil. Eur. Medziročne najväčší pokles zaznamenal vývoz častí a súčastí vysielačích

prístrojov na rozhlasové alebo televízne vysielanie o 346,8 mil. Eur, nerafinovanej medi o 218,0 mil. Eur, trstinového a repného cukru a chemicky čistenej sacharózy o 181 mil. Eur, ropných plynov a ostatných plyných uhlíkovodíkov o 144,3 mil. Eur, ale aj vývoz polotovarov zo železa alebo nelegovanej ocele o 135,6 mil. Eur.

V tovarovej štruktúre celkového dovozu Slovenska tvorili rozhodujúci podiel stroje, prístroje, elektronické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku (30,1 %), nerastné výrobky (14,3 %), vozidlá, lietadlá, plavidlá a dopravné prostriedky (12,4 %) a základné kovy a výrobky zo základných kovov.

Najvyššie medziročné zvýšenie v absolútnych hodnotách zaznamenal dovoz telefónnych súprav vrátane telefónov na celulárnu sieť alebo ostatných bezdrôtových sietí o 944,0 mil. Eur, strojov na automatické spracovanie údajov a ich jednotiek o 330,2 mil. Eur, častí, súčastí a príslušenstva motorových vozidiel o 154,6 mil. Eur a ropných olejov a olejov získaných z bitúmenových nerastov, iných ako surových o 134,7 mil. Eur. Naopak medziročne najviac poklesol dovoz diód, tranzistorov a podobných polovodičových prvkov o 142,9 mil. Eur, vysielacích prístrojov pre rozhlasové a televízne vysielanie o 133,2 mil. Eur, čierneho uhlia o 116,9 mil. Eur a monitorov, projektorov a televíznych prijímačov o 115,1 mil. Eur.

Vývoz v rámci hlavných ekonomických zoskupení sa zvýšil vývoz do krajín EÚ o 1,7% (tvoril 82,8 % celkového vývozu SR) a do krajín OECD o 2,2 % (na celkovom vývoze SR sa podieľal 85,7 %). Z hľadiska najvýznamnejších obchodných partnerov sa zvýšil vývoz do Číny o 18,4 %, Spojeného kráľovstva o 18,3%, Rumunska o 16,6%, Poľska o 5,8 %, Holandska o 6,5%, Talianska o 1,4 % a Nemecka o 0,9 %. Medziročne sa vývoz znížil do Maďarska o 6,3 %, Francúzska o 4,6%, Rakúska o 3 %, Ruskej federácie o 2,8 % a Českej republiky o 0,4%.

Medziročne sa z hľadiska hlavných ekonomických zoskupení **znížil dovoz z krajín EÚ o 0,3 %** (tvoril 62,1 % z celkového dovozu) **a z krajín OECD sa zvýšil o 4,5 %** (na celkovom dovoze SR sa podieľal 64,4 %). V rámci najvýznamnejších obchodných partnerov sa zvýšil dovoz z Poľska o 33,6 %, Maďarska o 23,8 %, Číny o 21,0 %, Rakúska o 12,6 %, Českej republiky o 14,1 %, Talianska o 5,4% a Ruskej federácie o 3,5 %. Znížil sa dovoz z Kórejskej republiky o 7,7 %, Nemecka o 3,9 %, a Francúzska o 1,8 %.

Najväčšie pasívne saldo bolo v zahranično-obchodnej činnosti Slovenska dosiahnuté s Kórejskou republikou (5 087 mil. Eur), Ruskou federáciou (3 592 mil. Eur), Čínou (2 847,6 mil. Eur), Japonskom (680,7 mil. Eur), Taiwanom (422 mil. Eur), Malajziou (240,1 mil. Eur), Indiou (176,8 mil. Eur), Ukrajinou (143,5 mil. Eur) a Írskom (71,9 mil. Eur). Najvýznamnejšie aktívne saldo Slovensko dosiahlo s Nemeckom (3 929,8 mil. Eur), Rakúskom (2 441,9 mil. Eur), Poľskom (2 393,8 mil. Eur), Spojeným kráľovstvom (2 229 mil. Eur), Českou republikou (2 139,8 mil. Eur), Francúzskom (1 509,3 mil. Eur), Maďarskom (1 402,9 mil. Eur), Talianskom (1 021,7 mil. Eur) a Holandskom (837 mil. Eur).

4. Celkový vývoz v roku 2013 z pohľadu MSP

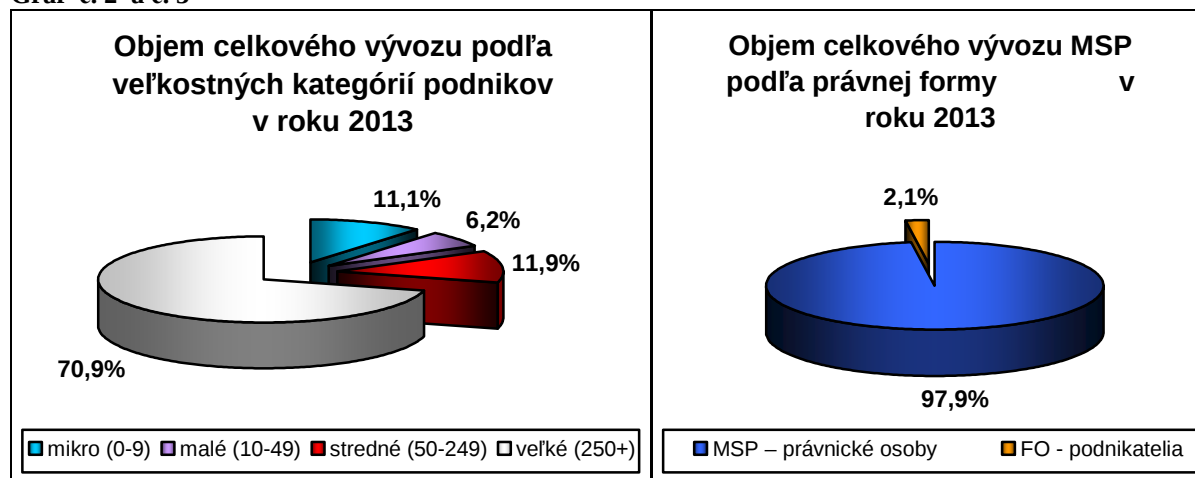
Hodnota vývozu malých a stredných podnikov v roku 2013 dosiahla 17 180,6 mil. Eur, pri medziročnom poklese o 1,3 % (v absolútnom vyjadrení o 230,5 mil. Eur)².

Z hľadiska veľkostných kategórií podnikov predstavoval v roku 2013 **podiel malých a stredných podnikov na objeme celkového vývozu 29,1 %**, čo je o 1,2 p. b. menej ako v roku 2012. V prípade započítania vývozu zahraničných osôb by podiel MSP na celkovom vývoze predstavoval 26,8 %. Medziročné zníženie podielu MSP na celkovom vývoze je dôsledkom celkového medziročného poklesu vývozu MSP.

Podľa jednotlivých veľkostných kategórií podiel mikropodnikov (0 - 9) na celkovom vývoze v roku 2013 dosiahol 11,1 %, čo predstavuje 6 549,2 mil. Eur. Malé podniky (10 – 49) sa na celkovom vývoze podieľali 6,2 % s objemom vývozu v hodnote 3 638,3 mil. Eur a stredné podniky (50 - 249) s podielom 11,9%, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 6 993,1 mil. Eur. Naďalej si na celkovom vývoze udržiavajú dominantné postavenie veľké podniky (250+), ktorých podiel tvoril 70,9 % z celkového vývozu, v absolútnom vyjadrení 41 782,1 mil. Eur.

Vo vzťahu k právnym formám z celkovej hodnoty vývozu malých a stredných podnikov tvorili rozhodujúci podiel právnické osoby (97,9 %). Fyzické osoby – podnikatelia sa na objeme celkového vývozu podieľali 2,1 %.

Graf č. 2 a č. 3

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Podľa jednotlivých veľkostných kategórií MSP celkový medziročný pokles vývozu MSP je dôsledkom výrazného zníženia objemu celkového vývozu mikropodnikov o 10,2 %, v absolútnom vyjadrení o 746,8 mil. Eur a iba miernym rastom vývozu malých podnikov o 5,6 % (191,6 mil. Eur) a stredných podnikov o 4,9 % (324,8 mil. Eur).

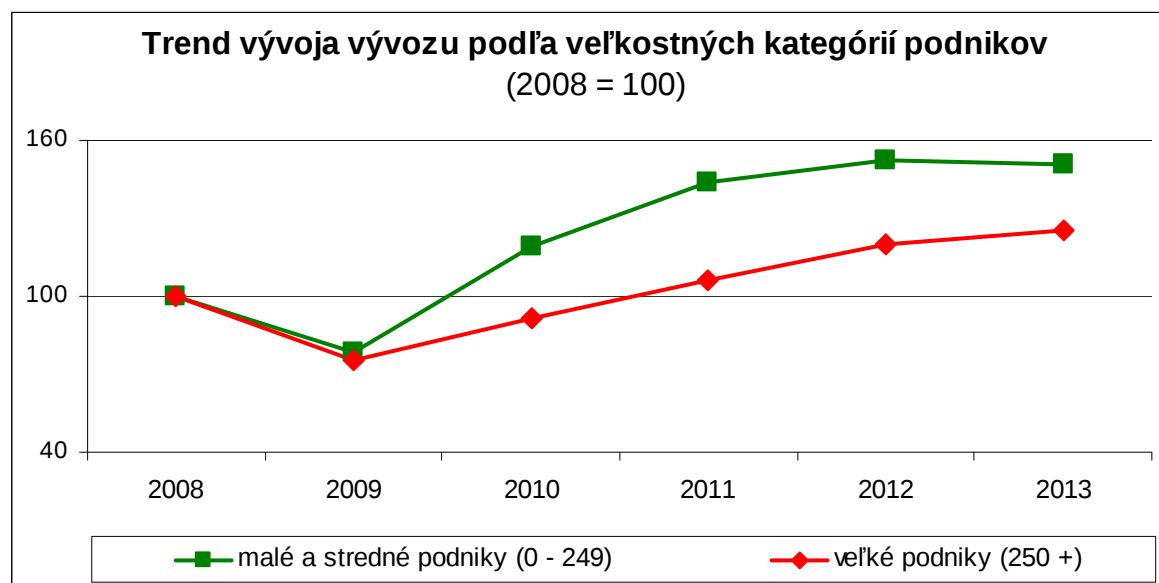
² V zmysle metodiky spracovania je štruktúra vývozu prezentovaná na základe definitívnych údajov ZO, z ktorých boli vylúčené operácie vykonávané zahraničnými osobami

Tabuľka č. 1: Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu (bez zahraničných osôb)			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	7 296,0	6 549,2	11,1%	89,8
malé podniky (10-49)	3 446,7	3 638,3	6,2%	105,6
stredné podniky (50-249)	6 668,3	6 993,1	11,9%	104,9
veľké podniky (250+)	40 013,9	41 782,1	70,9%	104,4
MSP (0-249)	17 411,1	17 180,6	29,1%	98,7
Spolu	57 425,0	58 962,7	100,0%	102,7
Celkový objem vývozu v roku 2013 (vrátane zahraničných osôb)	mil. Eur		podiel MSP (0-249)	
	64 172,3		26,8%	

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Trend vývoja vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov prezentovaný v nižšie uvedenom grafe č. 6 poukazuje na výrazne vyššiu dynamiku vývozu malých a stredných podnikov v pokrízovom roku 2009 ako v prípade veľkých podnikov. Avšak v dôsledku spomalenia rastu vývozu v predchádzajúcom období spolu so zaznamenaným medziročným poklesom v roku 2013 (1,3 p. b.) a súčasným rastom vývozu veľkých podnikov sa trend vývoja vývozu MSP a veľkých podnikov postupne približuje.

Graf č. 4

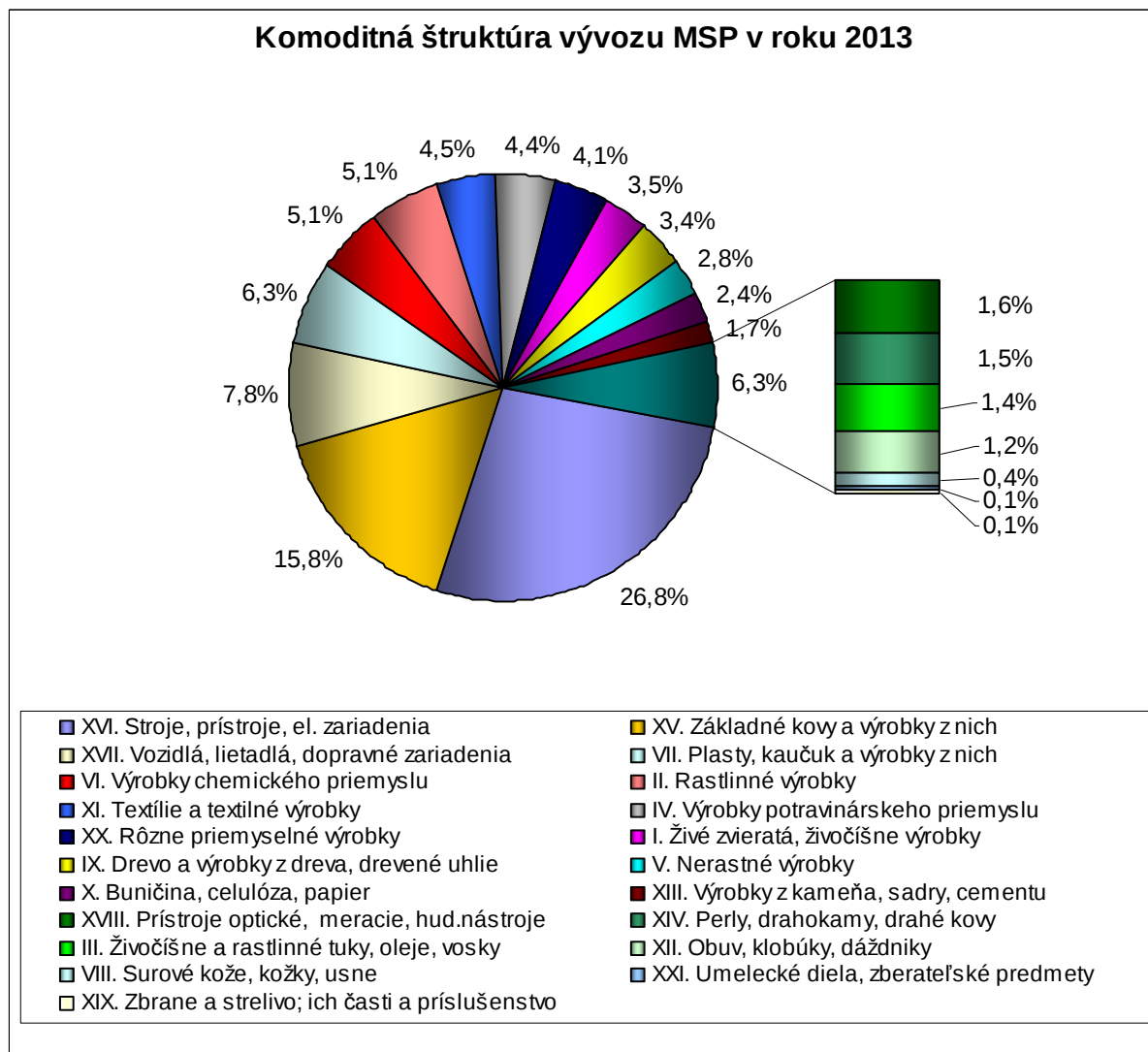
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

4.1 Komoditná štruktúra celkového vývozu MSP

Z hľadiska komoditnej štruktúry celkového vývozu MSP v roku 2013 výrazne s takmer tretinovým podielom (26,8% resp. 4 61,9 mil. Eur) dominoval vývoz strojov, prístrojov, elektronických zariadení, prístrojov na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku (podľa tried Harmonizovaného systému). Medzi významné komodity patrili základné kovy a výrobky z nich s podielom 15,8 % (2 710,7 mil. Eur), vozidlá, lietadlá,

dopravné zariadenia s podielom 7,8 % (1 333,4 mil. Eur), plasty, kaučuk a výrobky z nich s podielom 6,3 % (1 083,5 mil. Eur), výrobky chemického priemyslu s podielom 5,1 % (875,3 mil. Eur), rastlinné výrobky 5,1 % (873,3 mil. Eur), textilie a textilné výrobky s podielom 4,5 % (778,2 mil. Eur), výrobky potravinárskeho priemyslu s podielom 4,4 % (764,5 mil. Eur) a rôzne priemyselné výrobky s podielom 4,1 % (701,1 mil. Eur).

Graf č. 5

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

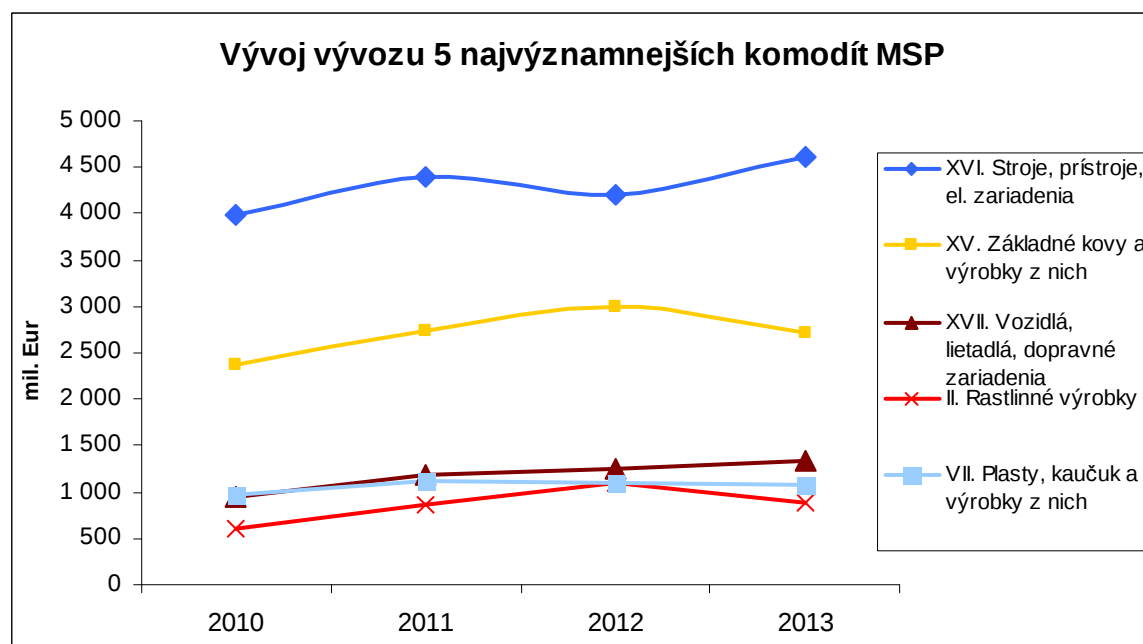
Komoditná štruktúra vývozu MSP je pomerne stabilná a neprechádza výraznými zmenami. Medziročne sa najvýraznejšie zvýšilo zastúpenie strojov, prístrojov, elektronických zariadení (o 2,7 p. b), vozidiel, lietadiel, dopravných prostriedkov (o 0,6 p. b) a rôznych priemyselných výrobkov (o 0,4 p. b.). Naopak, znížilo sa zastúpenie základných kovov a výrobkov z nich (o 1,4 p. b.), rastlinných výrobkov (o 1,2 p. b.), výrobkov potravinárskeho priemyslu (o 0,6 p. b.) a výrobkov z kameňa, sadry, cementu (o 0,6 p. b.).

V absolútnej hodnote sa v medziročnom porovnaní **najvýraznejšie zvýšil vývoz strojov, prístrojov a elektronických zariadení** (o 408,4 mil. Eur, resp. o 9,7%), **vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení** (o 93,7 mil. Eur, resp. o 7,6 %), rôznych priemyselných výrobkov (o 58,7 mil. Eur, resp. o 9,1 %) a výrobkov chemického priemyslu (o 44,6 mil. Eur, resp. o 5,4 %). Najvýraznejšie poklesol vývoz **základných kovov a výrobkov z nich** (o 287,9 mil.

Eur, resp. o 9,6 %), **rastlinných výrobkov** (o 220,3 mil. Eur, resp. o 20,1 %), výrobkov potravinárskeho priemyslu (o 113,2 mil. Eur, resp. o 12,9 %) a výrobkov z kameňa, sadry, cementu (o 100,3 mil. Eur, resp. o 25,5 %).

Nasledujúci graf č. 6 zobrazuje vývoj vývozu piatich najvýznamnejších komodít MSP³ od roku 2010. V roku 2012 bol zaznamenaný pokles najvýznamnejšej komodity MSP, ktorou sú stroje, prístroje a elektronické zariadenia o 4,5 %. Medziročné zníženie vývozu MSP nastalo v roku 2012 aj v prípade plastov, kaučuku a výrobkov z nich (o 3,3 %, resp. o 37 mil. Eur). V roku 2013 bol zaznamenaný mierne opačný vývoj. Medziročne sa vývoz komodity stroje, prístroje a elektronické zariadenia zvýšil o 9,7%, spolu s miernym rastom komodity vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia o 7,6%. Zároveň došlo k výraznému poklesu komodity základné kovy a výrobky z nich o 9,6%.

Graf č. 6

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z hľadiska najvýznamnejších komodít v roku 2013 (graf č. 7)⁴ v roku 2013 dosahovali malé a stredné podniky najvýznamnejšie zastúpenie na vývoze rastlinných výrobkov (92,3 %), živých zvierat, živočíšnych výrobkov (82,7 %), dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia (85,2 %), výrobkov potravinárskeho priemyslu (71,1 %), textílií a textilných výrobkov (61,8 %) a výrobkov chemického priemyslu (55,2 %).

Dominantné postavenie veľkých podnikov sa prejavuje vo vývoze vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení (podiel MSP dosiahol len 8,5 %), nerastných výrobkov (podiel MSP dosiahol 12,7 %) a strojov, prístrojov a elektronických zariadení (podiel MSP dosiahol 25,0 %).

³ 5 najvýznamnejších komodít tvorí 62 % celkového vývozu MSP

⁴ Najvýznamnejšie komodity uvedené v grafe č. 7 tvoria 98 % celkového vývozu

Graf č. 7

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V medzioročnom porovnaní s rokom 2012 **najvýraznejšie vzrástol podiel MSP na vývoze prístrojov optických, meracích a hudobných nástrojov** (o 7,4 p. b.), **dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia** (o 5,8 p. b.) a **výrobkov potravinárskeho priemyslu** (o 3,8 p. b.). Naopak výrazne poklesol vývoz výrobkov z kameňa, sadry, cementu (o 8,5 p. b.), buničiny, celulózy, papiera (o 4,2 p. b.), textílií a textilných výrobkov (o 3,2 p. b.) a plastov, kaučuku a výrobkov z nich (o 2,4 p. b.).

Z hľadiska komoditnej štruktúry vývozu MSP do susedných krajín mali najväčšie zastúpenie stroje, prístroje a elektronických zariadenia pri vývoze do Českej republiky (26,0 %), Maďarska (20,0 %) a Rakúska (20,0 %). Významné zastúpenie mala táto komodita aj v štruktúre vývozu do Poľska (16,0 %) a Ukrajiny (15,6 %). Dominantné zastúpenie v komoditnej štruktúre vývozu do Poľska predstavovali základné kovy a výrobky z nich (20,2 %) a pri vývoze na Ukrajinu dosiahli najväčší podiel nerastné výrobky (18,9 %).

Základné kovy a výrobky z nich zároveň tvorili významný podiel vývozu do Rakúska (17,5 %), Maďarska (14,9 %) a Českej republiky (16,5 %). V rámci vývozu do Českej republiky sa významne podieľali aj výrobky chemického priemyslu (6,9 %) a výrobky potravinárskeho priemyslu. Pri vývoze do Maďarska mal dôležité zastúpenie vývoz živých zvierat, živočíšnych výrobkov (10,3 %) a výrobkov potravinárskeho priemyslu. Vývozu do Poľska v rámci komoditnej štruktúry dominoval vývoz textílií a textilných výrobkov (12,4 %) a plastov, kaučuku a výrobkov z nich (10,5 %). V komoditnej štruktúre vývozu do Rakúska

dosiahol značný podiel vývoz rastlinných výrobkov (16,3 %) a vývoz dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia (9,8 %). V rámci vývozu do Ukrajiny sa na komoditnej štruktúre vývozu významne podieľal aj vývoz buničiny, celulózy, papiera (11,4 %) a výrobkov chemického priemyslu (9,3 %).

Tabuľka č. 2: Komoditná štruktúra vývozu MSP do susedných krajín SR v roku 2013

Triedy harmonizovaného systému	Česko	Maďarsko	Poľsko	Rakúsko	Ukrajina
I. Živé zvieratá, živočíšne výrobky	3,7%	10,3%	3,3%	2,2%	3,4%
II. Rastlinné výrobky	4,6%	8,1%	5,7%	16,3%	1,8%
III. Živočíšne a rastlinné tuky, oleje, vosky	1,3%	4,6%	4,3%	0,7%	0,2%
IV. Výrobky potravinárskeho priemyslu	5,9%	8,2%	5,6%	3,4%	1,4%
V. Nerastné výrobky	3,9%	4,2%	3,6%	3,5%	18,9%
VI. Výrobky chemického priemyslu	6,9%	4,8%	4,1%	1,1%	9,3%
VII. Plasty, kaučuk a výrobky z nich	5,6%	3,9%	10,5%	6,4%	4,5%
VIII. Surové kože, kožky, usne	0,4%	0,3%	0,3%	0,2%	1,2%
IX. Drevo a výrobky z dreva, drevené uhlie	4,0%	3,3%	2,0%	9,8%	0,6%
X. Buničina, celulóza, papier	1,7%	4,0%	1,1%	2,2%	11,4%
XI. Textilie a textilné výrobky	3,6%	2,8%	12,4%	2,2%	6,1%
XII. Obuv, klobúky, dáždniky	0,6%	0,2%	0,6%	0,9%	1,9%
XIII. Výrobky z kameňa, sadry, cementu	3,7%	0,8%	1,7%	0,8%	1,7%
XIV. Perly, drahokamy, drahé kovy	3,1%	0,0%	0,7%	0,4%	0,0%
XV. Základné kovy a výrobky z nich	16,5%	14,9%	20,2%	17,5%	6,8%
XVI. Stroje, prístroje, el. zariadenia	26,0%	20,0%	16,0%	20,0%	15,6%
XVII. Vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia	4,6%	5,8%	5,0%	7,4%	5,6%
XVIII. Prístroje optické, meracie, hud. nástroje	0,8%	0,9%	0,5%	0,4%	7,1%
XIX. Zbrane a strelivo; ich časti a príslušenstvo	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
XX. Rôzne priemyselné výrobky	2,9%	2,4%	2,2%	4,5%	2,4%
XXI. Umelecké diela, zberateľské predmety	0,2%	0,3%	0,1%	0,1%	0,0%
SPOLU	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

4.1.1 Vývoz high-tech tovarov

Štatistické údaje o obchodnej výmene tovarov s vysokou technológiou (high-tech tovary) patria medzi ukazovatele, pomocou ktorých je možné hodnotiť úroveň znalostnej ekonomiky. Skupina high-tech tovarov sa posudzuje na základe Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4 a obsahuje technické produkty, ktorých výroba zahŕňa vysokú intenzitu výskumu a vývoja. Do tejto skupiny sa zaraďujú výrobky z nasledovných oblastí:

- Letecká technika,
- Výpočtová technika,
- Elektronika a telekomunikácie,
- Farmácia,
- Vedecké prístroje,
- Elektrotechnika,
- Chémia,
- Neelektrické stroje⁵.

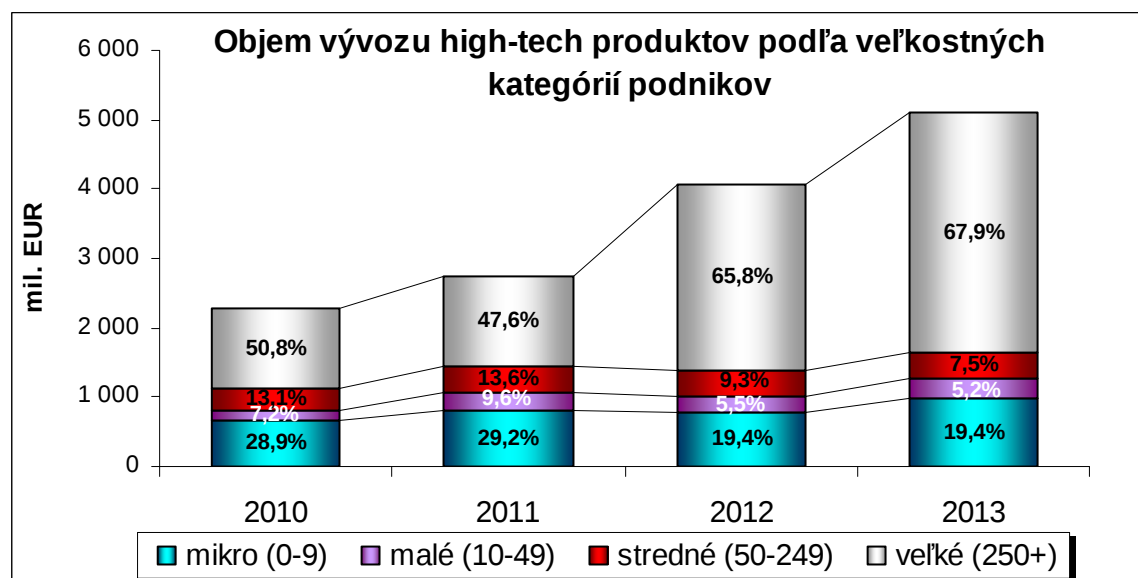
⁵ Podrobnejšie informácie o skupine high-tech tovarov podľa Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev. 4 sú uvedené v prílohe na strane 62 (tabuľka č. 20)

Objem celkového vývozu high-tech tovarov dosiahol v roku 2013 úroveň 5 115,6 mil. Eur s medziročným rastom 25,8 % (bez započítania vývozných operácií zahraničných osôb). Medziročné zvýšenie vývozu high-tech tovarov súviselo s nárastom objemu vývozu v kategórii veľkých podnikov (o 29,7 %, resp. o 795,4 mil. Eur) a súčasným o niečo miernejším rastom vývozu high-tech tovarov v kategórii malých a stredných podnikov (o 18,2 %, resp. o 252,1 mil. Eur).

Medziročný rast vývozu high-tech tovarov malých a stredných podnikov súvisel s absolútnym rastom hodnoty vývozu vo všetkých jednotlivých kategóriách MSP. Vývoz mikropodnikov sa medziročne zvýšil o viac ako štvrtinu (25,7 %, resp. o 202,5 mil. Eur), malé podniky zaznamenali rast vývozu o 19,6 % (43, 5 mil. Eur) a vývoz high-tech tovarov strednými podnikmi zaznamenal iba mierny rast o 1,6 % (6,1 mil. Eur).

Malé a stredné podniky dosiahli na celkovom vývoze high-tech tovarov podiel 32,1 % a teda v medziročnom porovnaní zaznamenali pokles o 2,2 p. b. v prospech kategórie veľkých podnikov. V rámci jednotlivých veľkostných kategórií MSP zostal podiel mikropodnikov na celkovom objeme nezmenený (19,4 %). Podiel malých podnikov sa oproti predchádzajúcemu obdobiu znížil o 0,3 p. b. a podiel stredných podnikov sa naďalej medziročne znižuje, v roku 2013 zaznamenal oproti predchádzajúcemu obdobiu pokles o 1,8 p. b..

Graf č. 8

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.2 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP

Z hľadiska teritoriálnej štruktúry vývozu MSP naďalej **zostáva rozhodujúcim vývozným teritóriom jednotný trh EÚ**. V roku 2013 celkový objem vývozu do krajín EÚ predstavoval 89,1 % (resp. 15 302, 8 mil. Eur) z celkového vývozu MSP, s len nepatrným medziročným poklesom (o 0,1 p. b.). **Vývoz do krajín mimo EÚ dosiahol podiel 10,9 % (1 877,8 mil. Eur) z celkového vývozu MSP**. V rámci jednotlivých kategórií MSP zostáva podiel mikropodnikov na vývoze do krajín mimo EÚ najvyšší (12,7 %). V medziročnom porovnaní došlo k miernemu poklesu (o 2,3 p. b.) podielu malých podnikov vyvážajúcich do

krajín mimo EÚ, a to v prospech vývozu do krajín EÚ. Naopak, podiel vývozu do krajín mimo EÚ sa zvýšil pri vývoze mikropodnikov (o 1,1 p. b) a stredných podnikov (o 0,6 p. b.).

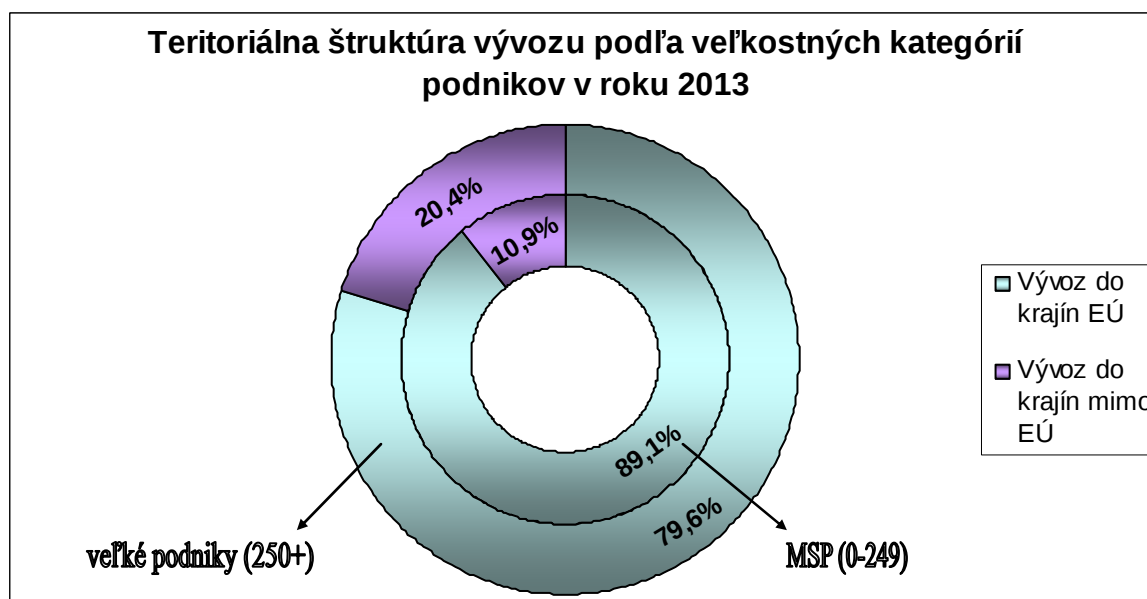
Tabuľka č. 3: Celkový objem vývozu v roku 2013 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

Veľkostná kategória podnikov	Absolútne hodnoty (v mil. Eur)			Podiel v %		
	Vývoz do krajín EÚ	Vývoz do krajín mimo EÚ	Vývoz spolu	Vývoz do krajín EÚ	Vývoz do krajín mimo EÚ	Vývoz spolu
mikro (0-9)	5 714,8	834,5	6 549,2	87,3%	12,7%	100,0%
malé (10-49)	3 337,7	300,6	3 638,3	91,7%	8,3%	100,0%
stredné (50-249)	6 250,3	742,8	6 993,1	89,4%	10,6%	100,0%
veľké (250+)	33 276,2	8 505,8	41 782,1	79,6%	20,4%	100,0%
MSP (0-249)	15 302,8	1 877,8	17 180,6	89,1%	10,9%	100,0%
Spolu	48 579,0	10 383,7	58 962,7	82,4%	17,6%	100,0%

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z nasledujúceho grafu vyplýva, že vývoz malých a stredných podnikov mimo krajín EÚ (10,9 %) je takmer dvojnásobne nižší ako podiel vývozu mimo krajín EÚ veľkých podnikov (20,4 %).

Graf č. 9

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.2.1 Vývoz MSP do krajín EÚ

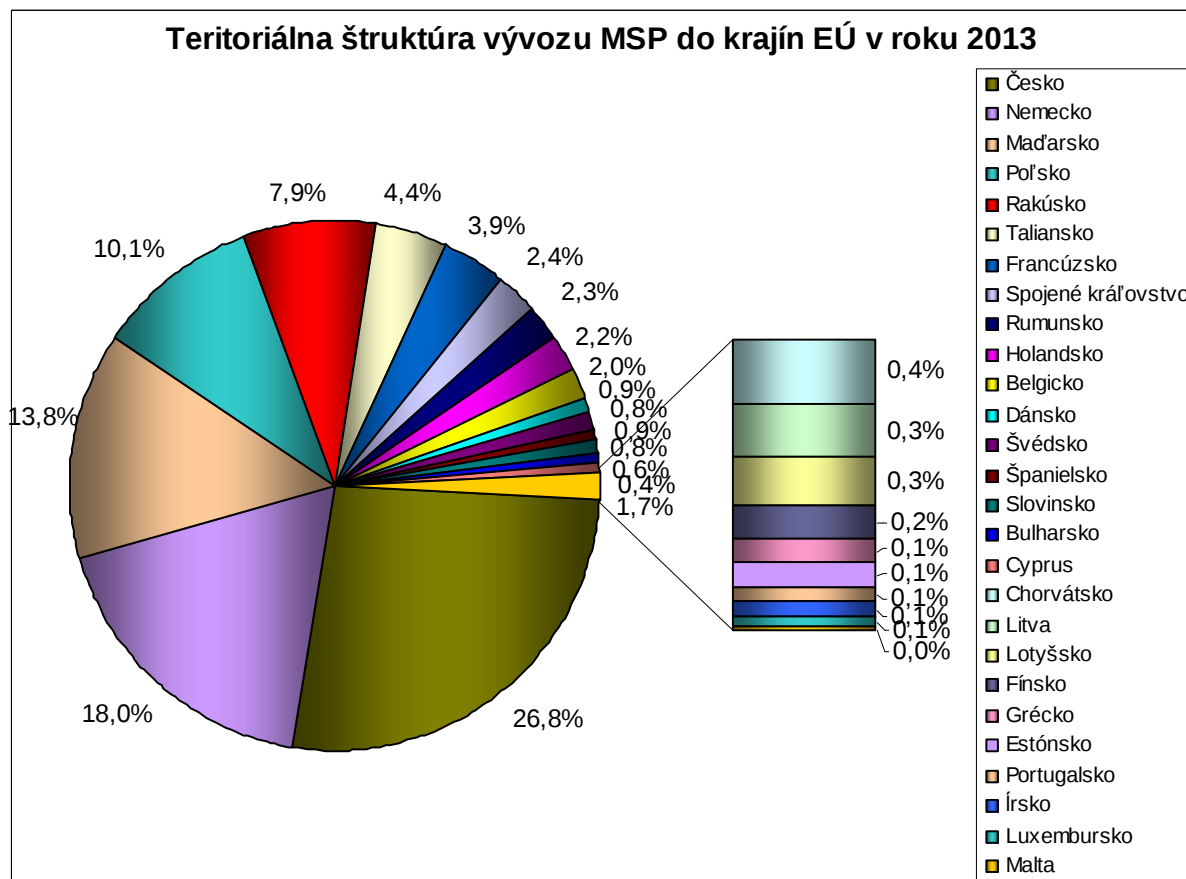
Podiel malých a stredných podnikov na celkovom objeme vývozu do krajín EÚ v roku 2013 predstavoval 31,5 % (resp. 15 302,8 mil. Eur). V rámci jednotlivých kategórií MSP sa najviac na celkovom vývoze do krajín EÚ podieľali stredné podniky s podielom 12,9 %, v absolútnom vyjadrení 6 250,3 mil. Eur. Podiel mikropodnikov predstavoval 11,8 % (5 714,8 mil. Eur) z celkového vývozu mimo krajín EÚ a stredné podniky sa na celkovom vývoze podieľali 6,9 % (3 337,7 mil. Eur).

Tabuľka č. 4: Štruktúra vývozu do krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu - krajiny EÚ			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	6 451,0	5 714,8	11,8%	88,6
malé podniky (10-49)	3 080,7	3 337,7	6,9%	108,3
stredné podniky (50-249)	6 002,5	6 250,3	12,9%	104,1
veľké podniky (250+)	32 286,4	33 276,2	68,5%	103,1
MSP (0-249)	15 534,2	15 302,8	31,5%	98,5
Spolu	47 820,6	48 579,0	100,0%	101,6

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

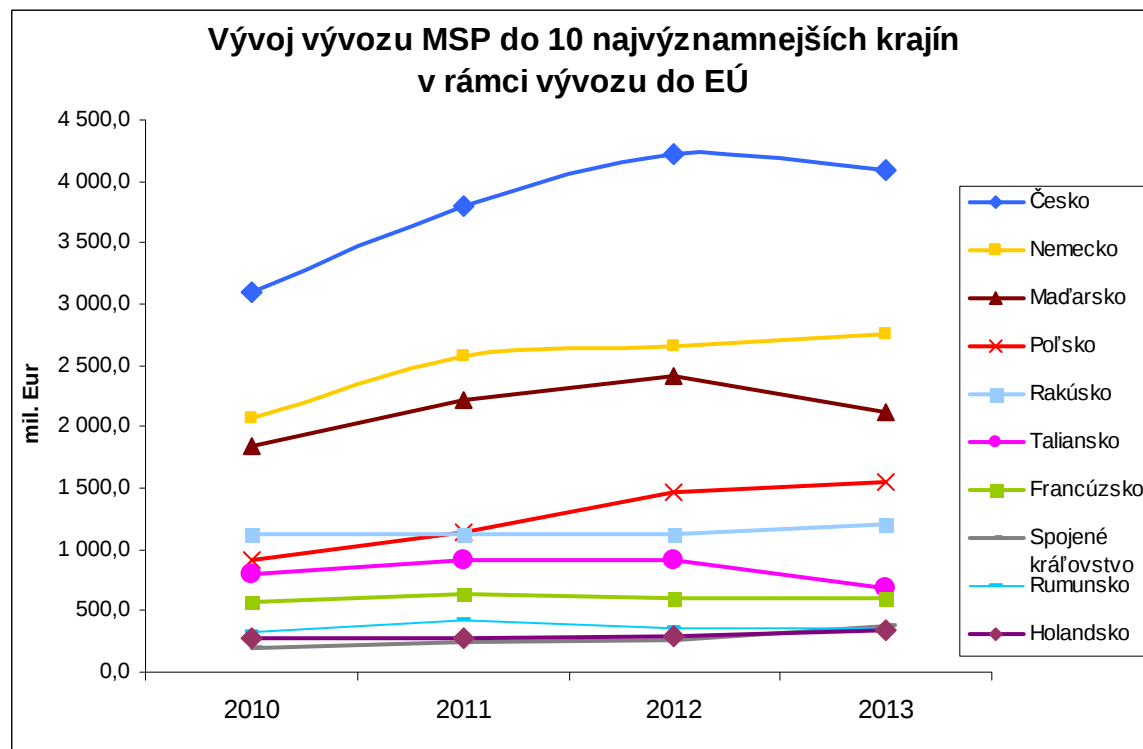
V medziročnom porovnaní bol v rámci jednotlivých kategórií MSP **zaznamenaný pokles vývozu do krajín EÚ iba v prípade mikropodnikov** (o 11,4 %, resp. o 736,2 mil. Eur). Naopak, vývoz sa zvýšil u malých podnikov o 8,3 % (resp. o 257,0 mil. Eur) a stredných podnikov o 4,1 % (resp. o 247,8 mil. Eur). Výrazné zníženie vývozu mikropodnikov spôsobilo, že celkový vývoz MSP do krajín EÚ oproti predchádzajúcemu obdobiu znížil o 1,5 %, resp. o 231,4 mil. Eur. Z hľadiska **teritoriálnej štruktúry smerovala viac ako štvrtina (26,8 %) z celkového vývozu MSP do Českej republiky**. Do Nemecka smerovalo 18,0 %, 13,8 % do Maďarska, 10,1 % do Poľska, 7,9 % do Rakúska a 4,4 % do Talianska. Ostatné krajiny mali podiel nižší ako 4 %.

Graf č. 10

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V rámci najvýznamnejších krajín na vývoze MSP do krajín EÚ⁶ (graf č. 11) sa dynamika Českej republiky oproti minulému roku mierne znížila a bol zaznamenaný pokles o 3 % (v roku 2012 rast o 10,8%). Najvýraznejší pokles sa prejavil na vývoze do Talianska (o 25,0 % oproti roku 2012) a Maďarska (o 12,0 % oproti predchádzajúcemu roku). Naopak rastovú dynamiku si zachovalo Spojené kráľovstvo (rast oproti roku 2012 o 44,0 %), Nemecko (rast oproti roku 2012 o 3,0 %) a Poľsko (rast oproti roku 2012 o 5,0 %). Medziročná dynamika sa výrazne zvýšila v prípade Holandska, ktoré oproti minuloročnej stagnácii zaznamenalo rast o 19,0 %. Prilepšilo si aj Rakúsko rastom o 9,0 %. U ostatných významných krajín na vývoze MSP do EÚ je zaznamenaná stagnácia, resp. mierny pokles.

Graf č. 11

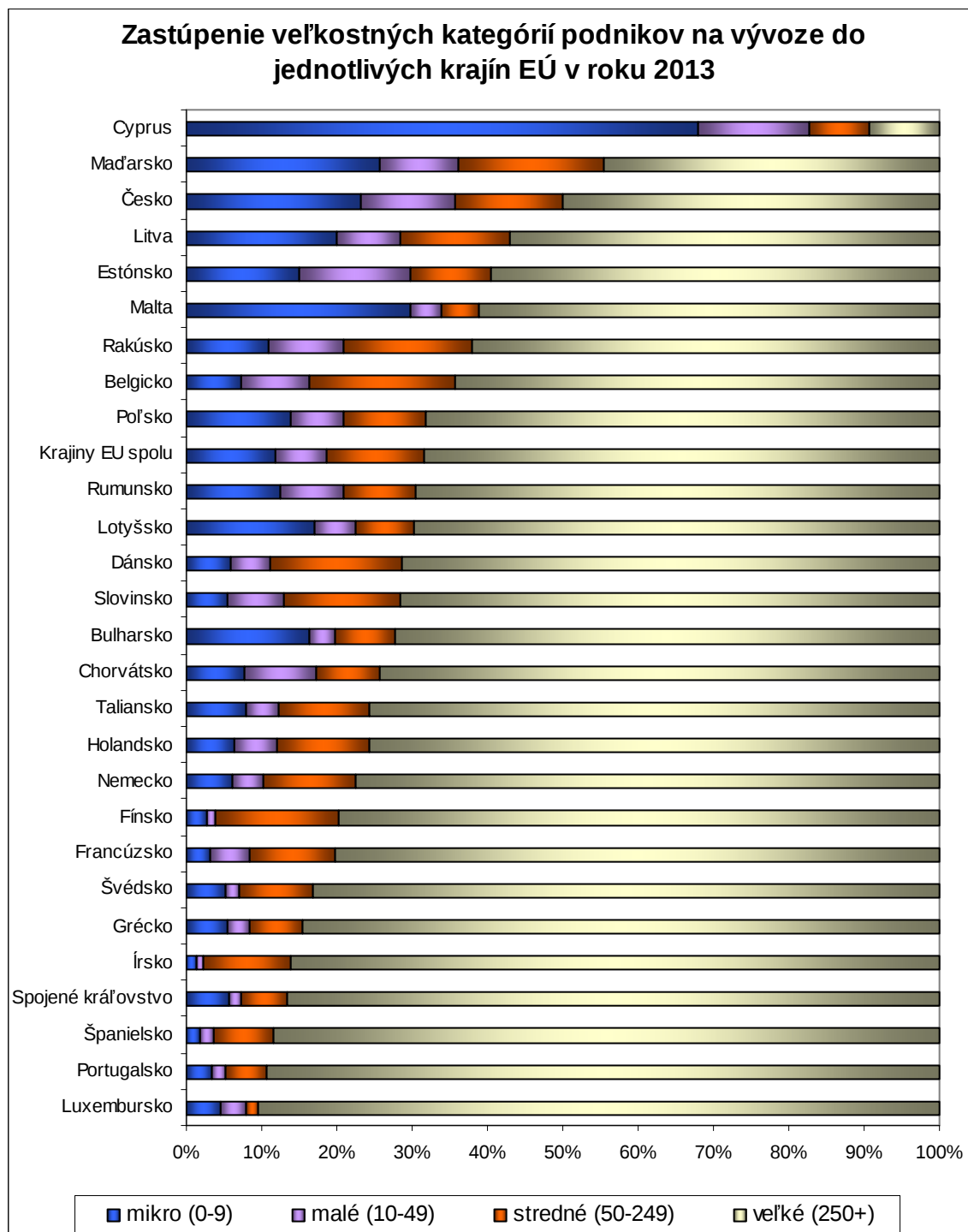
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V roku 2013 sa malé a stredné podniky výraznejšie presadili na vývoze na Cyprus, kde ich podiel na celkovom vývoze do jednotlivých krajín EÚ predstavoval 90,7 %, do Maďarska s podielom MSP 55,5 % a do Českej republiky (50,1 % podiel MSP).

Naopak dominancia veľkých podnikov a nízke zastúpenie MSP je zrejmé vo vývoze do Luxemburska (9,5 % podiel MSP), Portugalska (10,6 % podiel MSP), Španielska (11,5 % podiel MSP), Spojeného kráľovstva (13,4 % podiel MSP), Írska (14,0 % podiel MSP), Grécka (15,4 % podiel MSP), Švédska (16,8 % podiel MSP) a Francúzska (19,8 % podiel MSP).

⁶ 10 najvýznamnejších krajín pokrýva 91,9 % z celkového vývozu MSP do EÚ

Graf č. 12

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.2.2 Vývoz MSP do krajín mimo EÚ

Podiel veľkých podnikov na vývoze tvoril viac ako štyri pätiny (81,9 %) z celkového vývozu do krajín mimo EÚ. V rámci jednotlivých kategórií MSP dosiahol podiel mikropodnikov 8,0 % (resp. 834, 5 mil. Eur), malých podnikov 2,9 % (resp. 300,6 mil. Eur) a stredných podnikov 7,2 % (resp. 742,8 mil. Eur) z celkového vývozu mimo krajín EÚ. **Celkový objem vývozu MSP do krajín mimo EÚ sa medziročne výrazne nezmenil a pohybuje sa na úrovni 1 877, 8 mil. Eur, čo predstavuje 18,1 % z celkového objemu vývozu mimo krajín EÚ.**

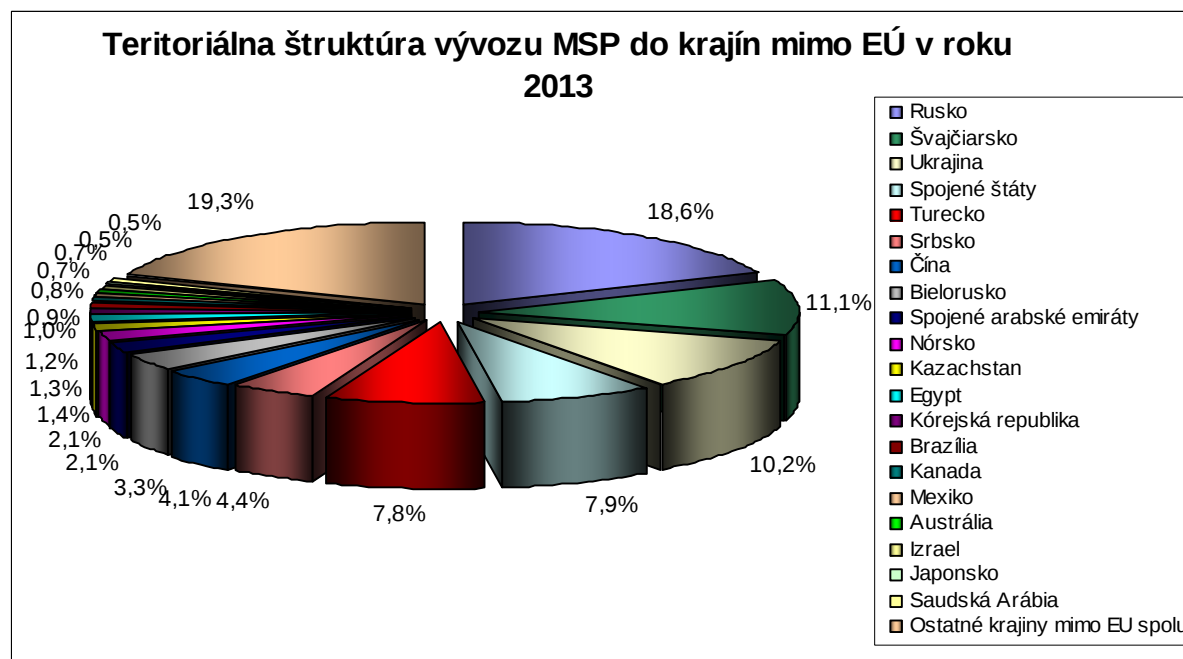
Tabuľka č. 5: Štruktúra vývozu do krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu - krajiny mimo EÚ			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	845,0	834,5	8,0%	98,7
malé podniky (10-49)	366,0	300,6	2,9%	82,1
stredné podniky (50-249)	665,9	742,8	7,2%	111,6
veľké podniky (250+)	7 727,5	8 505,8	81,9%	110,1
MSP (0-249)	1 876,9	1 877,8	18,1%	100,1
Spolu	9 604,4	10 383,7	100,0%	108,1

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Medziročne sa zvýšil vývoz do krajín mimo EÚ iba v prípade stredných podnikov (o 11,6 %, resp. o 76,9 mil. Eur). Naopak výrazný pokles zaznamenal vývoz malých podnikov o 17,9 % (65,4 mil. Eur). V prípade mikropodnikov predstavoval medziročný pokles 1,3 p. b. (resp. o 10,5 mil. Eur). Výsledkom tohto vývoja bol iba zanedbateľný rast celkového vývozu MSP podnikov na celkovom vývoze mimo krajín EÚ o 0,1 % (0,9 mil. Eur).

Graf č. 13

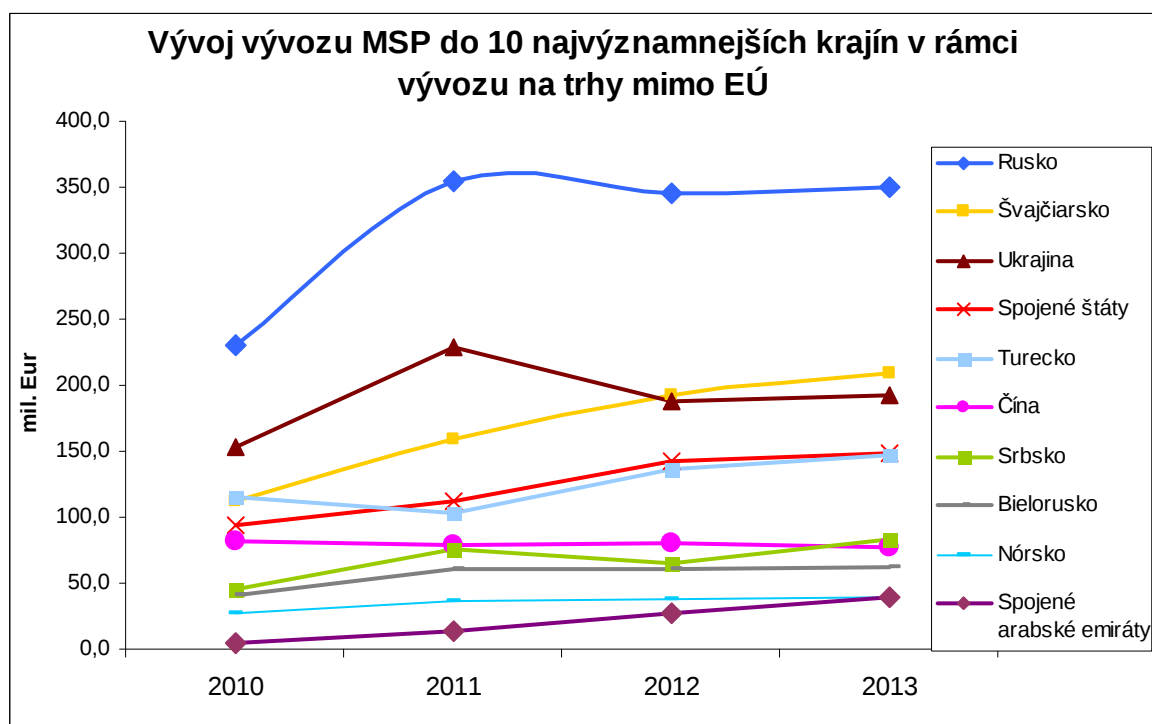

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z teritoriálneho hľadiska vývozu MSP tvoria **najvýznamnejšie krajiny vývozu MSP Rusko** (18,6 %), **Švajčiarsko** (11,1 %), **Ukrajina** (10,2 %), **Spojené štáty** (7,9 %) a **Turecko** (7,8 %). Súhrnne tieto krajiny dosahujú viac ako polovicu (55,6 %) z celkového vývozu MSP mimo krajín EÚ. Podiel ostatných krajín je nižší ako 5 %.

Vývoj vývozu MSP 10 najvýznamnejších krajín v rámci vývozu na trhy mimo EÚ (graf. č. 14) poukazuje na pretrvávajúcu rastovú dynamiku vývozu do Švajčiarska, Ukrajiny, Spojených štátov, Turecka a rastúcim významom vývozných destinácií ako Spojené arabské emiráty s medziročným rastom 43,1 % a Srbsko s rastom 27,4 %. Naopak medziročná dynamika mierne poklesla v prípade vývozu do Číny o 3,3 %.

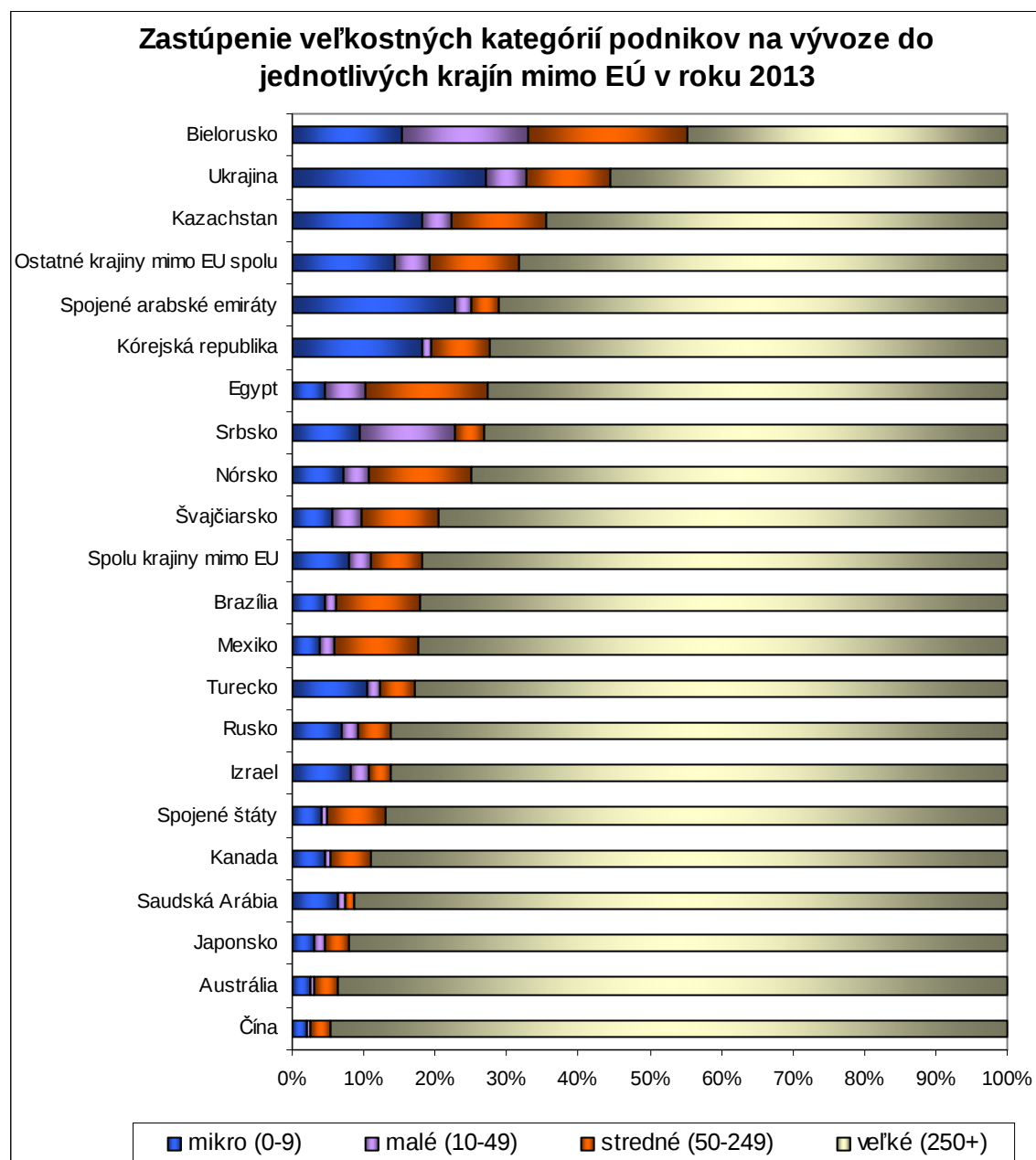
Graf č. 14

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Podľa zastúpenia veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín mimo EÚ majú **najvýznamnejšie postavenie malé a stredné podniku na vývoze do Bieloruska s podielom 55,2%**. Významné postavenie MSP dosahujú aj v krajinách ako **Ukrajina** (44,6 %), **Kazachstan** (35,5 %) a **Spojené arabské emiráty** (28,8). Naopak najnižší podiel zaznamenávajú MSP na vývoze do Číny (5,3 %), Austrálie (6,4 %) a Japonska (7,8 %).

Graf č. 15

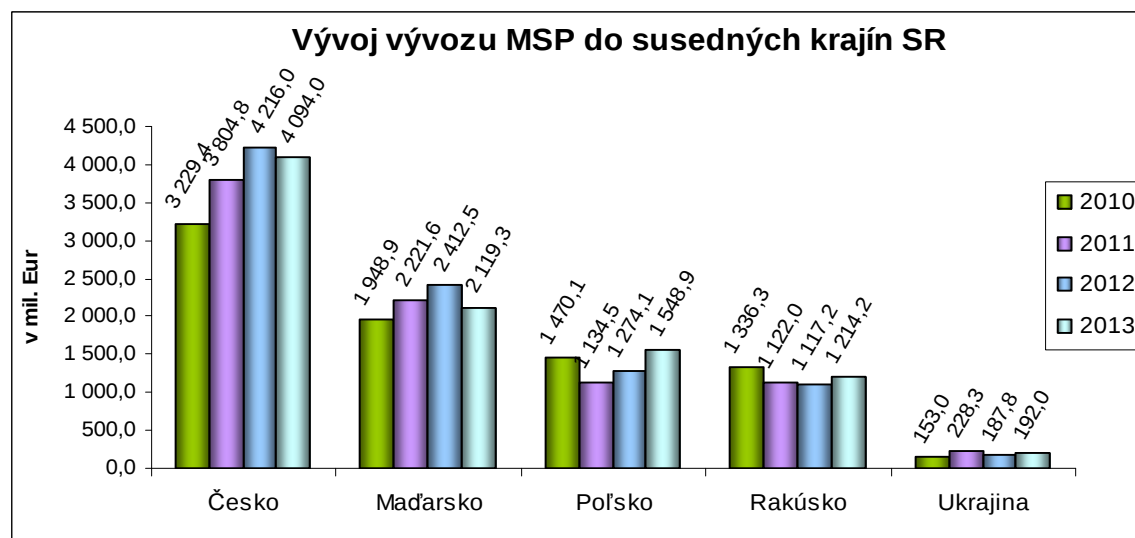
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Vývoz do susedných krajín SR

V rámci teritoriálneho hľadiska predstavuje vývoz MSP do susedných krajín SR viac ako polovicu (53,4 %) z celkového vývozu MSP. Najväčší podiel tvoril v roku 2013 vývoz MSP do Českej republiky (23,8 %, resp. 4 094,0 mil. Eur) a Maďarska (12,3 %, resp. 2 119,3 mil. Eur). Podiel vývozu do Poľska predstavoval 9,0 % (resp. 1 548,9 mil. Eur), Rakúska 7,1 % (1 214,2 mil. Eur) a Ukrajiny 1,1 % (192,0 mil. Eur).

V porovnaní z prechádzajúcim obdobím došlo k poklesu vývozu do Českej republiky (o 2,9 %, resp. 122,0 mil. Eur) a Maďarska (o 12,2 %, resp. 293,2 mil. Eur). Vývoz do ostatných susedných krajín zaznamenal rast, do Poľska o 5,3 % (78,8 mil. Eur), Rakúska o 8,7 % (97,0 mil. Eur) a do Ukrajiny o 2,2 % (4,2 mil. Eur).

Graf č. 16

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.3 Odvetvové členenie celkového vývozu MSP

Z celkového objemu vývozu malých a stredných podnikov tvorili viac ako dve tretiny (77,5 %) subjekty pôsobiace v oblasti priemyslu (45,9 %) a obchodu (31,6 %).

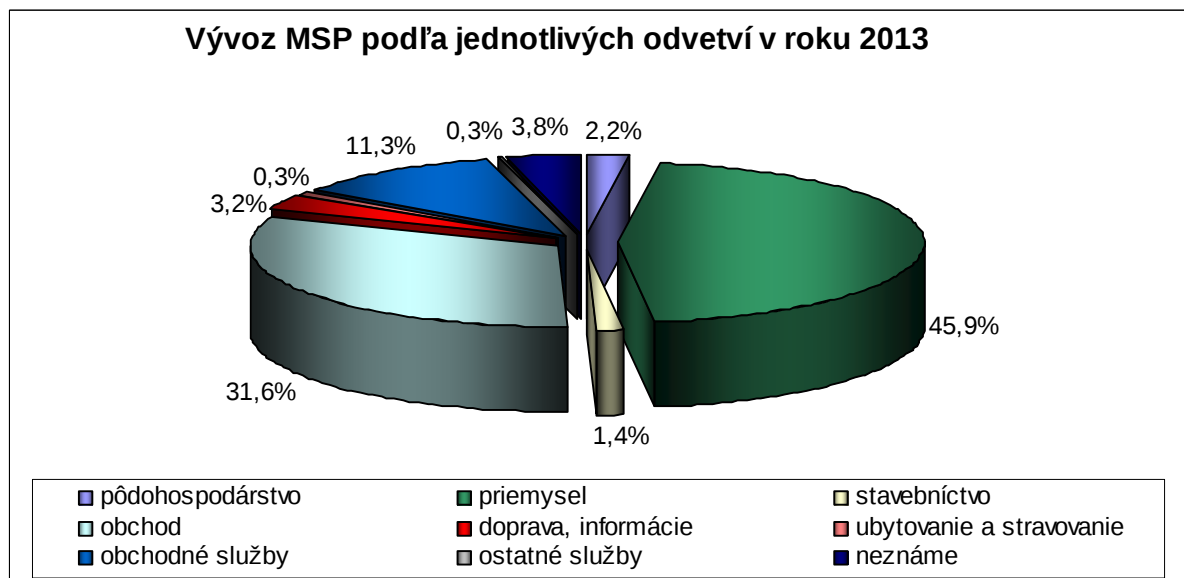
Tabuľka č. 6: Vývoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013

Odvetvie podľa SK NACE	Hrubšie členenie odvetví	Celkový vývoz MSP		
		v mil. EUR	v %	Podiel MSP na celkovom vývoze v jednotlivých odvetviach
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Pôdohospodárstvo	370,6	2,2%	98,0%
Ťažba a dobývanie	Priemysel	44,2	0,3%	87,1%
Priemyselná výroba		7 754,1	45,1%	19,8%
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu		4,3	0,0%	100,0%
Dodávka vody		89,1	0,5%	95,6%
Stavebníctvo	Stavebníctvo	232,5	1,4%	96,3%
Veľkoobchod a maloobchod	Obchod	5 427,1	31,6%	80,0%
Doprava a skladovanie	Doprava, informácie	393,7	2,3%	5,2%
Ubytovacie a stravovacie služby	Ubytovanie a stravovanie	57,7	0,3%	100,0%
Informácie a komunikácia	Doprava, informácie	161,4	0,9%	95,2%
Finančné a poisťovacie činnosti	Obchodné služby	18,7	0,1%	90,6%
Činnosti v oblasti nehnuteľností		112,8	0,7%	100,0%
Odborné, vedecké a technické činnosti		1 055,8	6,1%	35,8%
Administratívne a podporné služby		749,9	4,4%	97,3%
Ostatné	Ostatné služby	59,4	0,3%	89,4%
Neznáme	Neznáme	649,5	3,8%	100,0%
Spolu	Spolu	17 180,6	100,0%	29,1%

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V rámci ostatných významnejších odvetví podľa hrubšieho členenia SK NACE dosiahol podiel odvetvia obchodných služieb 11,3 %, dopravy a informačných činností 3,2 % a poľnohospodárstva 2,2 %. Medziročne sa podiel vývozu MSP v oblasti priemyslu zvýšil o 1,4 p. b (153,3 mil. Eur) a naopak podiel obchodu poklesol o 0,6 p. b. (182,7 mil. Eur).

Graf č.17

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V rámci vývozu MSP podľa jednotlivých sektorov priemyselnej výroby sa v roku 2013 na vývoze MSP v sektoroch priemyselnej výroby (7 754,1 mil. Eur) najviac podieľal sektor kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (20,3 %), sektor výroby strojov a zariadení i. n. (12,8 %), sektor výrobkov z gumy a plastu (9,9 %), sektor výroby elektronických zariadení (8,1 %) a sektor výroby potravín (8,0 %). U ostatných sektorov dosahoval podiel vývozu MSP menej ako 8 %. **Celkový podiel vývozu MSP v rámci sektora priemyselnej výroby v roku 2013 predstavoval 19,8 % z celkového vývozu v sektoroch priemyselnej výroby.**

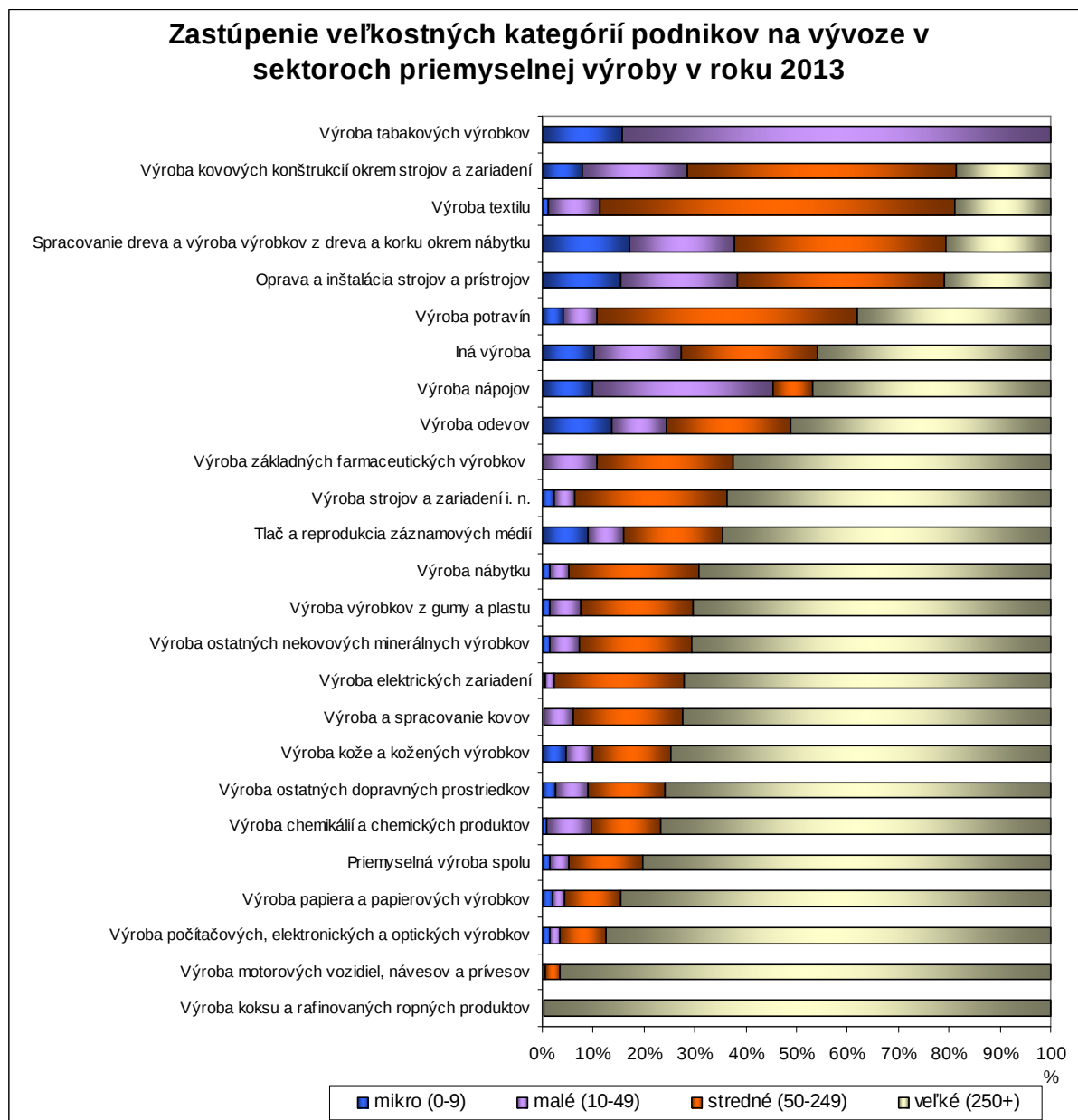
Tabuľka č. 7: Vývoz MSP v rámci jednotlivých sektorov priemyselnej výroby v roku 2013

Sektory priemyselnej výroby	Vývoz MSP v sektoroch priemyselnej výroby		
	v mil. EUR	v %	Podiel MSP na celkovom vývoze v jednotlivých sektoroch priemyselnej výroby
Výroba potravín	622,2	8,0%	61,9%
Výroba nápojov	56,1	0,7%	53,1%
Výroba tabakových výrobkov	0,8	0,0%	100,0%
Výroba textilu	253,3	3,3%	81,1%
Výroba odevov	140,7	1,8%	48,8%
Výroba kože a kožených výrobkov	79,5	1,0%	25,3%
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	312,7	4,0%	79,4%
Výroba papiera a papierových výrobkov	123,6	1,6%	15,4%
Tlač a reprodukcia záznamových médií	53,4	0,7%	35,6%
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	11,9	0,2%	0,4%
Výroba chemikálií a chemických produktov	268,7	3,5%	23,3%
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	33,0	0,4%	37,4%
Výroba výrobkov z gumy a plastu	768,2	9,9%	29,6%
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	173,6	2,2%	29,3%
Výroba a spracovanie kovov	379,0	4,9%	27,5%
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	1 574,2	20,3%	81,5%
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	309,9	4,0%	12,6%
Výroba elektronických zariadení	631,6	8,1%	27,8%
Výroba strojov a zariadení i. n.	996,1	12,8%	36,4%
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	581,8	7,5%	3,6%
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	40,6	0,5%	24,2%
Výroba nábytku	150,8	1,9%	30,7%
Iná výroba	114,9	1,5%	54,1%
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	77,6	1,0%	79,0%
Priemyselná výroba spolu	7 754,1	100,0%	19,8%

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Malé a stredné podniky v rámci vývozu v sektoroch priemyselnej výroby dominujú z hľadiska veľkostných kategórií v sektore výroby tabakových výrobkov (100 %), sektore kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (81,5 %), sektore výroby textilu (81,1 %), sektore spracovania dreva a výroby výrobkov z dreva a korku okrem nábytku (79,4 %), sektore opravy a inštalácie strojov a prístrojov (79,0 %), sektore výroby potravín (61,9 %), v sektore inej výroby (54,1 %) a v sektore výroby nápojov (53,1 %). Naopak, dominancia veľkých podnikov a nízke zastúpenie MSP sa prejavuje v sektore výroby koksu a rafinovaných ropných produktov (0,4 % podiel MSP), sektore výroby motorových vozidiel, návesov a prívesov (3,6 % podiel MSP), sektore výroby počítačových, elektronických a optických výrobkov (12,6 % podiel MSP) a v sektore výroby papiera a papierových výrobkov (15,4 % podiel MSP).

Graf č.18

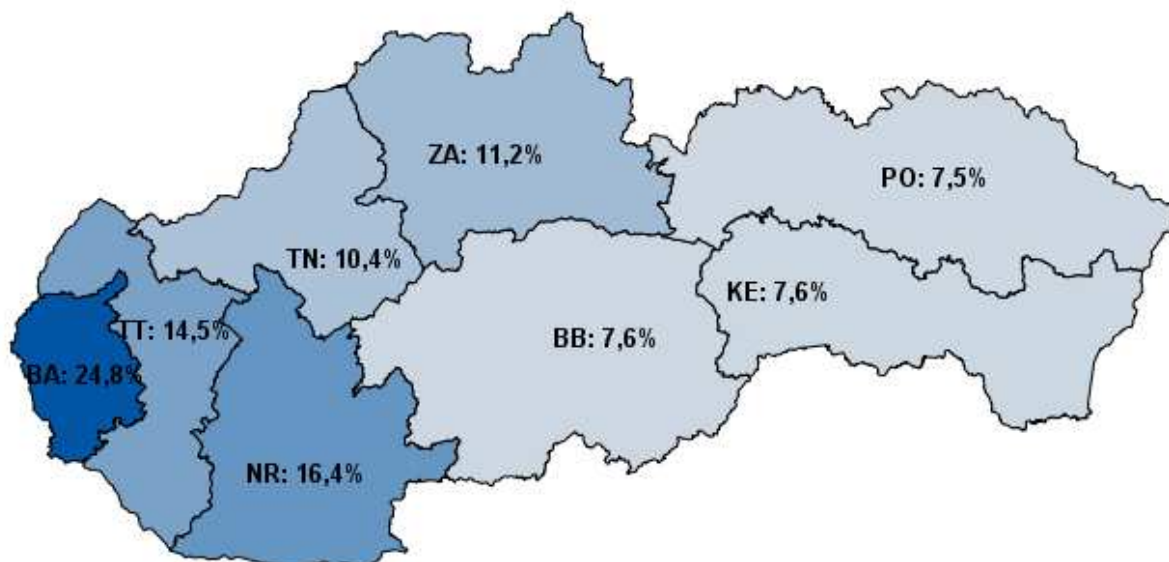
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.4 Regionálna štruktúra vývozu MSP

Regionálna štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov podľa krajov SR je znázornená na mape č. 1. **Takmer štvrtinu (24,8 %) celkového vývozu MSP, ktorý mal známy regionálny pôvod v roku 2013 realizovali MSP sídlia v Bratislavskom kraji,** 16,4 % MSP sídlia v Nitrianskom kraji, 14,5 % MSP sídlia v Trnavskom kraji, 11,2 % MSP sídlia v Žilinskom kraji, 10,4 % MSP sídlia v Trenčianskom kraji, rovnako 7,6 % MSP sídlia v Banskobystrickom a Košickom kraji a 7,5 % MSP sídlia v Prešovskom kraji. **Regionálna štruktúra sa medziročne zásadným spôsobom nezmenila,** naďalej ostáva vyššie zastúpenie krajov západnej časti Slovenska a nižšie zastúpenie krajov Východného Slovenska. Mierna zmena nastala v podiely MSP sídlia v Žilinskom kraji (rast o 1,1 p. b.), MSP sídlia v Banskobystrickom kraji (rast o 0,4 p. b.) a MSP sídlia v Bratislavskom kraji (pokles o 0,5 p. b.).

Mapa č.1

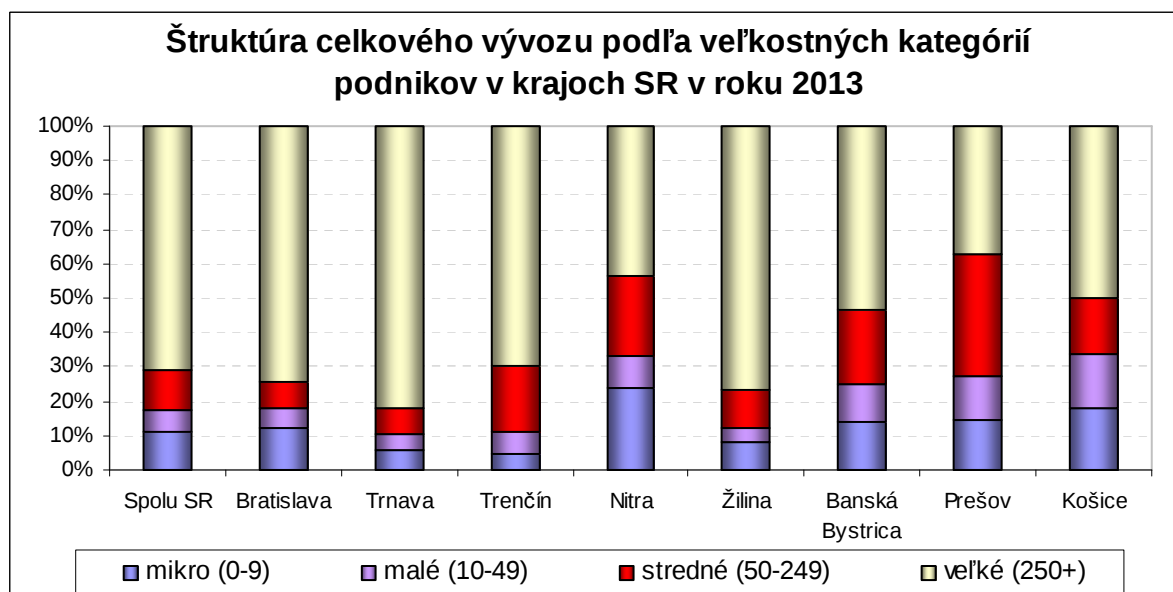
Regionálna štruktúra celkového vývozu MSP podľa krajov SR v roku 2013

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. 39-112-1788/2013, vyhotovené SBA na základe údajov Štatistického úradu SR.

Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v krajoch SR sa oproti roku 2012 výrazne nezmenila. Podiel MSP na celkovom vývoze sa výraznejšie zvýšil iba v Košickom kraji (o 21,5 p. b.), kde MSP tvorili 50,0 % z celkového vývozu v danom kraji. Naďalej najvyšší podiel na celkovom vývoze dosahujú MSP v Prešovskom (63,0 %), Nitrianskom (56,4 %) a Banskobystrickom (46,5 %). Podiel na celkovom vývoze MSP v Trenčianskom kraji (30,4 %) bol tesne nad podielom, ktorý dosiahli MSP v rámci SR spolu (29,1 %). Nižšie ako priemerné zastúpenie dosiahli v Bratislavskom (25,7 %), Žilinskom (23,4 %) a Trnavskom kraji (17,7 %).

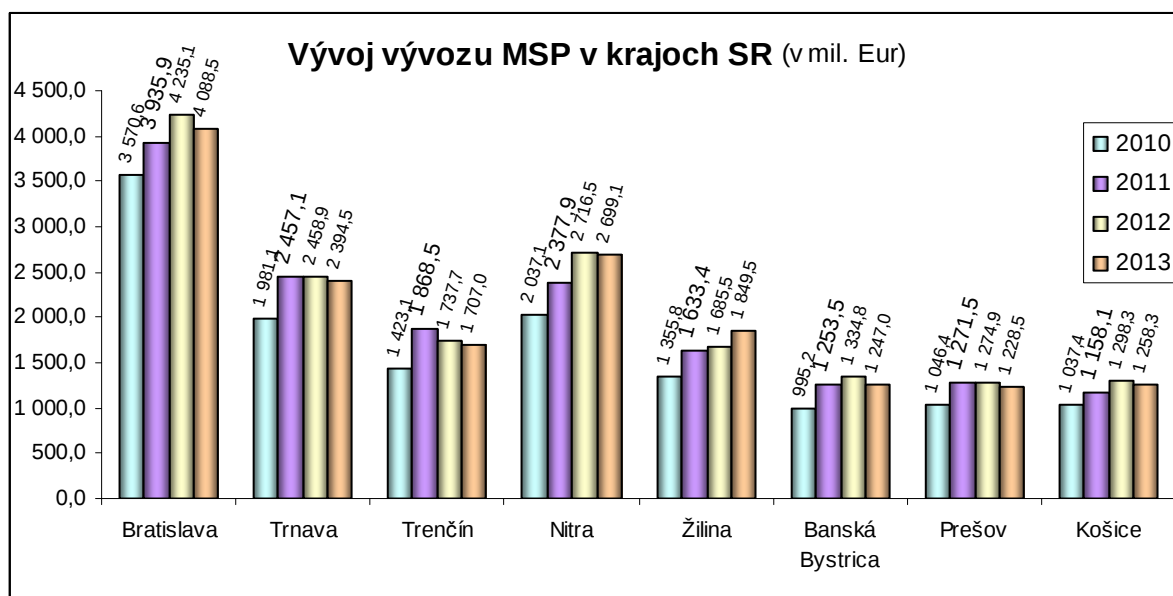
Graf č. 19

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z hodnotového hľadiska dosiahol najvyšší objem vývozu MSP v krajoch SR Bratislavský (4 088,5 mil. Eur), Nitriansky (2 699,1 mil. Eur) a Trnavský kraj (2 394,5 mil. Eur). Naopak, najnižší objem vývozu dosiahol Prešovský (1 228,5 mil. Eur), Banskobystrický (1 247,0 mil. Eur) a Košický kraj (1 258,3 mil. Eur). Medziročný vývoj vývozu MSP v krajoch poklesol v absolútnom vyjadrení vo všetkých okresoch okrem Žilinského, ktorý zaznamenal medziročný rast o 9,7 % (164,0 mil. Eur).

Graf č. 20

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.5 Početnosť vyvážajúcich MSP

Podiel vyvážajúcich MSP v roku 2013 predstavoval 98,6 % (28 515 podnikateľských subjektov) z celkovej početnosti vývozcov tovaru. Najväčšie zastúpenie na vyvážajúcich MSP dosiahli mikropodniky s viac ako trojštvrťinovým podielom 75,7 % (21 886 podnikateľských subjektov) zo všetkých vývozcov tovaru. Malé podniky dosiahli zastúpenie 17,3 % (5 010 podnikateľských subjektov) a stredné podniky 5,6 % (1 619 podnikateľských subjektov).

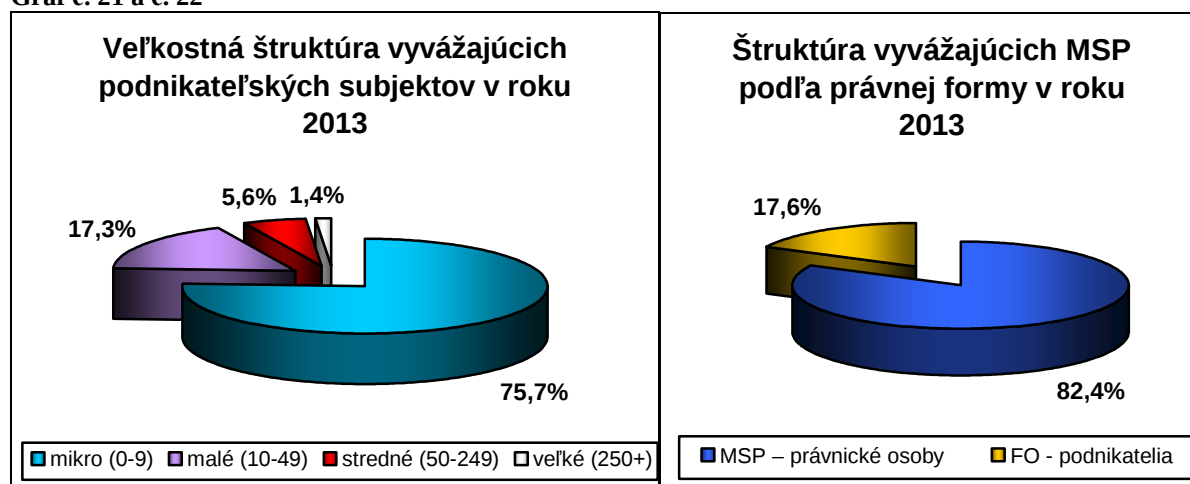
Tabuľka č. 8: Početnosť vývozcov tovaru v roku 2013

Veľkostná kategória podnikov	Počet podnikateľských subjektov			Index 2013/2012
	2012	2013		
	abs. počet	abs. počet	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	21 715	21 886	75,7%	100,8
malé podniky (10-49)	4 314	5 010	17,3%	116,1
stredné podniky (50-249)	1 637	1 619	5,6%	98,9
veľké podniky (250+)	399	400	1,4%	100,3
MSP (0-249)	27 666	28 515	98,6%	103,1
Spolu	28 065	28 915	100,0%	103,0

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Medziročne sa ich počet mierne zvýšil o 3,1 %, v absolútnom vyjadrení o 849 podnikateľských subjektov. Najviac podnikateľských subjektov v rámci jednotlivých kategórií MSP medziročne pribudlo v kategórii malých podnikov, ktorá zaznamenala rast o 16,1 % (o 696 podnikateľských subjektov). Iba mierne zvýšenie zaznamenali mikropodniky o 0,8 % (o 171 podnikateľských subjektov) a počet vyvážajúcich stredných podnikov poklesol o 1,1 % (18 podnikateľských subjektov).

Graf č. 21 a č. 22

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Z hľadiska právnej formy majú v štruktúre vyvážajúcich MSP jednoznačne dominantné postavenie MSP právnické osoby (82,4 %) a fyzické osoby dosiahli podiel 17,6 %.

V medziročnom porovnaní sa zvýšil počet vývozcov fyzických osôb podnikateľov o 0,8 p. b v neprospech právnických osôb.

Odvetvová štruktúra vyvážajúcich MSP

V odvetvovej štruktúre vyvážajúcich MSP podľa hrubšieho členenia SK NACE prevládajú subjekty z odvetvia obchodu (40,1 %), priemyslu (20,6 %) a obchodných služieb (15,5 %). Na rozdiel od odvetvovej štruktúry celkového vývozu MSP v odvetvovej štruktúre vyvážajúcich MSP dominuje skôr odvetvie obchodu ako priemyslu. Naopak najnižšie zastúpenie má odvetvie ubytovania a stravovania (1,1 %) a ostatných služieb (1,7 %). V medziročnom porovnaní podiel MSP v odvetví poľnohospodárstva, stavebníctva a odvetvia ubytovania a stravovania zostáva nezmenený. U ostatných odvetví došlo len k miernemu medziročnému poklesu, v odvetví obchodu o 0,6 p. b., priemyslu a ostatných služieb rovnako o 0,5 p. b. a v prípade odvetvia obchodných služieb a doprava, informácií bol zaznamenaný iba nepatrný pokles 0,1 p. b..

Z celkového počtu malých a stredných podnikov (vrátane fyzických osôb – podnikateľov) evidovaných v Registri organizácii ŠÚ SR v roku 2013 vykonávalo vývoz tovarov 5,0 % MSP, s len miernym medziročným rastom o 0,1 p. b..

Tabuľka č. 9: Odvetvová štruktúra vyvážajúcich MSP a podiel vyvážajúcich MSP na celkovom počte MSP v roku 2013

Odvetvie podľa SK NACE – hrubšie členenie	Početnosť vyvážajúcich MSP		Podiel vyvážajúcich MSP na celkovom počte MSP
	Počet	v %	
pôdohospodárstvo	1 382	4,8%	5,2%
priemysel	5 864	20,6%	8,1%
stavebníctvo	1 516	5,3%	1,6%
obchod	11 439	40,1%	7,9%
doprava, informácie	2 566	9,0%	6,3%
ubytovanie a stravovanie	312	1,1%	1,6%
obchodné služby	4 431	15,5%	3,6%
ostatné služby	474	1,7%	1,2%
neznáme	531	1,9%	0,0%
Spolu	28 515	100,0%	5,1%

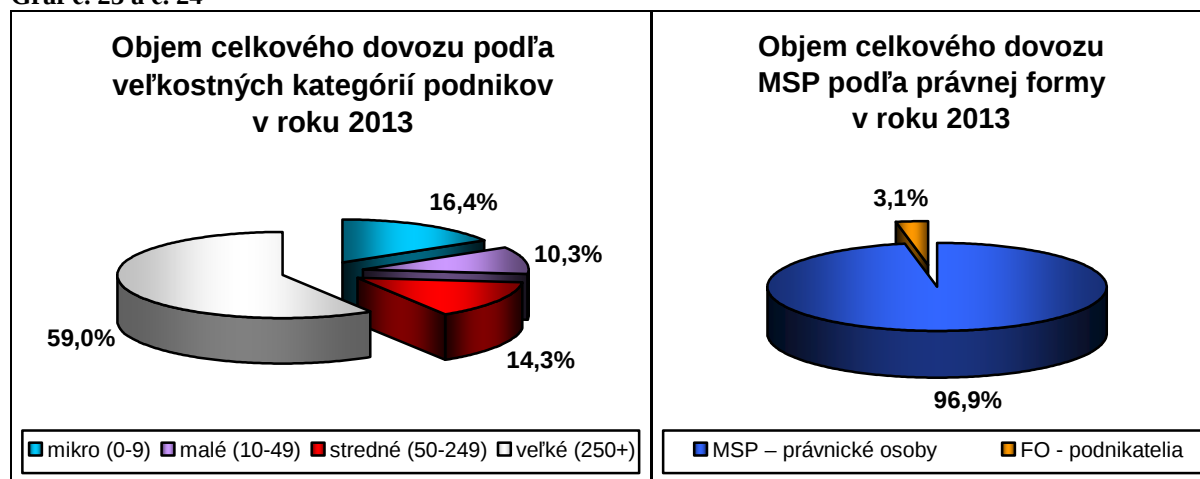
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5. Celkový dovoz v roku 2013 z pohľadu MSP

Dovoz malých a stredných podnikov v roku 2013 dosiahol hodnotu 22 689,0 mil. Eur s medziročným poklesom 2,2 %. (o 500,1 mil. Eur). Z hľadiska jednotlivých veľkostných kategórií MSP bol tento pokles dôsledkom výrazného medziročného poklesu dovozu mikropodnikov o 11,3 % (1 148,1 mil. Eur), čo nevyrovnal ani 9,6 % (499,1 mil. Eur) rast celkového dovozu malých podnikov a iba mierny rast celkového dovozu stredných podnikov o 1,9 % (149 mil. Eur).

V roku 2013 predstavoval podiel mikropodnikov (0-9 zamestnancov) na celkovom objeme dovozu 16,4 %, v absolútnom vyjadrení 9 055,2 mil. Eur. Malé podniky (10-49 zamestnancov) sa na celkovom dovoze podieľali 10,3 %, v absolútnom vyjadrení 5 700,7 mil. Eur a stredné podniky (50-249 zamestnancov) sa podieľali 14,3 %, v absolútnom vyjadrení 7 933,2 mil. Eur.

Graf č. 23 a č. 24

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Z hľadiska veľkostných kategórií podnikov predstavoval podiel malých a stredných podnikov v roku 2013 41,0 % celkového dovozu, pričom oproti roku 2012 sa znížil o 1,7 p. b..

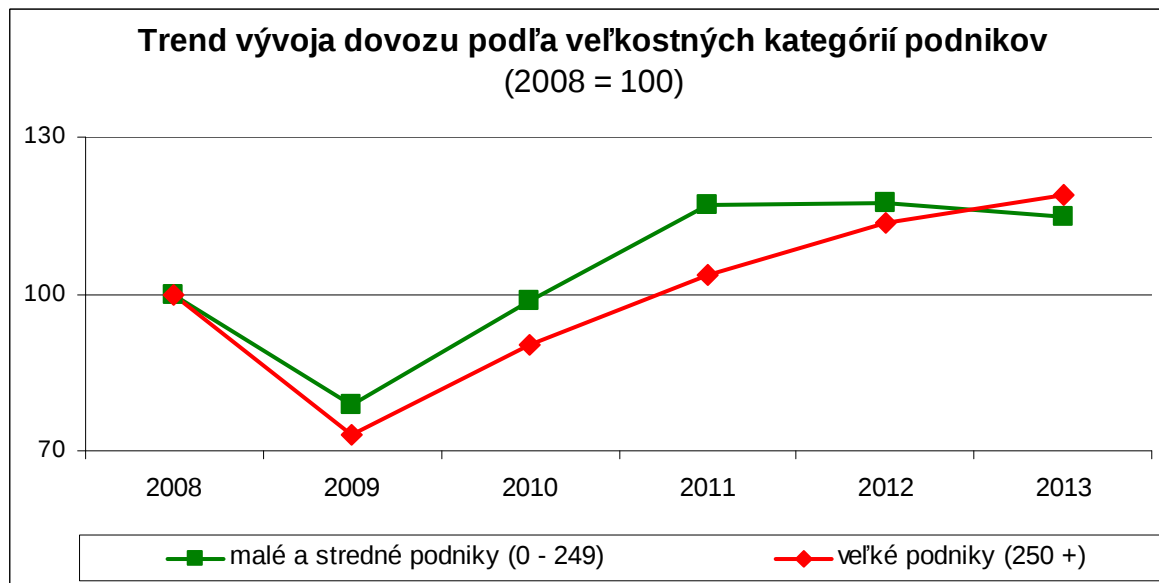
Z celkovej hodnoty dovozu malých a stredných podnikov (22 689,0 mil. Eur) tvorili rozhodujúci podiel právnické osoby s podielom 96,9 % (21 985,6 mil. Eur). Celkový objem dovozu fyzických osôb – podnikateľov dosiahol hodnotu 703,4 mil. Eur, čo predstavuje 3,1 % z celkového objemu dovozu MSP v roku 2013.

Tabuľka č. 10: Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu (bez zahraničných osôb)			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	10 203,3	9 055,2	16,4%	88,7
malé podniky (10-49)	5 201,6	5 700,7	10,3%	109,6
stredné podniky (50-249)	7 784,2	7 933,2	14,3%	101,9
veľké podniky (250+)	31 178,2	32 614,6	59,0%	104,6
MSP spolu (0-249)	23 189,1	22 689,0	41,0%	97,8
Spolu	54 367,3	55 303,6	100,0%	101,7
Celkový objem dovozu v roku 2013 (vrátane zahraničných osôb)	mil. Eur		podiel MSP (0-249)	
	58 588,40		38,7%	

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Trend vývoja dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov je znázornený na grafe č. 25. V krízovom roku 2009 zaznamenali malé a stredné podniky miernejší medziročný prepád dovozu (pokles o 21,2 %) ako veľké podniky (pokles 27,1 %). V nasledujúcich dvoch rokoch dynamika dovozu MSP rástla rýchlejšie ako dovoz veľkých podnikov. V roku 2012 sa však medziročná dynamika rastu dovozu MSP takmer zastavila (rast 0,1 %), pri pomerne zachovanej dynamike veľkých podnikov (rast 9,6 %). Pokračovanie tohto trendu potvrdzuje aj vývoj v roku 2013, kedy došlo k poklesu dynamiky MSP o 2,5 % so súčasným rastom dynamiky dovozu veľkých podnikov o 5,2 %.

Graf č. 25

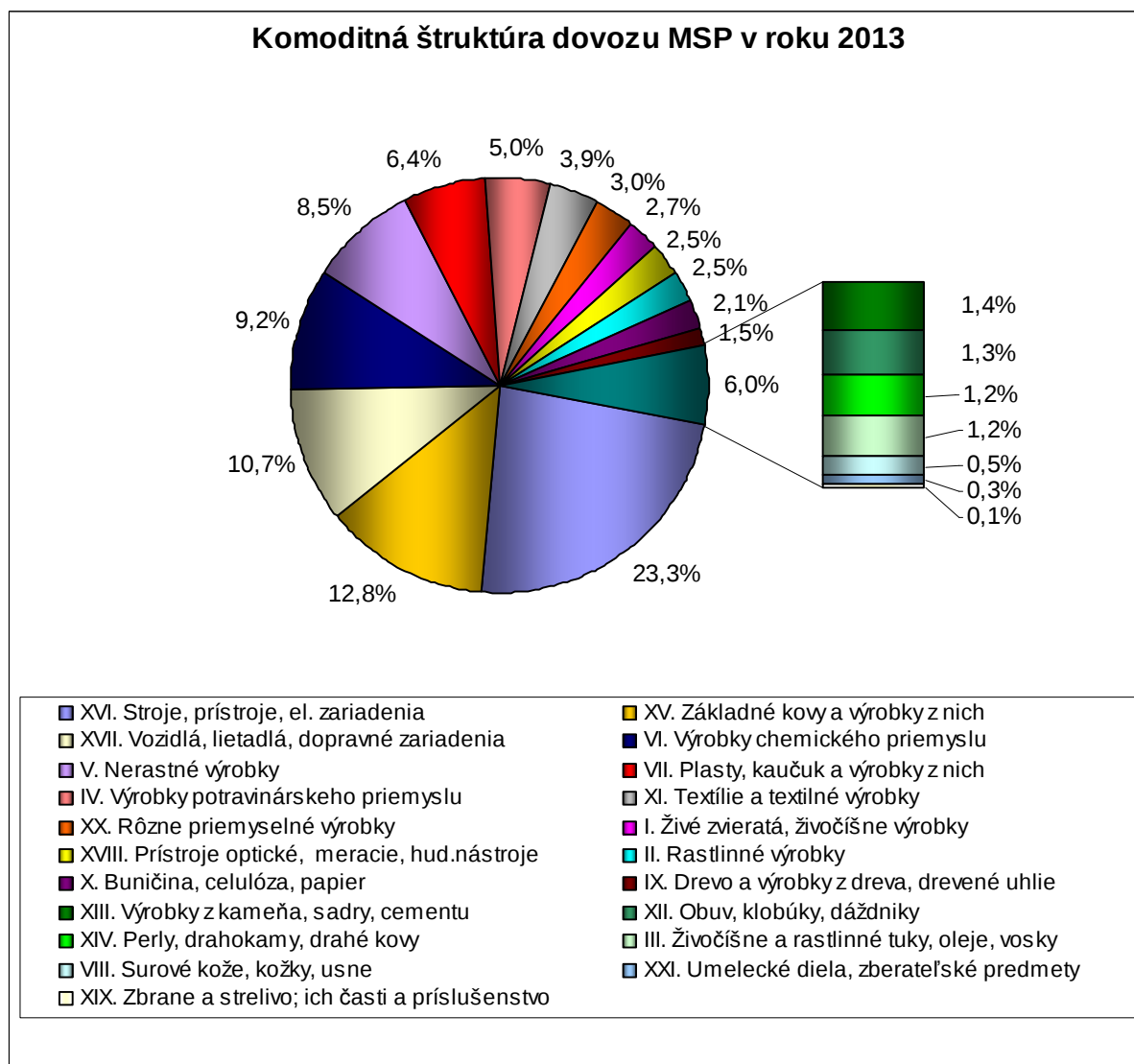
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.1. Komoditná štruktúra dovozu MSP

V rámci komoditnej štruktúry celkového dovozu malých a stredných podnikov v roku 2013 patrili medzi najvýznamnejšie komodity (podľa tried Harmonizovaného systému) stroje, prístroje, elektronické zariadenia s podielom 23,3 % (5 280,4 mil. Eur), základné kovy a výrobky z nich s podielom 12,8 % (2 912,0 mil. Eur), vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia s podielom 10,7 % (2 427,3 mil. Eur), výrobky chemického priemyslu s podielom 9,2 % (2 082,7 mil. Eur) a nerastné výrobky s podielom 8,5 % (1 927,1 mil. Eur). U ostatných komodít bolo zastúpenie nižšie ako 8 %. V porovnaní s komoditnou štruktúrou vývozu sú prvé tri komodity dovozu identické, čo poukazuje na vysoký podiel vnútroodvetvového obchodu na celkovej obchodnej výmene.

Komoditná štruktúra dovozu MSP je pomerne stabilná a teda nepodlieha výrazným zmenám. V medziročnom porovnaní došlo k miernemu rastu dovozu strojov, prístrojov, elektronických zariadení o 0,8 p. b., dovozu vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení o 0,5 p. b. a iba miernemu rastu 0,1 p. b. dovozu výrobkov chemického priemyslu. Naopak zastúpenie medziročne pokleslo najmä v prípade dovozu základných kovov a výrobkov z nich (0,9 p. b.).

Graf č. 26

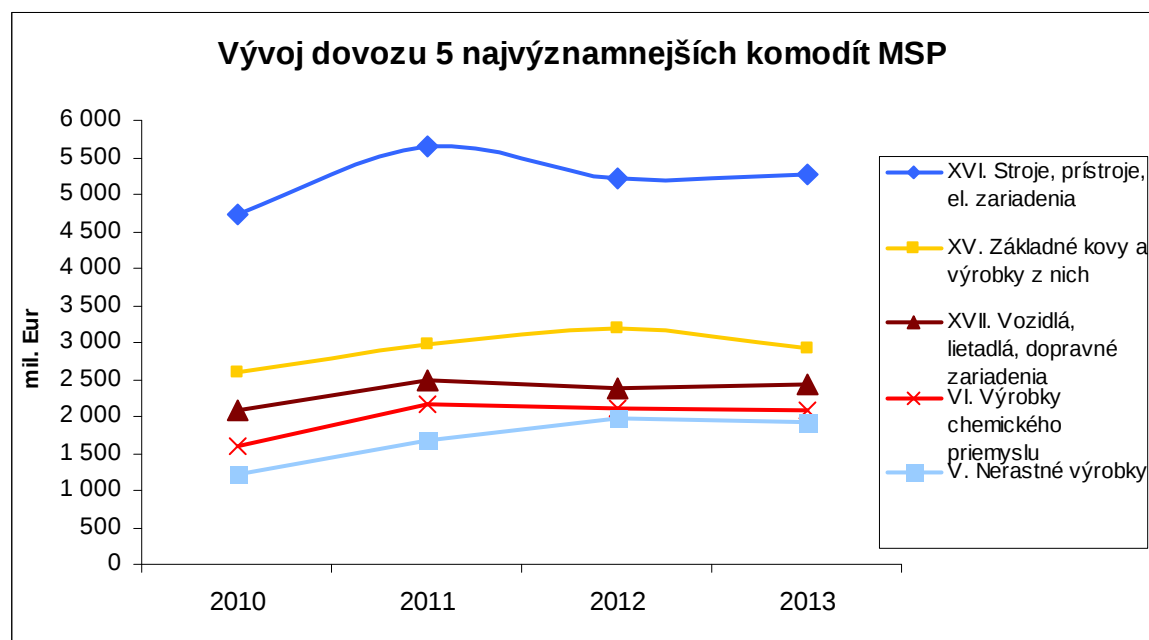

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V absolútnej hodnote z významných komodít došlo v medziročnom porovnaní k **miernemu rastu dovozu strojov, prístrojov a elektronických zariadení** o 1,2 % (o 61,2 mil. Eur), **vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení** o 2,6 % (o 60,9 mil. Eur) a **výrobkov potravinárskeho priemyslu** o 3,5 % (o 38,2 mil. Eur). Naopak **dovoz sa výrazne znížil** pri komodite **prístroje optické, meracie, hudobné nástroje** (pokles o 23,4 % resp. o 176,6 mil. Eur). Pokles dovozu zaznamenali aj komodity ako základné kovy a výrobky z nich o 8,3 % (o 265,3 mil. Eur), výrobky chemického priemyslu o 1,4 % (resp. o 29,9 mil. Eur) a nerastné výrobky o 2,6 % (resp. o 51,5 mil. Eur).

Vývoj dovozu 5 najvýznamnejších komodít MSP⁷ zaznamenal medziročne iba mierne zmeny. V roku 2013 došlo k prerušeniu konštantného vývoja vývozu a dovozu strojov, prístrojov a elektronických zariadení z predchádzajúcich období (2010 až 2012). Zatiaľ čo, vývoz zaznamenal mierny medziročný pokles na strane dovozu došlo jeho miernemu zvýšeniu. Naopak vývoj dovozu a vývozu základných kovov a výrobkov z nich zostal identický, avšak s miernym medziročným poklesom.

Graf č. 27

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Zastúpenie MSP na celkovom dovoze podľa najvýznamnejších komodít⁸ je prezentované v grafe č. 28. Podľa údajov za rok 2013 mali **MSP rozhodujúce postavenie na dovoze dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia (71,3 %), rastlinných výrobkov (66,8 %), živých zvierat, živočíšnych výrobkov (66,4 %), výrobkov chemického priemyslu (62,4 %), výrobkov potravinárskeho priemyslu (68,4 %) a dovoze textílií a textilných výrobkov (58,2 %).**

Naopak, naďalej nevýrazné zastúpenie MSP a dominancia veľkých podnikov sa prejavuje na dovoze nerastných surovín (22,7 %), prístrojov optických, meracích, hudobných nástrojov (24,1 %), strojov, prístrojov a elektronických zariadení (31,9 %) a dovoze vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení (36,1 %).

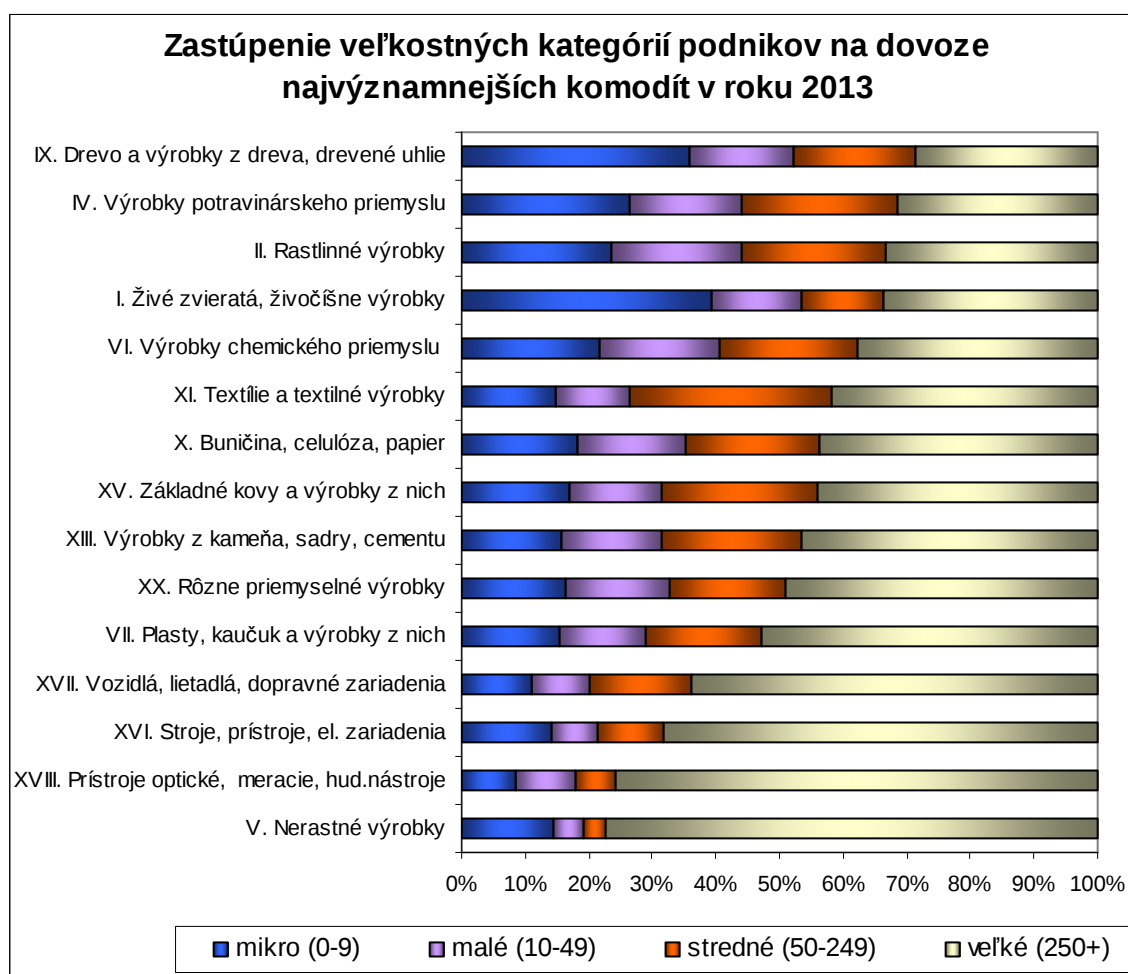
⁷ 5 najvýznamnejších komodít tvorí 64,5 % z celkového dovozu MSP.

⁸ Najvýznamnejšie komodity uvedené v grafe č. 28 tvoria 97,6 % z celkového dovozu.

Z časového hľadiska sa oproti roku 2012 zastúpenie zvýšilo iba v prípade dovozu výrobkov potravinárskeho priemyslu o 3,0 p. b. Dominantné postavenie MSP pri dovoze dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia pokleslo o 3,1 p. b, v prípade dovozu rastlinných výrobkov o 2,3 p. b, zastúpenie MSP pri dovoze živých zvierat, živočíšnych výrobkov poklesol o 1,9 p. b. a taktiež poklesol aj zastúpenie výrobkov chemického priemyslu o 3,4 p. b.

K medziročnému poklesu došlo aj v prípade komodít, kde majú MSP **nevýrazné postavenie**, čím sa ich podiel na celkovom dovoze týchto surovín prehĺbil. Výraznejší medziročný pokles podielu MSP zaznamenal dovoz prístrojov optických, meracích a hudobných nástrojov o 6,8 p. b., strojov, prístrojov a elektronických zariadení o 1,2 p. b. a nerastných surovín o 0,6 p. b. Zastúpenie MSP pri dovoze vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení medziročne mierne vzrástlo o 0,7 p. b.

Graf č. 28

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z hľadiska komoditnej štruktúry dovozu MSP do susedných krajín **mal vysoké zastúpenie vo všetkých krajinách dovoz strojov, prístrojov a elektronických zariadení** s podielom z Českej republiky 17,8 %, Maďarska 17,2 %, Poľska 16,4 %, Rakúska 39,7 % a Ukrajiny 5,8 % **a dovoz základných kovov a výrobkov z nich** s podielom z Českej republiky 13,1 %, Maďarska 14,6 %, Poľska 16,6 %, Rakúska 8,6 % a Ukrajiny 32,3 %.

Pomerne vysoký podiel na dovoze zo susedných krajín dosiahol aj dovoz nerastných výrobkov z Českej republiky predstavoval 17,0 %, z Rakúska 21,2 % a z Ukrajiny 28,9 %. V komoditnej štruktúre dovozu z Maďarska (10,3 %) a Poľska (9,3 %) dominoval skôr dovoz výrobkov potravinárskeho priemyslu. Dôležitými dovoznými komoditami zo susedných štátov boli aj vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenie dovezené z Českej republiky s podielom 10,5 %, dovoz rastlinných výrobkov z Maďarska s podielom 9,8 %, živých zvierat, živočíšnych výrobkov z Poľska s podielom 7,3% ale aj dovoz dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia z Ukrajiny s podielom 13,8 %.

Tabuľka 11: Komoditná štruktúra dovozu MSP zo susedných krajín SR v roku 2013

Triedy harmonizovaného systému	Česko	Maďarsko	Poľsko	Rakúsko	Ukrajina
I. Živé zvieratá, živočíšne výrobky	2,7%	7,3%	7,3%	1,5%	1,1%
II. Rastlinné výrobky	1,7%	9,8%	1,9%	1,0%	1,1%
III. Živočíšne a rastlinné tuky, oleje, vosky	1,0%	3,3%	4,9%	1,5%	1,2%
IV. Výrobky potravinárskeho priemyslu	8,4%	10,3%	9,3%	2,5%	0,3%
V. Nerastné výrobky	17,0%	1,3%	5,2%	21,2%	28,9%
VI. Výrobky chemického priemyslu	6,7%	6,6%	6,3%	4,2%	2,8%
VII. Plasty, kaučuk a výrobky z nich	6,8%	5,6%	8,4%	4,4%	2,1%
VIII. Surové kože, kožky, usne	0,3%	0,3%	0,6%	0,2%	0,2%
IX. Drevo a výrobky z dreva, drevené uhlie	1,4%	1,6%	5,6%	2,5%	13,8%
X. Buničina, celulóza, papier	2,3%	4,4%	2,2%	2,2%	0,3%
XI. Textilie a textilné výrobky	1,9%	1,0%	1,4%	1,8%	6,0%
XII. Obuv, klobúky, dáždnyky	0,4%	0,2%	1,4%	0,4%	0,9%
XIII. Výrobky z kameňa, sadry, cementu	2,0%	1,9%	3,1%	0,8%	0,4%
XIV. Perly, drahokamy, drahé kovy	2,2%	0,8%	0,1%	1,0%	0,0%
XV. Základné kovy a výrobky z nich	13,1%	14,6%	16,6%	8,6%	32,3%
XVI. Stroje, prístroje, el. zariadenia	17,8%	17,2%	16,4%	39,7%	5,8%
XVII. Vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia	10,5%	8,9%	4,5%	3,9%	0,6%
XVIII. Prístroje optické, meracie, hud. nástroje	0,9%	0,9%	0,4%	0,5%	0,3%
XIX. Zbrane a strelivo; ich časti a príslušenstvo	0,1%	0,6%	0,0%	0,3%	0,7%
XX. Rôzne priemyselné výrobky	2,3%	2,9%	4,2%	1,1%	1,2%
XXI. Umelecké diela, zberateľské predmety	0,5%	0,4%	0,3%	0,7%	0,0%
SPOLU	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

5.1.1 Dovoz high-tech tovarov

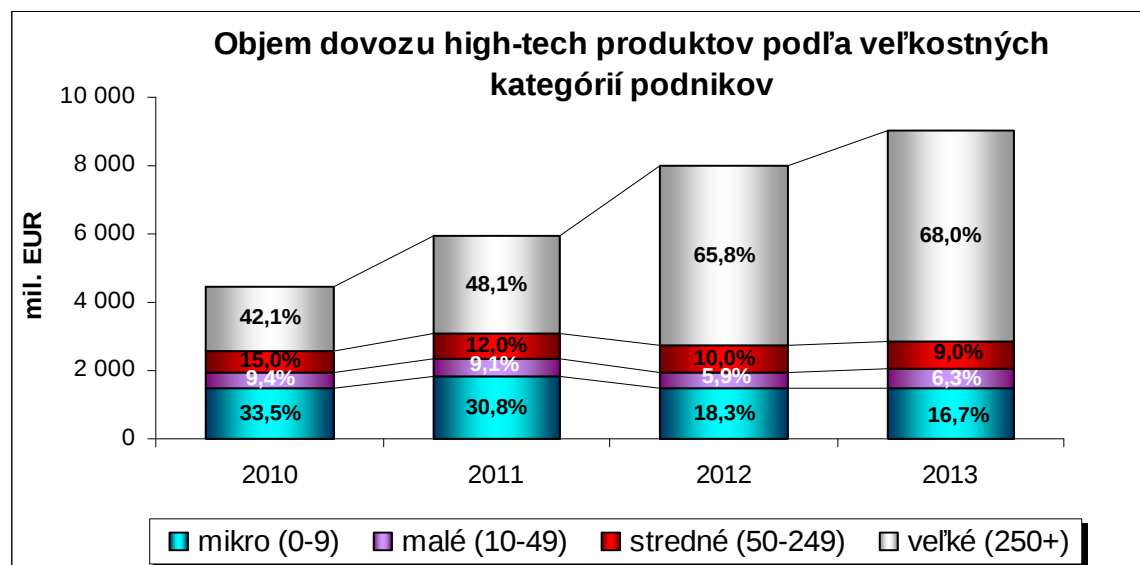
Celkový dovoz high-tech tovarov dosiahol v roku 2013 celkovú hodnotu **9 006,1 mil. Eur**, čo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím predstavuje rast o 12,5 %. Uvedený rast súvisel predovšetkým s medziročne vyšším rastom dovozu high-tech tovarov v kategórii veľkých podnikov o 857,4 mil. Eur, čo predstavuje 85,67 % z celkového rastu.

Z celkového podielu MSP na dovoze high-tech tovarov (32,0 %) majú najväčší podiel mikropodniky s podielom 16,7 % na celkovom dovoze high-tech tovarov v celkovej hodnote 1 508,0 mil. Eur, ďalej stredné podniky s podielom 9,0 % (808,9 mil. Eur) a malé podniky s podielom 6,3 % (566,7 %). Medziročne došlo k poklesu podielu mikropodnikov o 1,6 p. b. a podielu stredných podnikov o 1,1 p. b., dovoz high-tech tovarov malými podnikmi vzrástol nepatrne o 0,4 p. b..

V absolútnej hodnote dovozu high-tech tovarov medziročne **dosiahol najvyšší rast dovoz malých podnikov o 20,2 %** (resp. o 95,3 mil. Eur). Rast, ale podstatne nižší bol zaznamenaný aj v prípade dovozu high-tech tovarov mikropodnikmi o 2,89 % (42,4 mil. Eur) ale aj strednými podnikmi o 0,71 % (5,7 mil. Eur).

Podiel veľkých podnikov na dovoze high-tech produktov v roku 2013 predstavoval 68,0 %.

Graf č. 29

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.2. Teritoriálna štruktúra dovozu MSP

Podobne ako v prípade vývozu aj pri dovoze sa **malé a stredné podniky orientujú primárne na jednotný trh EÚ**. Dovoz malých a stredných podnikov z krajín EÚ predstavoval v roku 2013 79,6 % (resp. 18 050,1 mil. Eur) celkového dovozu MSP. Oproti roku 2012 nedošlo k výraznej zmene pomeru dovozu z krajín EÚ a z krajín mimo EÚ, bol zaznamenaný iba malý rozdiel 0,1 p. b. (441,8 mil. Eur). Tento pomerne nemenný stav môže súvisieť s celkovým medziročným poklesom dovozu z krajín EÚ a miernym zvýšením celkového dovozu z krajín mimo EÚ.

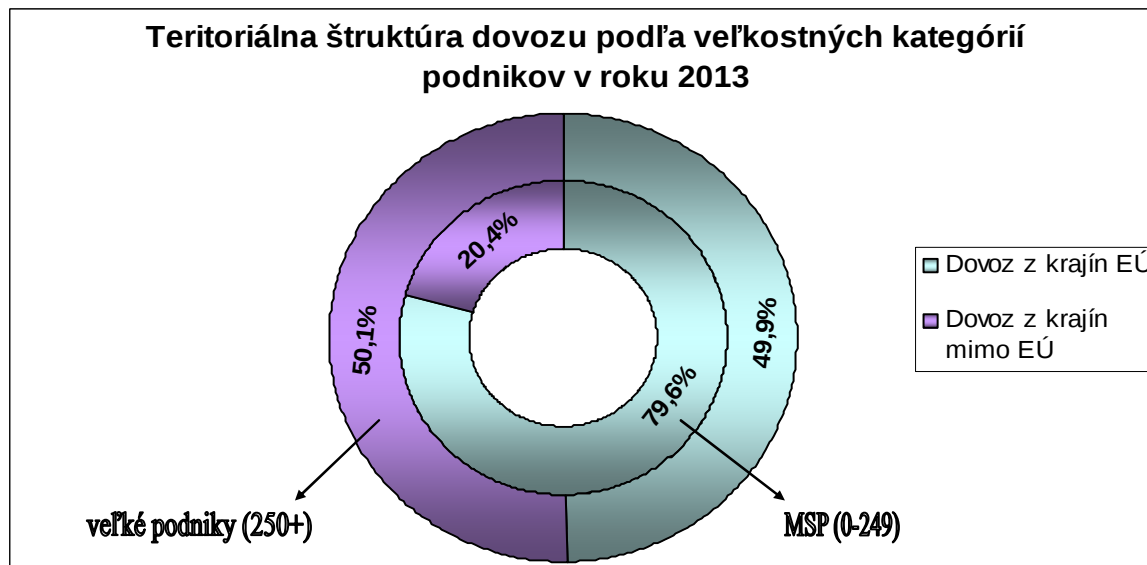
Tabuľka č. 12: Celkový objem dovozu v roku 2013 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

Veľkostná kategória podnikov	Absolútne hodnoty (v mil. Eur)			Podiel v %		
	Dovoz z krajín EU	Dovoz z krajín mimo EU	Dovoz spolu	Dovoz z krajín EU	Dovoz z krajín mimo EU	Dovoz spolu
mikro (0-9)	7 803,5	1 251,7	9 055,2	86,2%	13,8%	100,0%
malé (10-49)	4 357,3	1 343,4	5 700,7	76,4%	23,6%	100,0%
stredné (50-249)	5 889,3	2 043,9	7 933,2	74,2%	25,8%	100,0%
veľké (250+)	16 258,5	16 356,1	32 614,6	49,9%	50,1%	100,0%
MSP (0-249)	18 050,1	4 639,0	22 689,0	79,6%	20,4%	100,0%
Spolu	34 308,6	20 995,1	55 303,6	62,0%	38,0%	100,0%

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Na rozdiel od vývozu v rámci jednotlivých kategórií MSP, kde mali mikropodniky dominanciu pri vývoze do krajín mimo EÚ, v prípade dovozu sú skôr orientované na dovoz z krajín EÚ z podielom 86,2 % (7 803,5 mil. Eur). Vysoký podiel dovozu z krajín EÚ dosiahli aj malé (76,4 %) a stredné podniky (74,2 %). Z jednotlivých kategórií MSP dosiahli najvyšší podiel dovozu z krajín mimo EÚ stredné podniky s podielom 25,8 %.

Graf č. 30

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.2.1 Dovoz MSP z krajín EÚ

Dovoz MSP z krajín EÚ predstavoval v roku 2013 viac ako polovicu 52,6 % celkového objemu dovozu, čo predstavuje 18 050,1 mil. Eur. Avšak v porovnaní s rokom 2012 došlo k jeho miernemu poklesu o 2,4 % (441,8 mil. Eur). Z hľadiska jednotlivých kategórií MSP došlo k medziročnému poklesu dovozu z krajín EÚ v prípade mikropodnikov o takmer 11 %. Naopak malé podniky dosiahli rast o 10,7 % a stredným podnikom sa v roku 2013 zvýšil dovoz z krajín EÚ o 1,4 %.

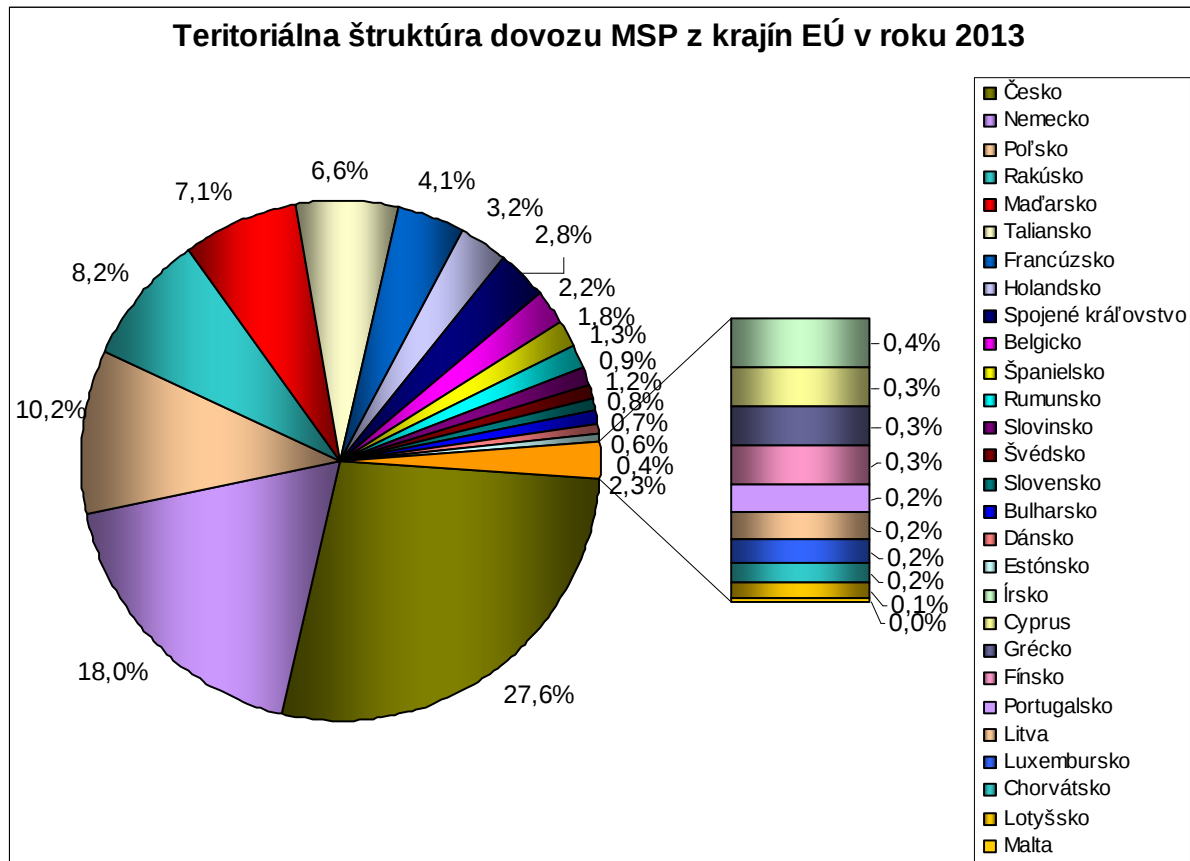
Tabuľka č. 13: Štruktúra dovozu z krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu - krajiny EÚ			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	8 749,2	7 803,5	22,7%	89,2
malé podniky (10-49)	3 936,3	4 357,3	12,7%	110,7
stredné podniky (50-249)	5 806,4	5 889,3	17,2%	101,4
veľké podniky (250+)	16 087,1	16 258,5	47,4%	101,1
MSP (0-249)	18 491,9	18 050,1	52,6%	97,6
Spolu	34 579,0	34 308,6	100,0%	99,2

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z hľadiska jednotlivých členských krajín najväčší objem dovezeného tovaru MSP (podľa krajiny pôvodu tovaru) v roku 2013 tvoril dovoz z Českej republiky (27,6 %), Nemecka (18,0 %), Poľska (10,2 %), Rakúska (8,2 %) a Maďarska (7,1 %), čo s výnimkou Nemecka predstavujú susedné krajiny.

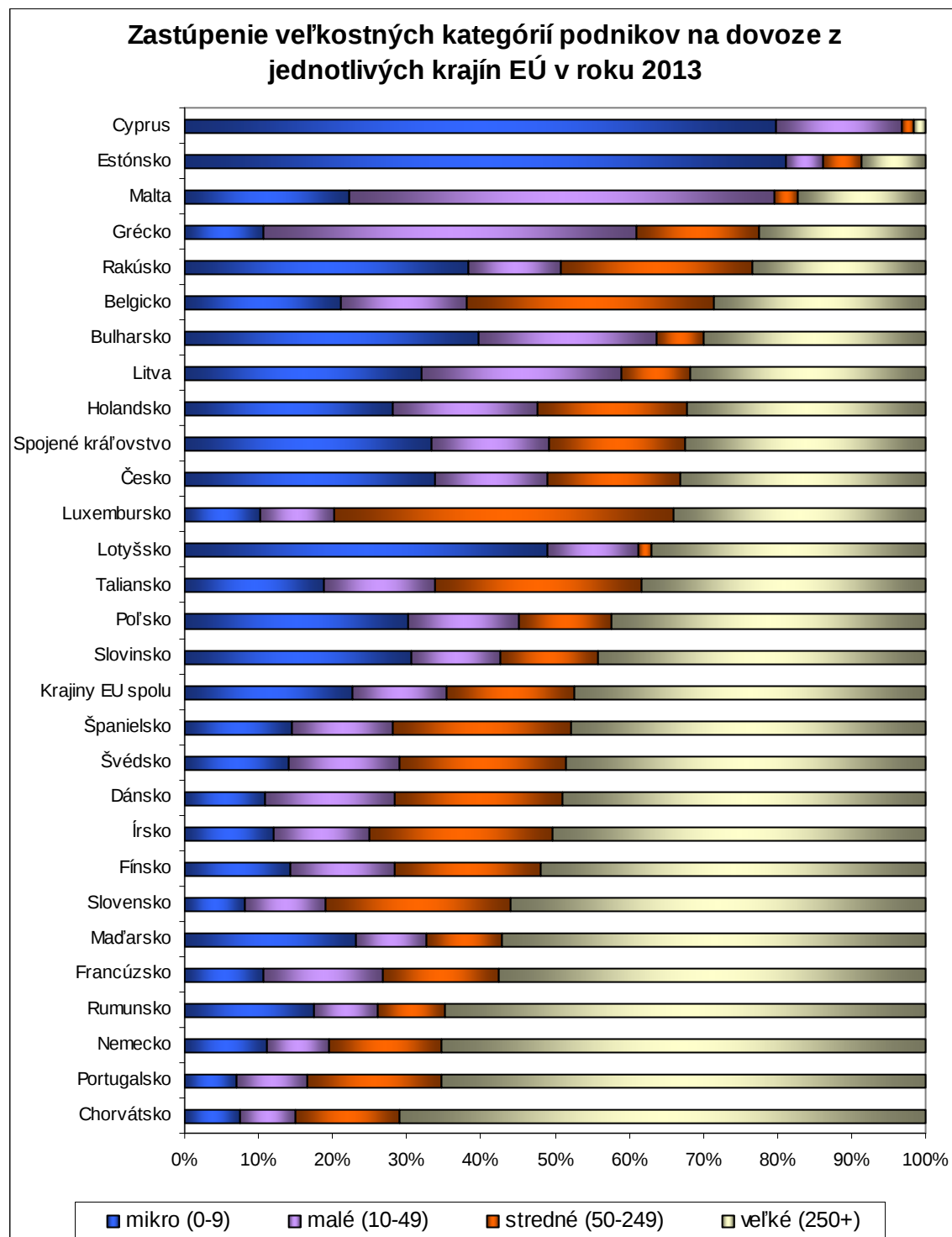
Graf č. 31

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Dominancia MSP v rámci dovozu do krajín EÚ sa v roku 2013 prejavila pri dovoze z Cypru, kde MSP dosiahli zastúpenie 98,4 %, z Estónska so zastúpením 91,3 %, z Malty 82,7 %, Grécka 77,5 %, Rakúska 76,5 %, Belgicka 71,4 % a Bulharska 70,1 %. Naopak dominancia veľkých podnikov sa prejavuje v prípade dovozu z Chorvátska, kde podiel MSP na dovoze predstavuje 29,0 %. Menej ako polovičné zastúpenie dosiahli MSP v prípade dovozu z krajín ako Portugalsko (34,6 %), Nemecko (34,7 %), Rumunsko (35,1 %), Francúzsko (42,5 %), Maďarsko (42,9 %), Fínsko (48,0 %) a Írsko (49,8 %).

Graf č. 32

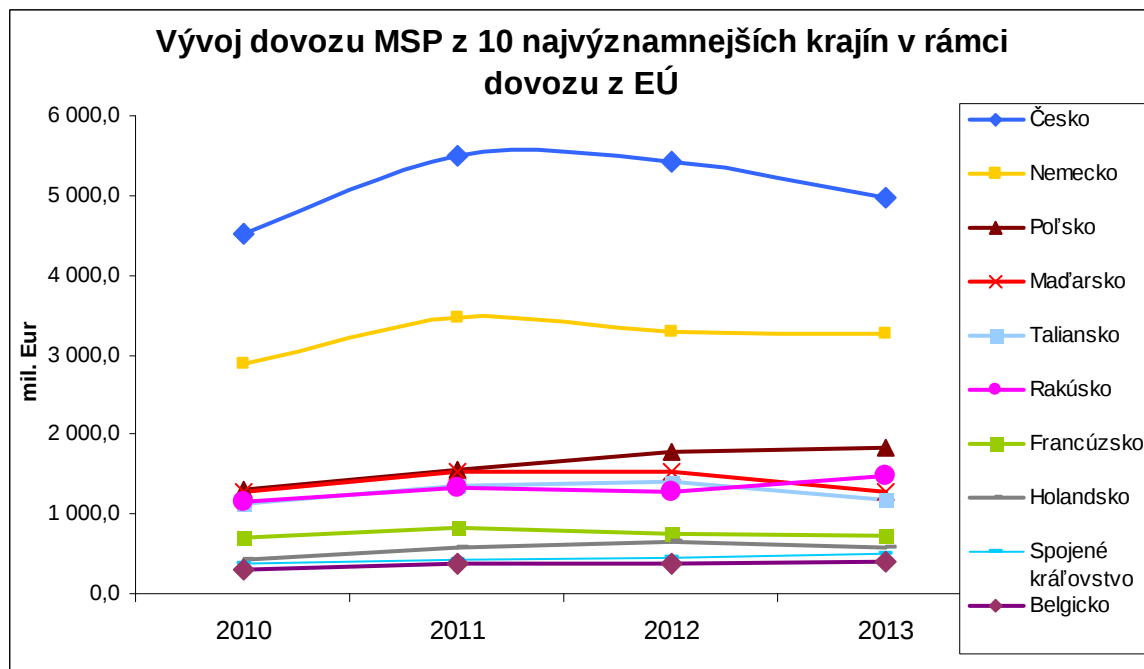
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

V rámci 10 najvýznamnejších krajín⁹ v roku 2013 medziročne výrazne klesol dovoz Maďarska o 16,6 % (254,9 mil. Eur), z Talianska o 15,9 % (223,3 mil. Eur), Holandska o 12,5 % (81,8 mil. Eur) a z Českej republiky o 8,3 % (452,5 mil. Eur). Naopak výrazný rast bol zaznamenaný v prípade dovozu z Rakúska o 15,3 % (195,7 mil. Eur), Spojeného

⁹ 10 najvýznamnejších krajín pokrýva 89,9 % z celkového dovozu MSP z krajín EÚ

kráľovstva o 10,6 % (49,0 mil. Eur) a mierny rast dovozu z Belgicka o 4,9 % (18,7 mil. Eur) a Poľska o 2,5 % (45,6 mil. Eur).

Graf č. 33

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

5.2.2 Dovoz MSP z krajín mimo EÚ

Celkový objem dovozu z krajín mimo EÚ v roku 2013 predstavoval hodnotu **4 639,0 mil. Eur**, čo predstavuje takmer **jednu pätinu (22,1%)** z celkového dovozu MSP. Medziročne sa podiel MSP na dovoze mimo krajín EÚ znížil o 1,2 %, a to v prospech veľkých podnikov.

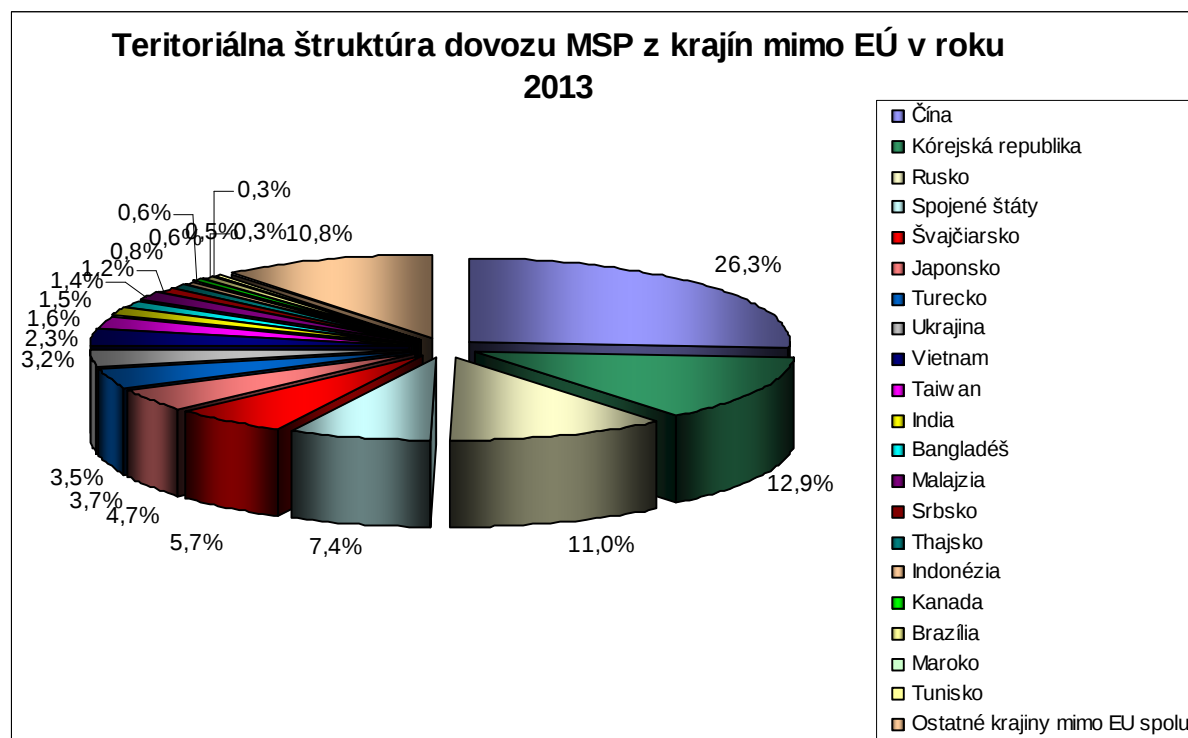
Tabuľka č. 14: Štruktúra dovozu z krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2013, v porovnaní s rokom 2012

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu - krajiny mimo EÚ			
	2012	2013		Index 2013/2012
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	1 454,1	1 251,7	6,0%	86,1
malé podniky (10-49)	1 265,3	1 343,4	6,4%	106,2
stredné podniky (50-249)	1 977,8	2 043,9	9,7%	103,3
veľké podniky (250+)	15 091,1	16 356,1	77,9%	108,4
MSP (0-249)	4 697,2	4 639,0	22,1%	98,8
Spolu	19 788,3	20 995,1	100,0%	106,1

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Z hľadiska jednotlivých kategórií MSP podiel mikropodnikov dosiahol 6,0 % (1 251,7 mil. Eur), malých podnikov 6,4 % (1 343,4 mil. Eur) a stredných podnikov 9,7 % (2 043,9 mil. Eur). V medziročnom porovnaní zaznamenali MSP celkovo pokles dovozu z krajín mimo EÚ, čo súviselo s pomerne výrazným poklesom dovozu mikropodnikov o 13,9 % (202,4 mil. Eur). Tento výrazný pokles zmiernil rast dovozu malých podnikov o 6,2 % (78,1 mil. Eur) a stredných podnikov o 3,3 % (66,1 mil. Eur).

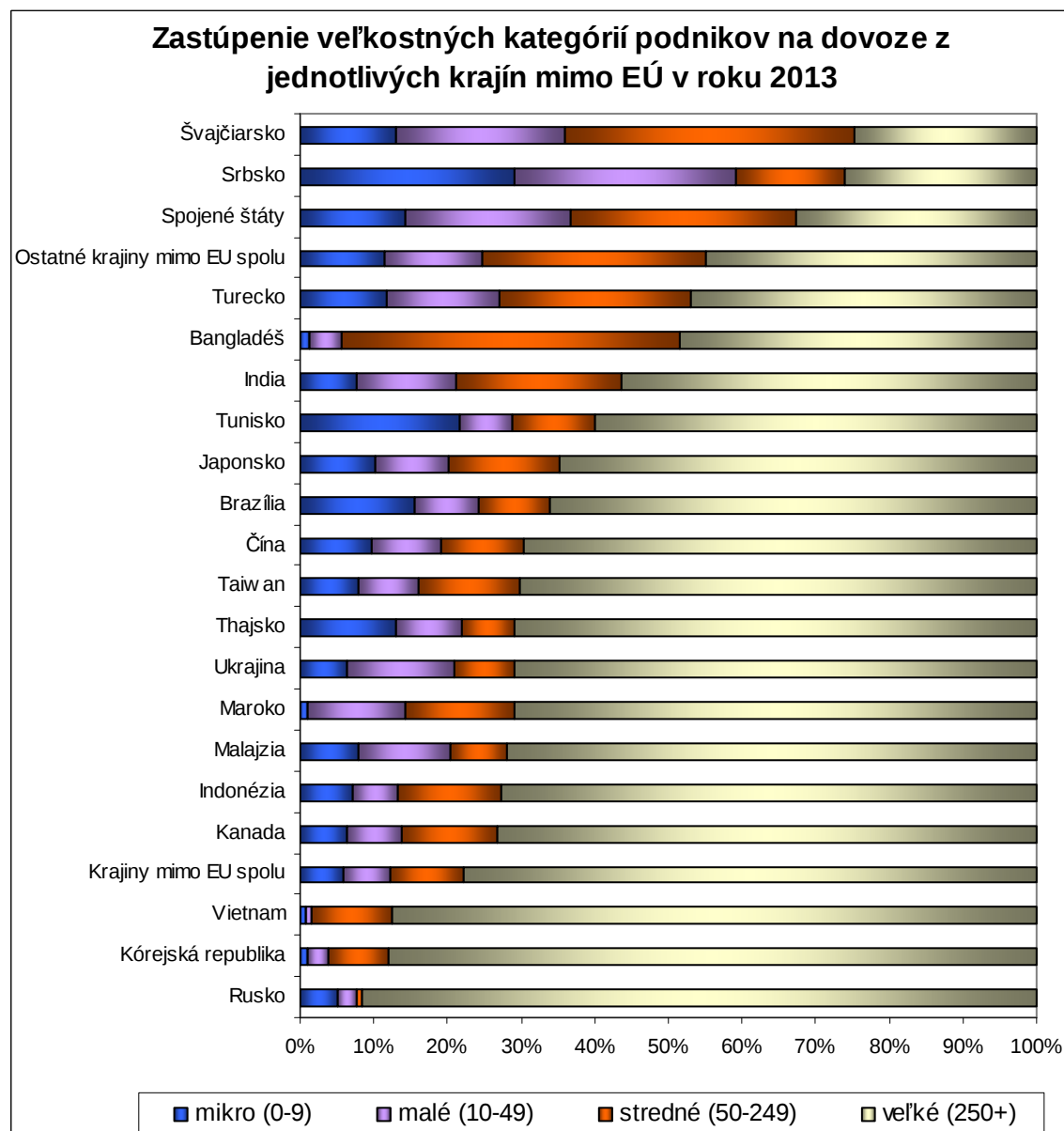
Graf č. 34

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Z hľadiska teritoriálnej štruktúry dovozu MSP dosiahli najvyšší podiel na celkovom dovoze MSP z trhov mimo EÚ východoázijské krajiny ako Čína s podielom 26,3 % a Kórejská republika s podielom 12,9 %. Nasleduje Rusko s podielom 11,0 %, Spojené štáty 7,4 %, Švajčiarsko 5,7 % a Japonsko s podielom 4,7 %. Podiel ostatných krajín bol nižší ako 4 %.

Graf č. 35

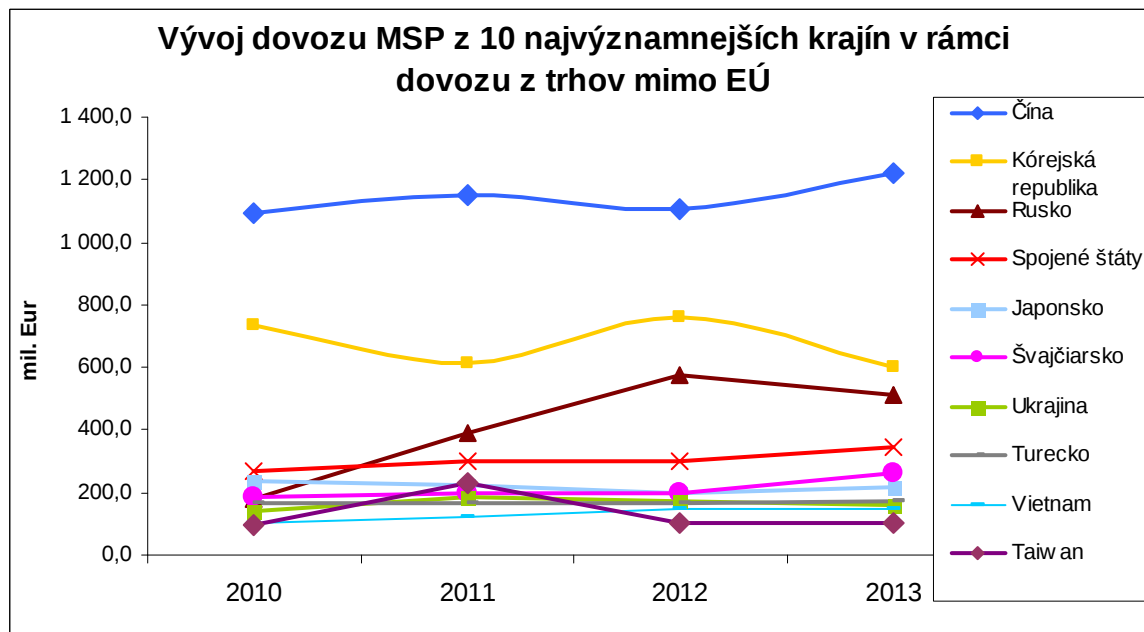

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Podľa zastúpenia veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín mimo EÚ majú **najvýznamnejšie postavenie MSP na dovoze zo Švajčiarska s podielom 75,1 %, Srbska 74,0 % a zo Spojených štátov 67,4 %**. Viac ako polovičný podiel dosahujú MSP aj v prípade dovozu z Turecka (53,0 %) a Bangladéša (51,6 %). Naopak dominancia veľkých podnikov sa prejavuje pri dovoze z Ruska, kde podiel MSP predstavuje len 8,3 %, z Kórejskej republiky 12,0 % (podiel MSP) a Vietnamu 12,4 % (podiel MSP).

Dynamika vývoja dovozu 10 najvýznamnejších krajín zaznamenala oproti roku 2012 mierne zmeny. V poslednom sledovanom roku bol zaznamenaný pomerne výrazný rast dovozu z Číny a Švajčiarska a naopak pokles sa prejavil v prípade dovozu z Kórejskej republiky a Ruska. Dynamika vývoja dovozu z Taiwanu, Vietnamu a Turecka je pomerne stabilná a bez väčších zmien.

Graf č. 36

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.3. Odvetvové členenie celkového dovozu MSP

Viac ako polovicu (53,4 %, resp. 12 118,7 mil. Eur) z celkovej hodnoty dovezeného tovaru MSP v roku 2013 tvoril dovoz MSP, ktoré pôsobili v oblasti obchodu. V poradí druhým najvýznamnejším odvetvím z hľadiska dovozu MSP s podielom 26,0 % (5 893,3 mil. Eur) bol v roku 2013 priemysel. Podľa hrubšieho členenia SK NACE podiel odvetvia poľnohospodárstva na celkovom dovoze predstavoval 0,9 % (207,0 mil. Eur), podiel stavebníctva 2,0 % (447,1 mil. Eur), dopravy a informačných činností 3,7 % (830,6 mil. Eur), obchodné služby 11,2 % (2 537,4 mil. Eur).

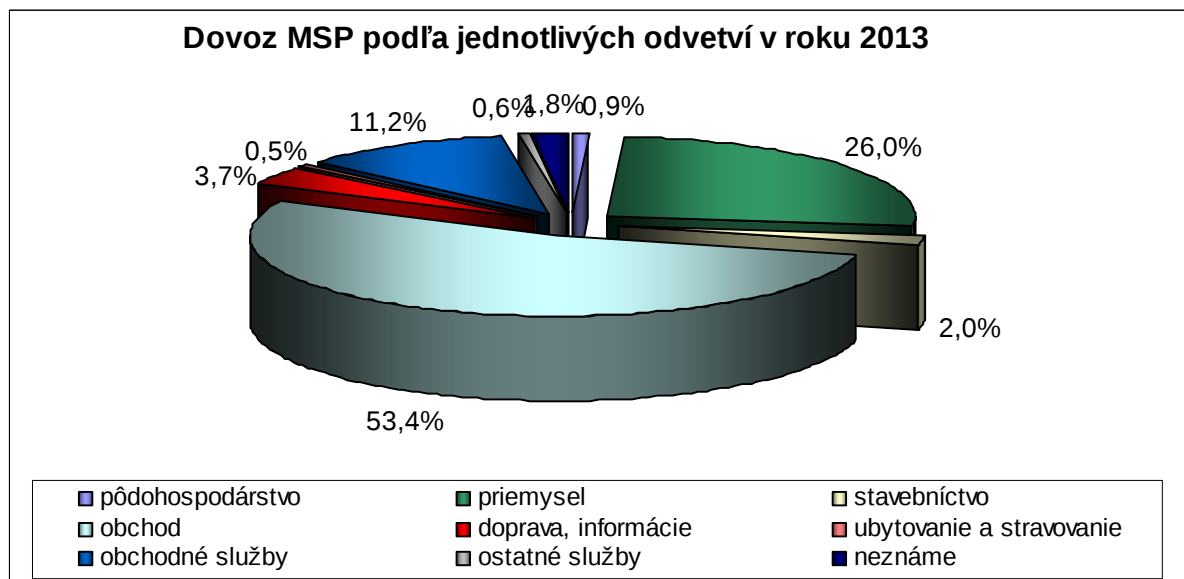
Tabuľka č.15: Dovoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2013

Odvetvie podľa SK NACE	Hrubšie členenie odvetví	Celkový dovoz MSP		
		v mil. EUR	v %	Podiel MSP na celkovom dovoze v jednotlivých odvetviach
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Pôdohospodárstvo	207,0	0,9%	99,8%
Ťažba a dobývanie	Priemysel	9,3	0,0%	38,0%
Priemyselná výroba		5 712,2	25,2%	20,1%
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu		126,0	0,6%	61,1%
Dodávka vody		45,8	0,2%	96,7%
Stavebníctvo		447,1	2,0%	93,2%
Veľkoobchod a maloobchod	Obchod	12 118,7	53,4%	81,4%
Doprava a skladovanie	Doprava, informácie	543,3	2,4%	8,5%
Ubytovacie a stravovacie služby	Ubytovanie a stravovanie	107,7	0,5%	99,0%
Informácie a komunikácia	Doprava, informácie	287,3	1,3%	68,8%
Finančné a poisťovacie činnosti	Obchodné služby	43,5	0,2%	88,6%
Činnosti v oblasti nehnuteľností		145,9	0,6%	100,0%
Odborné, vedecké a technické činnosti		1 474,1	6,5%	59,3%
Administratívne a podporné služby		873,9	3,9%	98,2%
Ostatné	Ostatné služby	131,3	0,6%	81,6%
Neznáme	Neznáme	415,8	1,8%	99,4%
Spolu	Spolu	22 689,0	100,0%	41,0%

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

V medzioročnom porovnaní sa podiel dovozu v odvetví obchodu zvýšil iba mierne o 0,1 p. b. a rovnaký vývoj zaznamenalo aj odvetvie poľnohospodárstva. Výraznejší medzioročný rozdiel sa prejavil v raste dovozu v odvetví priemyslu, ktorého rast v roku 2013 oproti predchádzajúcemu obdobiu bol o 1,3 p. b. a naopak pokles dovozu zaznamenalo odvetvie dopravy a informačných činností o 1,4 p. b. Nižší podiel dosiahlo aj odvetvie obchodných služieb medzioročne o 0,4 p. b.

Graf č. 37

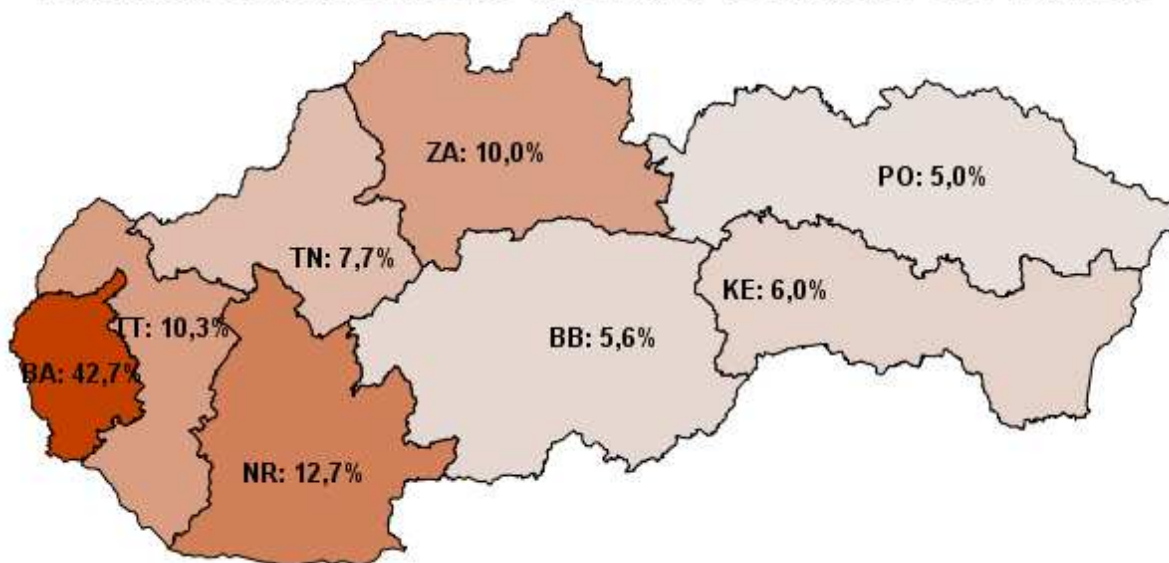
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.4. Regionálna štruktúra dovozu MSP

Z regionálneho hľadiska sa štruktúra dovozu malých a stredných podnikov výrazne nezmenila. Nadalej **z pohľadu krajov prevažuje dominancia Bratislavského kraja s podielom 42,7 % z celkového dovozu MSP**. Podiel v Nitrianskom kraji v roku 2013 dosiahol 12,7 %, v Trnavskom 10,3 %, Žilinskom 10,0 %, Trenčianskom 7,7 %, Košickom 6,0 %, Banskobystrickom 5,6 % a v Prešovskom kraji 5,0%. Poradie krajov podľa podielu na celkovom dovoze MSP je identický s predchádzajúcim rokom. Medziročne boli zaznamenané len mierne zmeny v štruktúre v rozmedzí plus mínus 0,1 až 0,4 p. b.. Z toho najväčší pokles podielu bol zaznamenaný v Trnavskom kraji, medziročne o 0,4 p. b a naopak najvyšší rast 0,3 dosiahol Trenčiansky kraj.

Mapa č. 2

Regionálna štruktúra celkového dovozu MSP podľa krajov SR v roku 2013

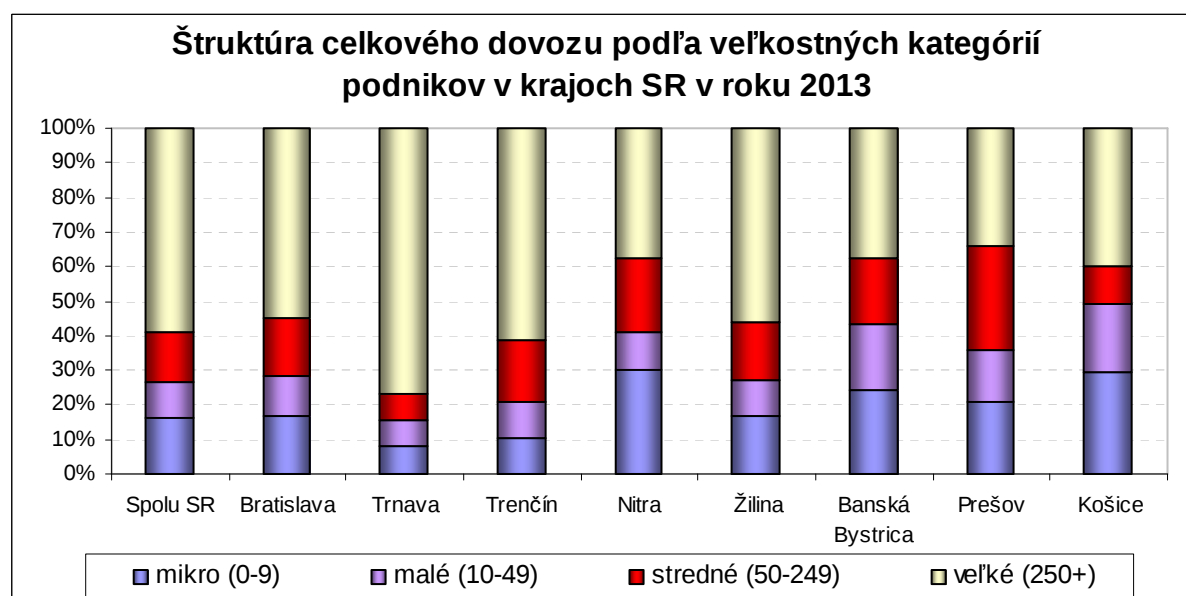

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. 39-112-1788/2013, vyhotovené SBA na základe údajov Štatistického úradu SR.

Štruktúru celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v krajoch SR v roku 2013 zobrazuje graf č. 38. Viac ako priemerné zastúpenie na celkovom dovoze v roku 2013 mali MSP sídlia v Prešovskom kraji (66,1 %), Banskobystrickom kraji (62,7 %), Nitrianskom kraji (62,4 %) a Košickom kraji (60,1 %).

Naopak výraznejšie postavenie veľkých podnikov, resp. podpriemerné zastúpenie MSP v rámci dovozu dosiahli podniky z Trnavského kraja (23,1 %) a Trenčianskeho kraja (38,5 %). Oproti roku 2012 zaznamenal najvyšší rast dovoz MSP v Košickom kraji o 18,7 p. b., čím dovoz MSP v tomto kraji dosiahol viac ako polovičné zastúpenie. V ďalších krajoch s výnimkou Bratislavského, ktorý dosiahol rast o 4,4 p. b, bol zaznamenaný medziročný pokles. Najvýraznejší pokles dosiahol dovoz v Nitrianskom kraji o 4,6 p. b., v Trnavskom kraji o 2,6 p. b. a o 2,4 p. b v Banskobystrickom kraji.

Graf č. 38

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.5. Početnosť dovážajúcich MSP

V roku 2013 dosiahol celkový počet dovážajúcich podnikateľských subjektov 71 589 podnikov, z toho podiel MSP predstavoval 99,2 % (70 992 MSP). Z hľadiska jednotlivých veľkostných kategórií tvorili mikropodniky viac ako štyri pätiny (83,3 %, resp. 59 619 podnikov) všetkých dovážajúcich podnikateľských subjektov, malé podniky dosiahli podiel 12,6 % (9 053 podnikov) a 3,2 % tvorili stredné podniky.

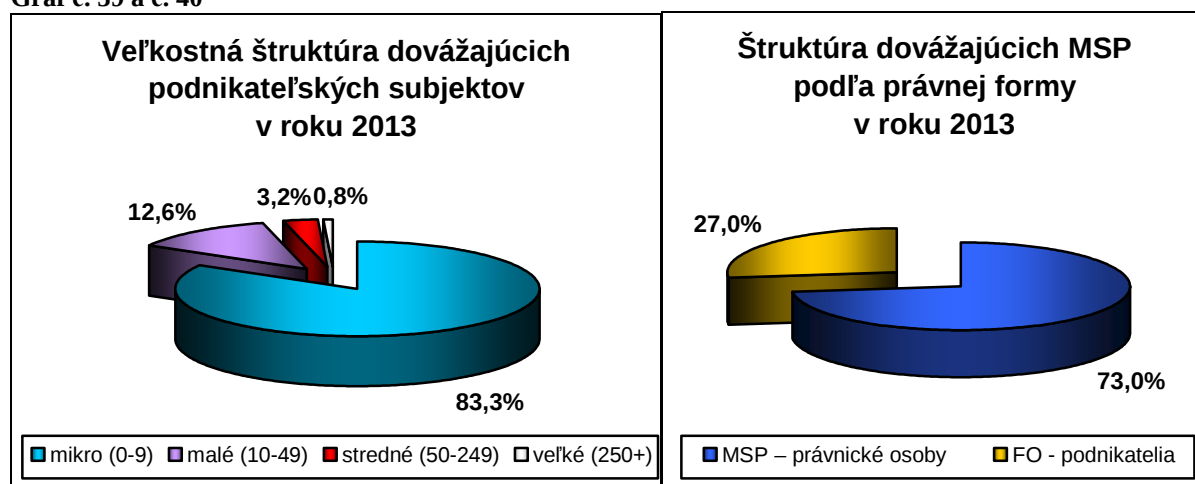
Celkový počet dovážajúcich podnikov sa medziročne zvýšil o 5,0 %. Dôvodom môže byť zvýšenie podielu dovážajúcich podnikov z kategórie MSP o 5,1 %. V rámci jednotlivých kategórií dosiahol najvyšší rast (21,0 %) počet dovážajúcich malých podnikov, mierny rast o 3,2 % zaznamenal aj počet dovážajúcich mikropodnikov a rast počtu stredných podnikov bol len na úrovni 0,4 %.

Tabuľka č. 16: Početnosť dovozcov tovaru v roku 2013

Veľkostná kategória podnikov	Počet podnikateľských subjektov			Index 2013/2012
	2012	2013		
	abs. počet	abs. počet	podiel v %	
mikropodniky (0-9)	57 780	59 619	83,3%	103,2
malé podniky (10-49)	7 483	9 053	12,6%	121,0
stredné podniky (50-249)	2 310	2 320	3,2%	100,4
veľké podniky (250+)	615	597	0,8%	97,1
MSP (0-249)	67 573	70 992	99,2%	105,1
Spolu	68 188	71 589	100,0%	105,0

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR

Z hľadiska právnej formy tak ako v prípade vyvážajúcich MSP aj v prípade dovážajúcich MSP dominujú právnické osoby, ktorých podiel predstavuje takmer tri štvrtiny (73,0 %) z celkového počtu dovážajúcich MSP. Minoritnú skupinu s podielom 27,0 % tvoria dovážajúci podnikatelia fyzické osoby.

Graf č. 39 a č. 40

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Odvetvová štruktúra dovážajúcich MSP

V rámci odvetvovej štruktúry dovážajúcich MSP v zmysle hrubšieho členenia odvetví podľa SK NACE aj v prípade dovážajúcich MSP má najvýznamnejšie zastúpenie odvetvie obchodu s podielom 39,3 % z celkového počtu dovážajúcich MSP. Významné zastúpenie mali aj subjekty pôsobiace v odvetví obchodných služieb (17,0 %), priemyslu (14,7 %) a v odvetví dopravy a informačných činností (8,9 %). Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa mierne znížilo zastúpenie v odvetví obchodu o 1,5 p. b. a v odvetví priemyslu o 0,5 p.b.. Zastúpenie v prípade ostatných odvetví zaznamenalo mierny rast v intervale od 0,1 až 0,3 p.b.

Tabuľka č. 17: Odvetvová štruktúra dovážajúcich MSP a podiel dovážajúcich MSP na celkovom počte MSP v roku 2013

Odvetvie podľa SK NACE – hrubšie členenie	Početnosť dovážajúcich MSP		Podiel dovážajúcich MSP na celkovom počte MSP
	Počet	v %	
pôdohospodárstvo	2 162	3,0%	8,2%
priemysel	10 454	14,7%	14,5%
stavebníctvo	5 944	8,4%	6,3%
obchod	27 897	39,3%	19,2%
doprava, informácie	6 336	8,9%	15,5%
ubytovanie a stravovanie	2 251	3,2%	11,2%
obchodné služby	12 061	17,0%	9,7%
ostatné služby	2 136	3,0%	5,3%
neznáme	1 751	2,5%	0,0%
Spolu	70 992	100,0%	12,6%

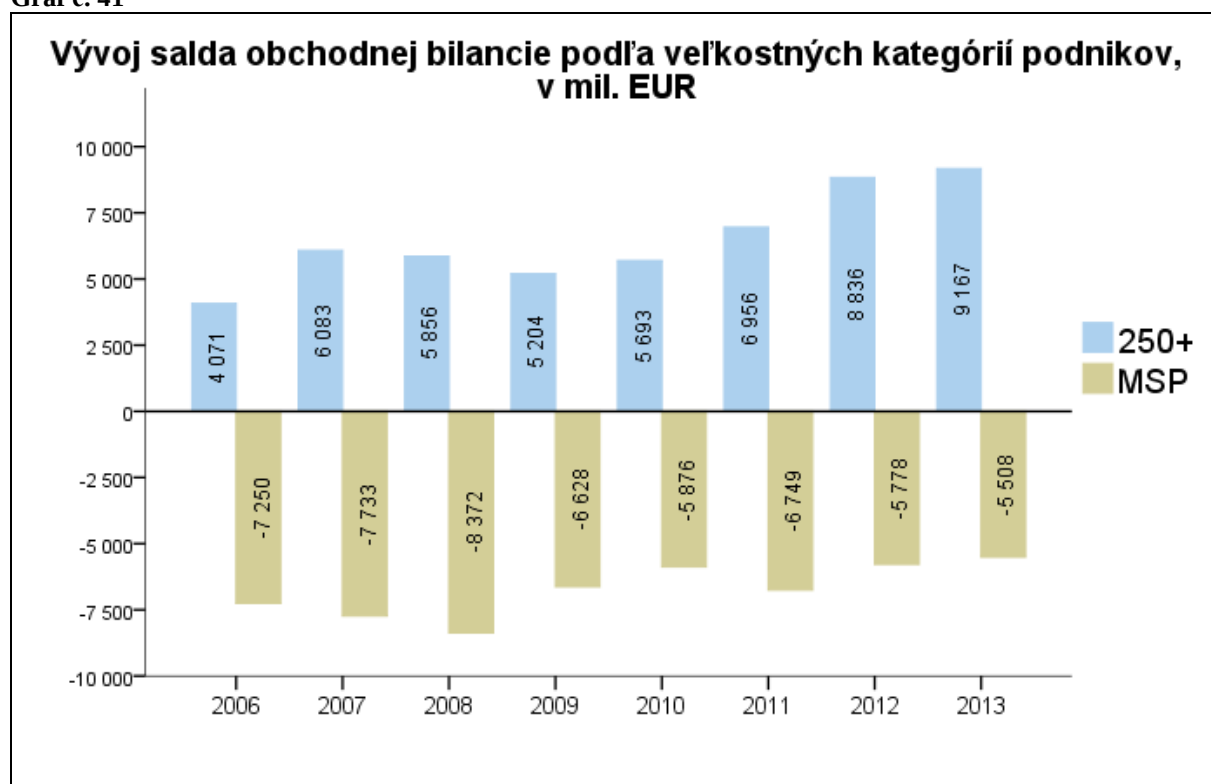
Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

6. Vývoj salda obchodnej bilancie MSP

Saldo zahranično-obchodnej bilancie malých a stredných podnikov naďalej dosahuje záporné hodnoty na rozdiel od veľkých podnikov, ktorých saldo je každoročne kladné. **Pasívne saldo malých a stredných podnikov bolo v objeme 5 778,0 mil. Eur**, čo v porovnaní z predchádzajúcim obdobím predstavuje medziročný pokles o 269,6 mil. Eur, resp. o 4,89 %.

Aktívne saldo veľkých podnikov dosiahlo v roku 2013 hodnotu 9 167,5 mil. Eur, pri medziročnom zvýšení o 331,8 mil. Eur, resp. o 3,8 % a vyznačuje sa od roku 2009 rastúcou tendenciou.

Graf č. 41

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

7. Porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a v krajinách EÚ

V nasledujúcich tabuľkách 17 a 18 je prezentovaná štruktúra vývozu a dovozu v SR v krajinách EÚ 27 podľa veľkostných kategórií podnikov. Podľa údajov a metodiky Eurostatu tvorili malé a stredné podniky v EÚ v roku 2012 súhrne 44,9 % podiel na celkovom vývoze do krajín EÚ (bez započítania podnikateľských subjektov s nezisteným počtom zamestnancov). Pre porovnanie na základe spracovania údajov zo Štatistického úradu SR dosiahol v roku 2013 podiel malých a stredných podnikov na celkovom vývoze do EÚ 31,5 %.

Podiel na vývoze do krajín mimo EÚ (18,1 %) je v porovnaní s krajinami EÚ 27 (36,1 %) dvojnásobne nižší. Podiel malých a stredných podnikov na vývoze spolu dosahuje na Slovensku 29,1 %, pričom v krajinách EÚ 27 je na úrovni 41,5 %.

Tabuľka č. 18: Štruktúra vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

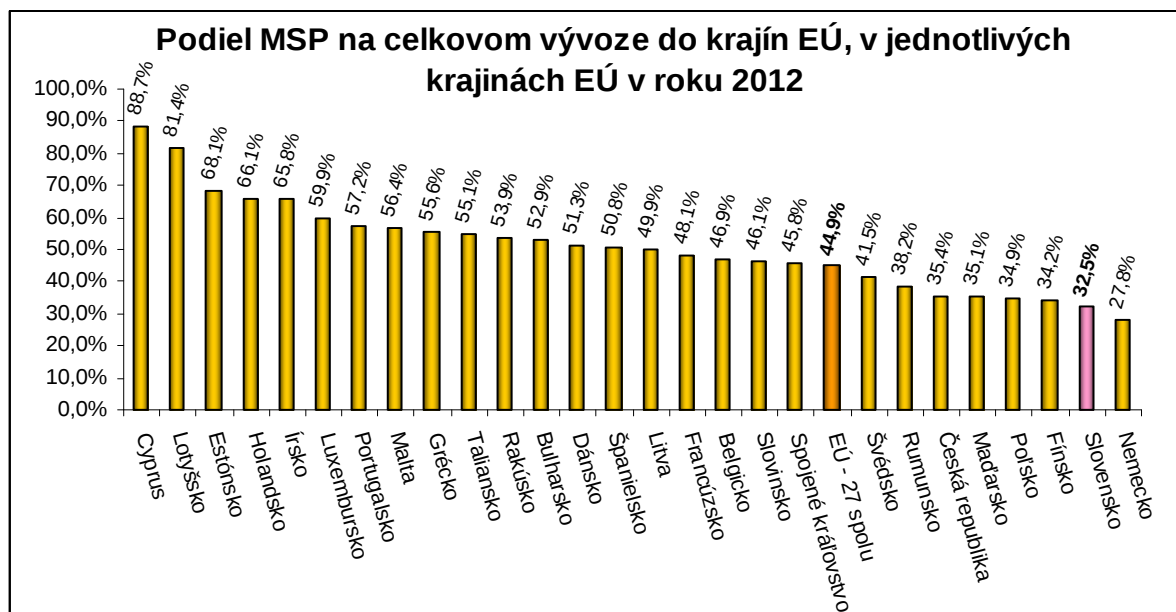
			mikro (0-9)	malé (10-49)	stredné (50-249)	veľké (250+)	MSP spolu	Spolu
EÚ - 27 (2012)	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	264 600	278 510	497 754	1 275 234	1 040 863	2 316 097
		Podiel	11,4%	12,0%	21,5%	55,1%	44,9%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	112 501	148 383	271 458	943 981	532 343	1 476 324
		Podiel	7,6%	10,1%	18,4%	63,9%	36,1%	100,0%
	Vývoz spolu	Objem v mil. Eur	377 101	426 893	769 212	2 219 215	1 573 206	3 792 421
		Podiel	9,9%	11,3%	20,3%	58,5%	41,5%	100,0%
SR 2013	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	5 715	3 338	6 250	33 276	15 303	48 579
		Podiel	11,8%	6,9%	12,9%	68,5%	31,5%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	834	301	743	8 506	1 878	10 384
		Podiel	8,0%	2,9%	7,2%	81,9%	18,1%	100,0%
	Vývoz spolu	Objem v mil. Eur	6 549	3 638	6 993	41 782	17 181	58 963
		Podiel	11,1%	6,2%	11,9%	70,9%	29,1%	100,0%

Zdroj: údaje za SR: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikropodnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov.

údaje za EÚ: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

V porovnaní s členskými krajinami EÚ je Slovensko na druhom mieste od konca v podiele MSP na vývoze do krajín EÚ za rok 2012 (32,5 %) so súčasným medziročným znížením podielu o 0,5 p.b.. Menší podiel 27,8 % dosiahlo už len Nemecko, ktoré kleslo na poslednú priečku. Najväčší podiel na vývoze dosahujú malé a stredné podniky na Cypre (88,7 %), Lotyšsku (81,4 %), Estónsku (68,1 %), Holandsku (66,1 %) a Írsku (65,8 %). Menší ako priemerný podiel (44,9 %) dosiahlo 8 členských krajín.

Graf č. 42

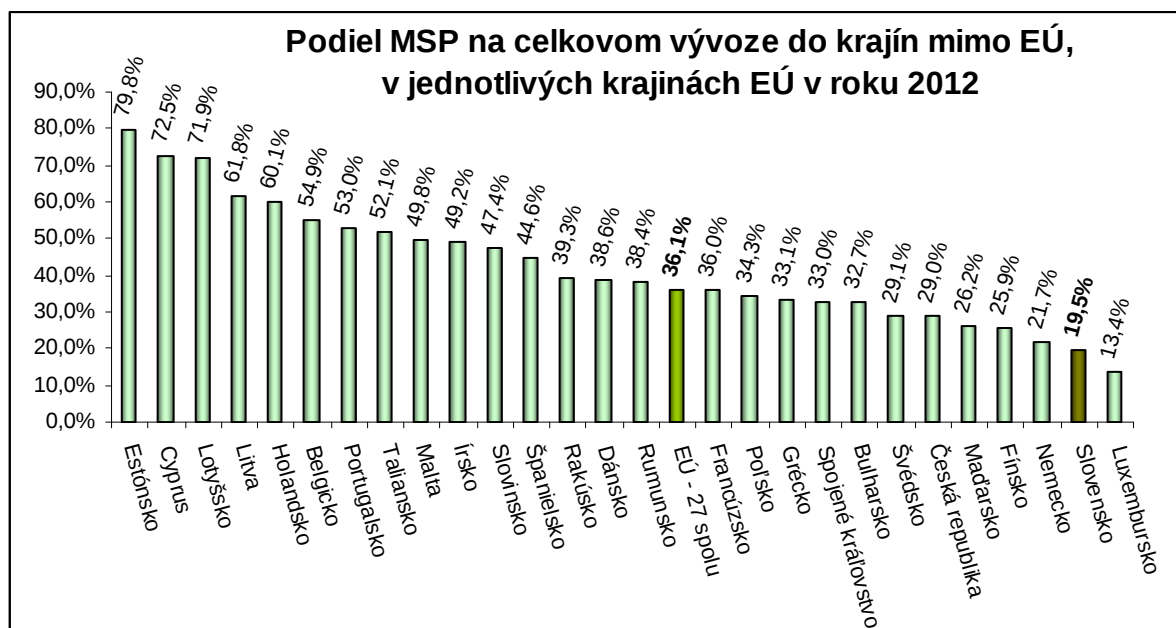

Zdroj: údaje za SR: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikropodnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov.

údaje za EÚ: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

Na rovnakom mieste sa Slovensko umiestnilo v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ 27 aj v prípade podielu MSP na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ s podielom 19,5 %. Oproti predchádzajúcemu roku si tak Slovensko polepšilo o jednu priečku (pri raste podielu o 0,1 p.b.), avšak iba v dôsledku nižšieho podielu v Luxembursku (13,4 %). Najvyššie úrovne podielu vývozu MSP do krajín mimo EÚ dosahuje Estónsko (78,8 %), Cyprus, (72,5 %) a Lotyšsko (71,9 %).

Graf č. 43

Zdroj: údaje za SR: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikropodnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov.

údaje za EÚ: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

Z hľadiska štruktúry dovozu podľa veľkostných kategórií sa v roku 2012 malé a stredné podniky v rámci krajín EÚ 27 súhrnne podieľali na celkovom dovoze z krajín EÚ 51,7 % (bez započítania podnikateľských subjektov s nezisteným počtom zamestnancov). Podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahol podiel malých a stredných podnikov na celkovom dovoze do EÚ v roku 2013 podiel 52,6 %.

Tak ako v prípade vývozu do krajín mimo EÚ, aj v prípade dovozu z krajín mimo EÚ dosahujú malé a stredné podniky na Slovensku (22,1 %) takmer dvojnásobne nižší podiel ako v krajinách EÚ 27 (41,1 %). Súhrnne dosahuje podiel slovenských malých a stredných podnikov na dovoze spolu 41,0 %, čo je o 6,5 p. b. menej ako podiel krajín EÚ 27.

Tabuľka č. 19: Štruktúra dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

			mikro (0-9)	malé (10-49)	stredné (50-249)	veľké (250+)	MSP spolu	Spolu
EÚ - 27 (2012)	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	312 467	361 969	519 328	1 116 814	1 193 764	2 310 578
		Podiel	13,5%	15,7%	22,5%	48,3%	51,7%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	159 287	180 780	268 209	873 000	608 276	1 481 276
		Podiel	10,8%	12,2%	18,1%	58,9%	41,1%	100,0%
	Dovoz spolu	Objem v mil. Eur	471 754	542 750	787 537	1 989 814	1 802 040	3 791 855
		Podiel	12,4%	14,3%	20,8%	52,5%	47,5%	100,0%
SR 2012	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	7 803	4 357	5 889	16 258	18 050	34 309
		Podiel	22,7%	12,7%	17,2%	47,4%	52,6%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	1 252	1 343	2 044	16 356	4 639	20 995
		Podiel	6,0%	6,4%	9,7%	77,9%	22,1%	100,0%
	Dovoz spolu	Objem v mil. Eur	9 055	5 701	7 933	32 615	22 689	55 304
		Podiel	16,4%	10,3%	14,3%	59,0%	41,0%	100,0%

Zdroj: údaje za SR: SBA, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikropodnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov.

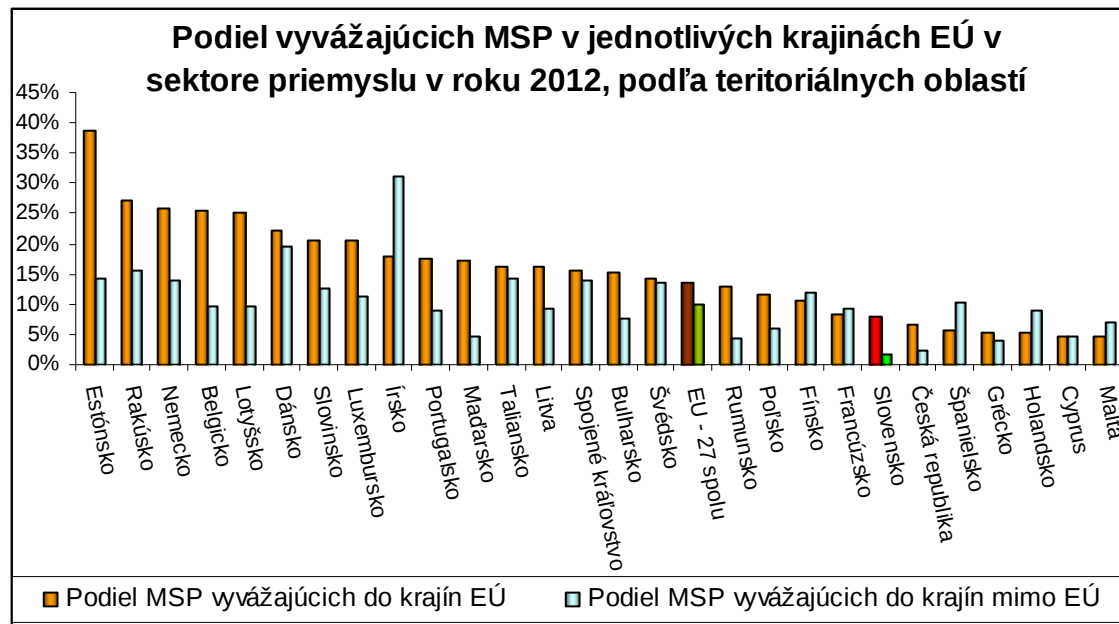
údaje za EÚ: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

7.1. Početnosť vyvážajúcich a dovážajúcich MSP

V porovnaní s členskými krajinami EÚ sa v roku 2012 z hľadiska podielu vyvážajúcich MSP v sektore priemyslu umiestnilo Slovensko na siedmom mieste od konca s podielom 7,8 %, čo je o 5,7 p. b. menej ako priemer krajín EÚ 27. Menší podiel dosiahli krajiny ako Česká republika (6,5 %), Španielsko (5,7 %), Grécko (5,5 %), Holandsko (5,3 %), Cyprus (4,8 %) a Malta (4,6 %). Naopak najvyššie priečky obsadilo Estónsko (38,7 %), Rakúsko (27,1 %) a Nemecko (25,6 %).

Podiel slovenských vyvážajúcich MSP do krajín mimo EÚ predstavoval 1,7 % a v rámci rebríčku krajín sa tak umiestnilo na poslednom mieste. Najvyššie úrovne podielu vyvážajúcich MSP do krajín mimo EÚ dosahuje Dánsko (19,4 %), Rakúsko (15,7 %), Estónsko (14,1 %) a Nemecko (14,0 %).

Graf č. 44

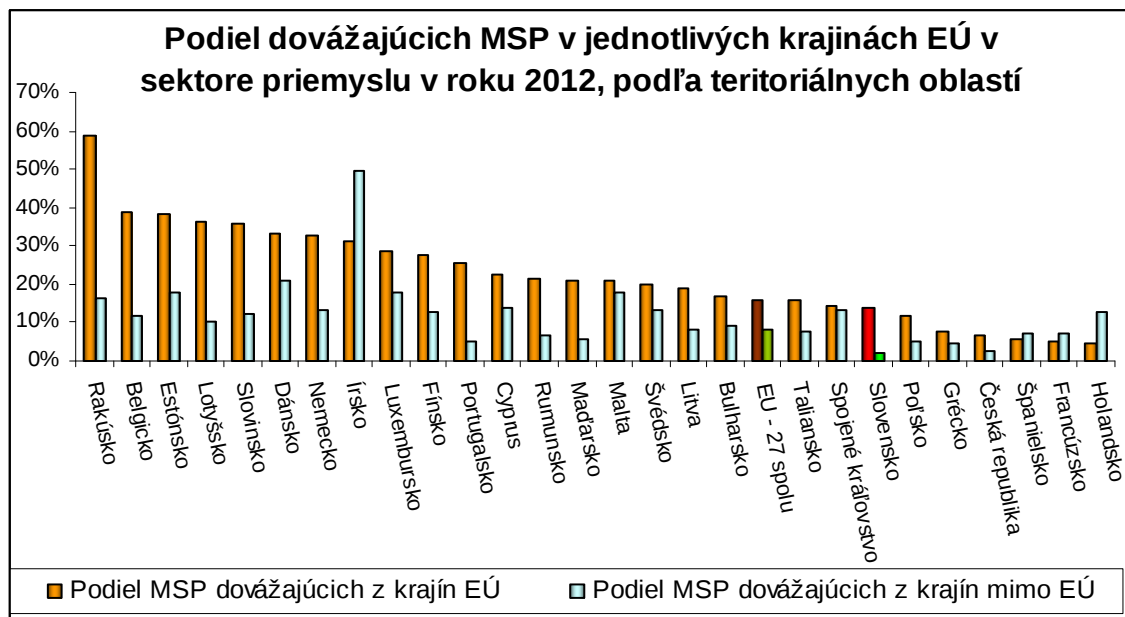

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

V porovnaní s členskými krajinami EÚ sa v roku 2012 z hľadiska podielu dovážajúcich MSP v sektore priemyslu umiestnilo Slovensko taktiež na siedmom mieste od konca s podielom 13,7 %, čo je o 2,1 p. b. menej ako priemer krajín EÚ 27. Menší podiel dosiahli krajiny ako Poľsko (11,6 %), Grécko (7,9 %), Česká republika (6,5 %), Španielsko (5,8 %), Francúzsko (4,9 %) a Holandsko (4,8 %). Naopak najvyššie priečky obsadilo Rakúsko (58,7 %), Belgicko (38,6 %) a Estónsko (38,3 %).

Podiel slovenských dovážajúcich MSP do krajín mimo EÚ predstavoval 2,2 % a v rámci rebríčku krajín sa tak umiestnilo na poslednom mieste s tesným rozdielom 0,1 p. b. s predposlednou Českou republikou. Najvyššie úrovne podielu vyvážajúcich MSP do krajín mimo EÚ dosahuje s výrazným náskokom Írsko (49,5 %). Ďalej nasleduje Dánsko s podielom 20,9%, Luxembursko (17,8 %) a Rakúsko (16,2 %).

Graf č. 45

Zdroj: SBA, spracované na základe údajov Eurostatu.

8. Záver

- Nadalej pretrváva **málo výrazné zastúpenie malých a stredných podnikov v rámci zahranično-obchodnej výmeny** Slovenska a dominantné postavenie v tejto oblasti si stále udržujú veľké podniky. V roku 2013 predstavoval podiel MSP na celkovom objeme vyvezeného tovaru **29,1 %** a ich podiel na celkovom dovoze predstavoval 41,0 % s medziročným poklesom podielu v prípade vývozu o 1,2 p. b., ako aj v prípade dovozu o 1,7 p. b..
- V rámci jednotlivých veľkostných kategórií MSP bol zaznamenaný celkový medziročný pokles vývozu MSP v dôsledku výrazného zníženia objemu celkového vývozu mikropodnikov o 10,2 %.
- Trend vývoja vývozu malých a stredných podnikov poukazuje na **postupné spomaľovanie tempa rastu**. Napriek tomu je dynamika rastu vývozu malých a stredných podnikov vyššia ako v prípade veľkých podnikov.
- Z hľadiska komoditnej štruktúry celkového vývozu malých a stredných podnikov patrili v roku 2013 medzi významné komodity stroje prístroje, elektronické zariadenia (26,8 %), základné kovy a výrobky z nich (15,8 %) a vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia (7,8 %). Najväčšie zastúpenie mali MSP na vývoze rastlinných výrobkov (92,3 %), živých zvierat, živočíšnych výrobkov (82,7 %), dreva a výrobkov z dreva, dreveného uhlia (85,2 %), výrobkov potravinárskeho priemyslu (71,1 %), textílií a textilných výrobkov (61,8 %) a výrobkov chemického priemyslu (55,2 %).
- V komoditnej štruktúre vývozu MSP do susedných krajín dominovali stroje, prístroje a elektronické zariadenia pri vývoze do Českej republiky (26,0 %), Maďarska (20,0 %) a Rakúska (20,0 %). Významné zastúpenie mala táto komodita aj v štruktúre vývozu do Poľska (16,0 %) a Ukrajiny (15,6 %). Dominantné zastúpenie v komoditnej štruktúre vývozu do Poľska predstavovali základné kovy a výrobky z nich (20,2 %) a pri vývoze na Ukrajinu dosiahli najväčší podiel nerastné výrobky (18,9 %).
- **Rozhodujúcim vývozným teritóriom nadalej zostáva jednotný trh EÚ.** Celkový **objem vývozu do krajín EÚ** v roku 2013 predstavoval **89,1 %** z celkového vývozu MSP. Viac ako štvrtina (26,8 %) z celkového vývozu MSP smerovala do Českej republiky, 18,0 % tvoril vývoz do Nemecka, 13,8 % do Maďarska, 10,1 % do Poľska, a 7,9 % do Rakúska. MSP takmer úplne zabezpečujú vývoz na Cyprus (90,7 %), významné zastúpenie dosiahli pri vývoze do Maďarska (55,5 %) a Českej republiky (50,1 %).
- Vývoz do krajín mimo EÚ dosiahol podiel 10,9 % z celkového vývozu MSP. Celkovo sa vývoz malých a stredných podnikov do krajín mimo EÚ medziročne výrazne nezmenil.
- Najvýznamnejšie krajiny vývozu MSP mimo teritórium EÚ v roku 2013 boli Rusko (18,6 %), Švajčiarsko (11,1 %), Ukrajina (10,2 %), Spojené štáty (7,9 %) a Turecko (7,8 %). Najväčšie zastúpenie dosiahli malé a stredné podniky pri vývoze do Bieloruska, len v prípade tejto krajiny zabezpečovali viac ako polovicu celkového vývozu (55,2 %).

- Z celkového objemu vývozu malých a stredných podnikov tvorili viac ako tri štvrtiny (77,5 %) subjekty pôsobiace v oblasti priemyslu (45,9 %), nasledované oblasťou obchodu (31,6 %).
- Regionálna štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov sa vyznačuje **dominanciou vývozu MSP sídlacích v Bratislavskom kraji** (24,8 % z celkového vývozu MSP). Významné postavenie dosiahli aj MSP sídliace v Nitrianskom kraji (16,4 %), Trnavskom (14,5 %) a Žilinskom kraji (11,2 %). Najvyššie zastúpenie dosiahli MSP v Prešovskom (63,0 %), Nitrianskom (56,4 %) a Banskobystrickom kraji (46,5 %).
- Podiel vyvážajúcich MSP v roku 2013 predstavoval 98,6 % z celkovej početnosti vývozcov tovaru a tvorili ich prevažne právnické osoby (82,4 %). V odvetvovej štruktúre vyvážajúcich MSP **prevládajú subjekty z odvetvia** (podľa hrubšieho členenia SK NACE) **obchodu** (40,1 %), **priemyslu** (20,6 %) a obchodných služieb (15,5 %).
- Dovoz malých a stredných podnikov v roku 2013 dosiahol hodnotu 22 689,0 mil. Eur s medziročným poklesom 2,2 %. Podiel malých a stredných podnikov na celkovom dovoze predstavoval v roku 2013 41,0 % celkového dovozu.
- V rámci komoditnej štruktúry celkového dovozu malých a stredných podnikov v roku 2013 patrili medzi najvýznamnejšie komodity stroje, prístroje a elektronické zariadenia (23,3 %), základné kovy a výrobky z nich (12,8 %), vozidlá, lietadlá, dopravné zariadenia (10,7 %), výrobky chemického priemyslu (9,2 %) a nerastné výrobky (8,5 %).
- V absolútnej hodnote z významných komodít došlo v medziročnom porovnaní k miernemu rastu dovozu strojov, prístrojov a elektronických zariadení, vozidiel, lietadiel, dopravných zariadení a výrobkov potravinárskeho priemyslu. Naopak sa znížil dovoz prístrojov optických, meracích, hudobných nástrojov.
- Z hľadiska komoditnej štruktúry dovozu MSP do susedných krajín mal vysoké zastúpenie vo všetkých krajinách dovoz strojov, prístrojov, elektronických zariadení a základných kovov a výrobkov z nich z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Rakúska a Ukrajiny.
- Orientácia malých a stredných podnikov na krajiny EÚ sa prejavuje aj na dovoze. V roku 2013 dosiahol **podiel dovozu MSP z krajín EÚ 79,6 %** z celkového dovozu MSP.
- Najväčší objem dovezeného tovaru MSP v roku 2013 tvoril dovoz z Českej republiky (27,6 %), Nemecka (18,0 %), Poľska (10,2 %) a Maďarska (7,1 %). Dominancia MSP v rámci dovozu do krajín EÚ sa prejavila pri dovoze z Cypru (98,4 %), Estónska (91,3 %), Malty (82,7 %), Grécka (77,5 %), Rakúska (76,5 %), Belgicka (71,4 %) a Bulharska (70,1 %).
- Celkový objem dovozu z krajín mimo EÚ v roku 2013 predstavoval hodnotu 4 639,0 mil. Eur, čo predstavuje takmer jednu pätinu (22,1 %) z celkového dovozu MSP.

Najvyšší podiel na celkovom dovoze MSP z trhov mimo EÚ mali východoázijské krajiny ako Čína (26,3 %) a Kórejská republika (12,9 %). Najvýraznejšie zastúpenie mali malé a stredné podniky na dovoze zo Srbska (91,1 %), Bieloruska (79,3 %), Švajčiarska (68,6 %) a Spojených štátov (59,5 %).

- **Viac ako polovicu (53,4 %) z celkovej hodnoty dovezeného tovaru MSP v roku 2013 tvoril dovoz MSP pôsobiacich v oblasti obchodu.** Podiel v oblasti priemyslu na celkovom dovoze MSP predstavoval 25,2 %.
- Z regionálneho hľadiska nedošlo k výrazným zmenám. Naďalej z pohľadov krajov prevažuje dominancia Bratislavského kraja s podielom 42,7 % z celkového dovozu. Medziročne boli zaznamenané len mierne zmeny, z toho najväčší pokles podielu bol zaznamenaný v Trnavskom kraji a naopak najvyšší rast dosiahol Trenčiansky kraj.
- V roku 2013 dosiahol celkový počet dovážajúcich podnikateľských subjektov 71 589 podnikov, z toho podiel MSP predstavoval 99,2 %. Z hľadiska právnej formy v tejto skupine naďalej dominujú právnické osoby s podielom 73,0 %. V rámci odvetvovej štruktúry dovážajúcich MSP má najvýznamnejšie zastúpenie odvetvie obchodu s podielom 39,3 % z celkového počtu dovážajúcich MSP. Významné zastúpenie mali aj subjekty pôsobiace v odvetví obchodných služieb (17,0 %) a priemyslu (14,7 %).
- **Saldo zahranično-obchodnej bilancie malých a stredných podnikov naďalej dosahuje záporné hodnoty** na rozdiel od veľkých podnikov, ktorých saldo je každoročne kladné. V roku 2013 zaznamenali malé a stredné podniky pasívne saldo v objeme 5 778,0 mil. Eur, čo v medziročnom porovnaní predstavuje pokles o 269,6 mil. Eur.
- Podľa údajov a metodiky Eurostatu tvorili malé a stredné podniky v EÚ v roku 2012 súhrne 44,9 % podiel na celkovom vývoze do krajín EÚ, na Slovensku 31,5 % (2013), **Slovensko teda oproti EÚ dosahuje o 1/3 nižšie zapojenie MSP do vývozu na jednotný trh.** V porovnaní s členskými krajinami EÚ je Slovensko na predposlednom mieste.
- **Vývoz MSP na tretie trhy (mimo krajín EÚ) zostáva veľmi problematický.** Oproti r.2012 došlo medziročnému poklesu o 1,4 p.b. Na vývoze do krajín mimo EÚ dosahujú malé a stredné podniky na Slovensku dvojnásobne nižší podiel (18,1 %) ako je priemer EÚ (36,1 %). V tomto ukazovateli je Slovensko na predposlednom mieste v rámci krajín EÚ.
- V oblasti dovozu dosahujú MSP na Slovensku porovnateľné zastúpenie (52,6 %) ako je priemer EÚ (51,7 %), avšak v prípade dovozu z krajín mimo EÚ je zastúpenie slovenských MSP (22,1 %) oproti priemeru EÚ (41,1 %) výrazne nižšie.

9. Príloha

Tabuľka č. 20: Zoznam High-tech produktov

'High-technology' aggregations based on SITC Rev. 4

High-technology products

High-technology trade is defined as exports and imports of products according the Standard International Trade Classification (SITC – Rev. 4) as listed below. This list, based on the OECD definition, contains technical products of which the manufacturing involved a high intensity of R&D.

High-technology products list – SITC Revision 4

Group	Code	Title ¹
Aerospace	(714-714.89-714.99)+	Aeroplane motors, excluding 714.89 and 714.99
	792.1+	Helicopters
	792.2+792.3+792.4+	Aeroplanes and other aircraft, mechanically-propelled (other than helicopters)
	792.5+	Spacecraft (including satellites) and spacecraft launch vehicles
	792.91+	Propellers and rotors and parts thereof
	792.93+	Undercarriages and parts thereof
	874.11	Direction finding compasses; other navigational instruments and appliances
Computers- office machines	751.94+	Multifunction office machines, capable of connecting to a computer or a network
	751.95+	Other office machines, capable of connecting to computer or a network
	752+	Computers
	759.97	Parts and accessories of group 752
Electronics- telecommunications	763.31+	Sound recording or reproducing apparatus operated by coins, bank cards, etc
	763.8+	Video apparatus
	(764-764.93-764.99)+	Telecommunications equipment, excluding 764.93 and 764.99
	772.2+	Printed circuits
	772.61+	Electrical boards and consoles < 1000V
	773.18+	Optical fibre cables
	776.25+	Microwave tubes
	776.27+	Other valves and tubes
	776.3+	Semiconductor devices
	776.4+	Electronic integrated circuits
	776.8+	Piezoelectric crystals
	898.44+	Optical media
	898.46	Semiconductor media
Pharmacy	541.3+	Antibiotics
	541.5+	Hormones and their derivatives
	541.6+	Glycosides, glands, antisera, vaccines
	542.1+	Medicaments containing antibiotics or derivatives thereof
	542.2	Medicaments containing hormones or other products of subgroup 541.5

Scientific instruments	774+ 871+ 872.11+ (874-874.11-874.2)+ 881.11+ 881.21+ 884.11+ 884.19+ (899.6-899.65-899.69)	Electrodiagnostic apparatus for medicine or surgery and radiological apparatus Optical instruments and apparatus Dental drill engines Measuring instruments and apparatus, excluding 874.11, 874.2 Photographic cameras Cinematographic cameras Contact lenses Optical fibres other than those of heading 773.1 Orthopaedic appliances, excluding 899.65, 899.69
Electrical machinery	(778.6-778.61-778.66-778.69)+ 778.7+ 778.84	Electrical capacitors, fixed, variable or adjustable, excluding 778.61, 778.66, 778.69 Electrical machines, having individual functions Electric sound or visual signalling apparatus
Chemistry	522.22+ 522.23+ 522.29+ 522.69+ 525+ 531+ 574.33+ 591	Selenium, tellurium, phosphorus, arsenic and boron Silicon Calcium, strontium and barium Other inorganic bases Radioactive materials Synthetic organic colouring matter and colour lakes Polyethylene terephthalate Insecticides, disinfectants
Non-electrical machinery	714.89+ 714.99+ 718.7+ 728.47+ 731.1+ 731.31+ 731.35+ 731.42+ 731.44+ 731.51+ 731.53+ 731.61+ 731.63+ 731.65+ 733.12+ 733.14+ 733.16+ 735.9+ 737.33+ 737.35	Other gas turbines Part of gas turbines Nuclear reactors and parts thereof, fuel elements, etc Machinery and apparatus for isotopic separation Machine-tools working by laser or other light or photon beam, etc Horizontal lathes, numerically controlled Other lathes, numerically controlled Other drilling machines, numerically controlled Other boring-milling machines, numerically controlled Milling machines, knee-type, numerically controlled Other milling machines, numerically controlled Flat-surface grinding machines, numerically controlled Other grinding machines, numerically controlled Sharpening machines, numerically controlled Bending, folding, straightening or flattening machines, numerically controlled Shearing machines, numerically controlled Punching machines, numerically controlled Parts and accessories of 731 and 733 Machines and apparatus for resistance welding of metal, fully or partly automatic Machines and apparatus for arc welding of metal, fully or partly automatic
Armament	891	Arms and ammunition